

JOSTEIN GAARDER

Fata cu portocale

Tatăl meu a murit acum unsprezece ani. Pe atunci aveam doar patru ani. Nu credeam că voi mai auzi vești de la el, dar iată că scriem o carte împreună.

Acestea sunt primele rânduri din carte și eu sunt cel care scrie, dar tatăl meu va contribui și el ceva mai târziu. De fapt, el are cel mai mult de spus.

Nu sunt sigur cât de bine mi-l amintesc pe tata. Probabil că doar îmi închipui că mi-l amintesc fiindcă m-am uitat de atâtea ori la fotografiile lui.

Singurul lucru de care sunt absolut convins că îmi amintesc cu adevărat este că stăteam împreună afară pe terasă și ne uitam la stele.

Într-o fotografie, eu și tata stăm pe canapeaua galbenă de piele din camera de zi. Pare că îmi povestește ceva interesant. Canapeaua încă o mai avem, dar tata de mult nu mai stă pe ea.

Într-o altă fotografie stăm în balansoarul verde de pe verandă. Fotografia aceasta a rămas pe perete de când a murit tata. Acum stau în balansoarul verde și încerc să nu

mă mișc pentru că scriu într-un caiet mare. Mai încolo am să transcriu totul pe vechiul calculator pe care l-a avut tata.

Calculatorul are și el povestea lui, dar despre asta voi vorbi mai târziu.

Întotdeauna a fost ceva ciudat cu fotografiile acestea vechi. Aparțin unui alt timp, diferit de cel în care ne aflăm acum.

În camera mea am un album întreg de fotografii cu tata. Mi se pare un pic straniu să ai atât de multe fotografii cu un om care nu mai este în viață. Avem și casete video cu tata. Mi se face un pic frică când îi aud vocea. Avea o voce extrem de puternică.

Poate că ar trebui să ne fie interzis să ne uităm la o casetă video cu cineva care a dispărut, cu cineva care nu mai este printre noi, așa spune bunica. Nu mi se pare corect să-i spionezi pe cei care au murit.

Pe unele dintre casete îmi pot auzi și propria mea voce. Este subțire și pițigăiată. Mă face să mă gândesc la un pui de pasăre.

Așa era pe atunci: Tata era bas, iar eu eram tenor.

Într-unui din filme stau pe umerii lui și încerc să apuc steaua din pomul de Crăciun. Nu am mai mult de un an, dar aproape că ajung să o iau din pom.

Când mama se uită la filmele cu tata și cu mine, se lasă pe spate și o apucă râsul, deși ea era cea din spatele camerei video și ne filma. Eu sunt de părere că nu ar trebui să râdă atunci când vede un film cu tata. Nu cred că lui i-ar fi plăcut

să se gândească la asta. Poate ar fi spus că însemna să încâlci regulile.

Într-un alt film eu și tata stăm în fața cabanei de la Fjellstolen și ne încălzim la soarele blând de Paște, fiecare cu câte o jumătate de portocală în mână. Eu încerc să beau suc fără să o curăț de coajă. Tata stă și poate se gândește la un cu totul alt fel de portocale; de fapt, sunt sigur de asta.

Tata s-a îmbolnăvit imediat după acel Paște. A fost bolnav mai mult de o jumătate de an și îi era teamă că o să moară. Eu cred că știa că va muri.

Mama mi-a povestit de multe ori că se temea și mai tare ca nu cumva să moară înainte să ajungă să mă cunoască cu adevărat.

Bunica spunea și ea cam același lucru, însă într-un fel mai enigmatic. Ea avea întotdeauna un ton deosebit atunci când vorbea cu mine despre tata. Nici nu e de mirare. Bunicul și bunica au pierdut un fiu ajuns la maturitate. Ce simțeau ei nu știu. Din fericire, au și un fiu care trăiește. Dar bunica nu râde niciodată când se uită la fotografiile cu tata. Le privește, solemn. Acestea sunt propriile ei cuvinte.

Tata hotărâse cumva că nu putea să vorbească normal cu un copil de trei ani și jumătate. Acum înțeleg eu ce voia să spună cu asta și ai să înțelegi și tu, cel care citești această carte.

Am o fotografie cu tata întins pe patul de la spital. În fotografia aceea este foarte tras la față. Sunt și eu acolo și stau pe genunchii lui, iar el mă ține bine ca să nu cad peste el. Încearcă să-mi zâmbească. Asta se întâmpla doar cu

câteva săptămâni înainte să moară. Uneori mi-aș dori să nu fi văzut fotografia aceasta, dar acum că o am, nu-mi vine să o arunc. De fapt, nici nu-mi pot lua ochii de la ea.

Acum am cincisprezece ani, sau mai exact, cincisprezece ani și trei săptămâni. Mă numesc Georg Roed și locuiesc pe Humleveien în Oslo împreună cu mama, Jorgen și Miriam. Jorgen este tatăl meu vitreg, dar eu îi spun Jorgen. Miriam este sora mea mai mică. Nu are mai mult de un an și jumătate și este oricum prea mică ca să poți vorbi normal cu ea.

Bineînțeles că nu există vreo fotografie veche sau vreun film video cu Miriam și cu tata pentru că ea este fata lui Jorgen. Eu am fost singurul copil al tatălui meu.

Spre sfârșitul acestei cărți vor ieși la iveală niște informații senzaționale despre Jorgen. Acestea nu pot fi dezvăluite acum, dar cel ce va citi, le va vedea.

După ce a murit tata, bunica și bunicul au venit acasă la noi și au ajutat-o pe mama să facă ordine în lucrurile lui. Dar mai era ceva important pe care niciunul dintre ei nu l-a găsit. Era o povestire lungă pe care tata o scrisese înainte să intre în spital.

Pe atunci nu era nimeni care să știe că tata scrisese ceva. Povestea *Fata cu portocale* nu a ieșit la iveală până într-o zi de luni. În acea zi, bunica a intrat în magazie și acolo a găsit un manuscris îndesat în căptușeala căruciorului sport roșu cu care mă plimbau când eram mic.

Cum a ajuns acolo nu știe nimeni. Nu cred că a fost cu totul întâmplător, deoarece povestirea pe care a scris-o tata

când eu aveam trei ani și jumătate are o legătură cu căruciorul roșu. Nu vreau să spun că ar fi vorba în povestire despre căruciorul roșu, pentru că nu este, dar tata a scris această poveste lungă pentru mine. El a scris *Fata cu portocale* pentru ca eu să o citesc când voi fi destul de mare ca să o înțeleg. A scris o scrisoare cu destinația în viitor.

Dacă într-adevăr tata este cel care a îndesat cândva în căptușeala căruciorului sport toate paginile conținând lunga povestire, atunci probabil că avea mare încredere că scrisorile ajung totdeauna la destinație. Mi-am dat seama că pentru orice eventualitate ar trebui să verificăm cu atenție toate vechiturile înainte să le dăm de pomană sau să le aruncăm la gunoi. Nici nu îndrăznesc să mă gândesc cât de multe scrisori vechi și alte asemenea lucruri poți scoate la iveală dintr-un maldăr de vechituri.

M-am gândit la asta destul de mult în ultimele zile. Ar trebui să existe un mod mult mai simplu de a trimite o scrisoare spre viitor decât să o îndesi în căptușeala unui cărucior de copil.

Se întâmplă, chiar dacă nu prea des, să dorim să citească cineva mesajul nostru abia peste patru ore, paisprezece zile sau patruzeci de ani. *Fata cu portocale* este o astfel de scrisoare. A fost scrisă pentru un băiat numit Georg, de doisprezece-paisprezece ani, adică un băiat Georg pe care tata nu-l întâlnise încă și pe care probabil că nici nu va avea vreodată ocazia să-l cunoască.

Dar acum este momentul ca această poveste să înceapă așa cum se cuvine.

Nu a trecut nici o săptămână de când am venit acasă de la școala de muzică și i-am găsit pe bunici la noi într-o vizită neprevăzută. Au venit pe neașteptate cu mașina de la Tonsberg și urmau să rămână peste noapte.

Și mama și Jorgen erau acasă și toți patru s-au uitat la mine plini de nerăbdare când am intrat în vestiar și mi-am aruncat pantofii din picioare. Erau murdari și uzi, dar nimănui nu-i păsa de asta. Simțeam că plutea ceva în aer. Altceva îi frământa.

Mama a spus că Miriam se dusesese la culcare și asta era foarte bine, având în vedere că bunicii veniseră în vizită. De fapt, ei nu sunt bunicii lui Miriam. Ea are alți bunici. Sunt niște oameni cumsecade care mai trec pe la noi din când în când, dar sângele apă nu se face.

Am intrat în camera de zi și m-am așezat jos pe covor. Toți aveau o expresie atât solemnă încât am crezut că s-a întâmplat ceva grav. Nu îmi aminteam să fi făcut vreo poznă la școală în ultimele zile, venisem acasă la timp de la ora de pian și trecuseră multe luni de când șterpelisem zece coroane din bucătărie. Așa că am spus:

— Ce s-a întâmplat?

Atunci bunica a spus că găsiseră o scrisoare pe care tata o scrisese pentru mine chiar înainte să moară. Am simțit cum mi se strânge stomacul. Se împliniseră unsprezece ani de când murise. Nici măcar nu eram sigur dacă mi-l aminteam. „O scrisoare de la tata” suna îngrozitor de solemn, aproape ca un testament.

Am băgat de seamă că bunica avea un plic mare pe care mi l-a întins. Era lipit și pe plic era scris doar „Pentru Georg”. Nu era scrisul bunicii și nici al mamei sau al lui Jorgen. Am desfăcut plicul și am scos un teanc gros de hârtii. Mi-a stat inima pentru că sus pe prima pagină scria:

Stai confortabil, Georg? Ar fi bine să stai jos, pentru că am să-ți spun o poveste palpitantă.

Am simțit cum mă ia amețeala. Ce-o mai fi și asta? O scrisoare de la tatăl meu. O fi oare autentică?

„Stai confortabil, Georg?” Mi se părea că îi auzeam vocea puternică, dar acum nu mergea nici un fel de video, totuși îl auzeam ca și cum ar fi fost viu din nou și ar fi stat împreună cu noi aici în cameră.

Chiar dacă plicul fusese lipit înainte ca eu să-l deschid, a trebuit să-i întreb dacă citiseră această lungă scrisoare. Toți au clătinat din cap și au spus că nu citiseră nici măcar o propoziție.

— N-am citit nici o iotă, a spus Jorgen cu sfială, ceea ce nu-i prea stătea în fire. Apoi adăugă că poate vor avea voie și ei să citească scrisoarea tatălui meu după ce o voi termina eu de citit. Cred că era foarte curios să afle ce era în scrisoare. Aveam senzația că avea ceva pe conștiință.

Bunica ne-a spus motivul pentru care s-au suit în mașină și au venit la Oslo în această după-amiază. Și-a dat seama că probabil reușise să dezlege un vechi mister. Suna destul de enigmatic, și așa și era.

Pe când era bolnav, tata îi spusese mamei că scria ceva pentru mine. Era o scrisoare pe care urma ca eu să o citesc

când mă voi face mare. Dar nu fusese găsită vreo astfel de scrisoare până acum, și eu aveam cincisprezece ani.

Bunica și-a amintit însă dintr-o dată și altceva, ceva despre care mai vorbise tata. El insistase ca nimeni să nu îndrăznească să arunce căruciorul roșu. Bunica pretindea că își amintea aproape cuvânt cu cuvânt ceea ce spusese el atunci când era la spital.

— Să nu aruncați vreodată căruciorul roșu, spusese el. Să nu faceți asta, vă rog mult. A însemnat atât de mult pentru Georg și pentru mine în aceste luni. Vreau ca Georg să aibă acest cărucior. Să-i spui asta mai târziu. Să-i spui, atunci când va fi destul de mare ca să înțeleagă, cât de mult îmi doresc eu să ai grijă de cărucior pentru Georg.

De aceea nu a fost aruncat vechiul cărucior roșu și nici nu a fost dat de pomană. Până și Jorgen a fost instruit în acest sens. Încă de când se mutase cu noi în Humleveien aflase că era un singur lucru de care nu avea voie să se atingă, și acela era căruciorul roșu. Avea atât de mult respect pentru el încât insistase să cumpere pentru Miriam un cărucior nou-nouț. Poate că nu-i plăcea ideea să o plimbe pe fetița lui în același cărucior în care tata mă plimbase pe mine cu mulți ani în urmă. Dar s-ar putea ca pur și simplu să-și fi dorit un cărucior nou, mai modern. Lui Jorgen îi plăcea să fie în pas cu moda, ca să nu spunem că e cam spilcuit.

Deci este vorba despre o scrisoare și despre un cărucior de copil. Cu toate acestea, i-a luat bunicii unsprezece ani ca să dezlege acest rebus. De abia acum îi venise ideea că s-ar putea aventura cineva în magazie ca să examineze mai

îndeaproape vechiul cărucior. Și bunica avea dreptate să gândească așa. Căruciorul era mai mult decât un simplu cărucior sport. Era o cutie poștală.

Nu știam ce să mai cred despre povestea aceasta. Nu este totdeauna posibil să-ți dai seama dacă părinții și bunicii spun adevărul, în orice caz nu când este vorba despre „întrebări delicate”, cum îi place bunicii să le numească.

Astăzi eu cred că cel mai mare mister dintre toate a fost că nimănui nu i-a trecut prin cap să pună în funcțiune vechiul calculator al tatălui meu acum unsprezece ani. Că doar pe calculator scrisese el scrisoarea! Ei încercaseră să-l pornească, desigur, dar n-au avut destulă fantezie ca să treacă de parola. Era de cel mult opt litere, căci așa erau calculatoarele pe vremea aceea. Nici chiar mama nu a reușit vreodată să ghicească parola. Este incredibil. Așa că l-au dus în pod!

Dar voi mai reveni eu la povestea asta cu calculatorul.

Acum este momentul să-i dau cuvântul tatălui meu. Am să inserez și eu niște comentarii pe parcurs. Mai mult decât atât, am să scriu și un epilog. Sunt nevoit să fac acest lucru, deoarece în scrisoarea lui cea lungă tata îmi pune o întrebare foarte serioasă. Răspunsul meu la această întrebare are o mare importanță pentru el.

Mi-am luat o sticlă de Coca-Cola și m-am dus în camera mea cu teancul de pagini scrise. Văzând că am încuiat și eu o dată ușa pe dinăuntru, mama a început să protesteze, dar și-a dat seama că era în zadar.

Era o ocazie atât de solemnă să citești o scrisoare de la cineva care nu mai este în viață, încât nu suportam ideea să am toate rudele foindu-se în jurul meu. La urma urmei, scrisoarea era de la propriul meu tată și el dispăruse de unsprezece ani. Normal că aveam nevoie de liniște.

Era ciudat să stau cu paginile imprimare în mână, era ca și cum aș fi descoperit un nou foto-album cu fotografii inedite cu tata și cu mine. Afară ninge cu fulgi mari. Începuse să ningă încă de când eram în drum spre casă de la școala de muzică. Nu credeam că o să se aștearnă zăpada. Era la începutul lui noiembrie.

M-am așezat pe pat și am început să citesc.

„Stai confortabil, Georg? Ar fi bine să stai jos, pentru că am să-ți spun o poveste palpitantă. Dar poate că deja te-ai instalat pe canapeaua galbenă de piele, dacă nu cumva ați schimbat-o și v-ați luat una nouă, ce știu eu? La fel de bine pot să-mi închipui că te-ai instalat în verandă în vechiul balansoar la care țineai atât de mult. Ori poate stai afară pe terasă? Nici nu știu ce anotimp este. Dar poate că nici nu mai locuiți în Humleveien.

Ce știu eu?

Nu știu nimic. Cine este primul ministru al Norvegiei? Care este numele secretarului general al O. N. U.? Și ce se mai aude cu telescopul Hubble? Știi ceva despre asta? Au mai descoperit astronomii ceva în plus despre modul în care este alcătuit Universul?

Am încercat de mai multe ori să mă gândesc la viitor, la ce va fi peste câțiva ani, dar nu am reușit nici măcar să-mi

fac o imagine apropiată de modul în care trăiești tu acum. Știu doar cine ești. Nici nu știu câți ani ai atunci când citești paginile acestea. Poate ai doisprezece, poate ai paisprezece ani și eu, tatăl tău, de mult am ieșit în afara timpului.

Adevărul este că deja mă simt ca o fantomă și trebuie să-mi trag răsuflarea de câte ori mă gândesc la asta. Am început să înțeleg de ce fantomele se tânguie și suspină ca vântul pe timp de furtună. Nu fac asta pentru a-și înspăimânta urmașii, ci doar pentru că le doare cumplit să respire într-un alt timp decât timpul lor propriu.

Noi nu avem doar un spațiu în care ni s-a dat să trăim. Avem și un timp al vieții noastre.

Așa stau lucrurile și eu nu pot face altceva decât să iau ca punct de reper ceea ce este în jurul meu acum. Scriu toate acestea în luna august 1990.

Astăzi – vreau să spun acum când citești aceste cuvinte – ai uitat cu siguranță mult din ceea ce am trăit împreună în aceste luni calde de vară când tu aveai trei ani și jumătate. Dar zilele acestea sunt încă ale noastre și ne mai putem bucura de multe clipe frumoase împreună.

Am să-ți mărturisesc ceva la care m-am gândit mult în aceste zile: cu fiecare zi care trece și cu fiecare lucru, cât de mic, pe care-l facem împreună, crește șansa ca tu să-ți amintești mai bine de mine. Număr săptămânile și zilele acum. Marți ne-am suit în tumul de la Tryvann și am cuprins cu privirea jumătate din regat, chiar până în Suedia. Și mama era cu noi, am fost acolo toți trei. Dar oare tu îți amintești?

Cel puțin încearcă să-ți amintești, Georg. Încearcă să o faci, deoarece totul se află undeva în tine.

Îți amintești de trenulețul BRIO? Te joci cu el ore în șir în fiecare zi. Mă uit la el acum. La ora la care scriu, șinele, trenulețul și vapoarele stau împrăștiate pe jos în hol exact la fel cum le-ai lăsat cu puțin timp în urmă. Cu greu te-am desprins de jucării ca să ajungem la timp la grădiniță. Parcă văd mâinile tale miciute cum se joacă cu cuburile. N-am îndrăznit să mișc nimic, nici măcar o șină.

Îți amintești calculatorul la care ne jucam împreună la sfârșit de săptămână? Cât timp a fost nou, a stat sus în camera mea de lucru, dar săptămâna trecută l-am mutat jos în hol. Acum îmi doresc cel mai mult să fiu acolo unde sunt lucrurile tale. După-amiezele vii și tu și mama aici. Ba mai mult, și bunicii vin în vizită mai des decât înainte. E bine.

Îți amintești tricicleta verde? Stă afară pe alee și este aproape nouă. Dacă nu ai uitat-o este doar pentru că se află încă în garaj sau în magazie, veche și nefolosită. Sau ați dat-o?

Și ce s-a întâmplat cu căruciorul roșu, Georg? Da, chiar, ce-o mai fi cu el.

Oricum, probabil că ai niște fotografii care să-ți aducă aminte de plimbările pe care l-am făcut în jurul lacului Sogn ori de timpul petrecut la cabana noastră. Am fost la Fjellstolen de trei ori la rând la sfârșit de săptămână. Dar acum nu îndrăznesc să te întreb mai mult, pentru că ar fi posibil să nu-ți poți aminti nimic din acea „perioadă-Georg” care a fost, de asemenea, și timpul meu. Fie ce-o fi.

Ți-am spus deja că am ceva să-ți povestesc, dar nu este ușor Să găsesc un ton potrivit pentru această scrisoare. Deja am făcut greșeala de a mă adresa micuțului pe care îl cunosc atât de bine. Dar tu nu mai ești mic acum când citești aceste rânduri. Nu mai ești puștiul cu plete blonde.

Mă și aud vorbind ca mătușile bătrâne care se prostesc atunci când vorbesc cu copiii mici și asta este absurd, pentru că eu doresc să stabilesc un contact cu Georg la maturitate – cel pe care nu am ajuns să-l văd, cel, cu care nu am ajuns niciodată să am o discuție serioasă.

Mă uit la ceas. A trecut doar o oră de când am venit acasă după ce te-am dus la grădiniță.

Când trecem peste pârâu îți place să te dai jos din cărucior ca să arunci un băț ori o piatră în apă. Tot aici ai găsit într-o zi o sticlă goală de suc și ai aruncat-o și pe aceea. Nu am schițat nici cel mai mic gest ca să te opresc. Zilele acestea îți dau voie să faci cam tot ce vrei. Când ajungem la grădiniță, te și repezi înăuntru înainte să apucăm să ne spunem „la revedere”, ca și cum tu ai fi în criză de timp, și nu eu. Ciudat. Deseori bătrânii au impresia că au mai mult timp decât copiii care au toată viața înaintea lor.

Eu nu mă pot lăuda că aș fi bătrân și mă consider încă tânăr, cel puțin un tată tânăr. Cu toate acestea, mi-aș dori din suflet să pot opri timpul. N-aș avea nimic împotriva ca una din aceste zile să dureze veșnic. Bineînțeles că se va face seară și apoi noapte, pentru că ziua își urmează cursul ei, ritmul ei propriu de a se desfășura, și iată că ziua următoare ar putea porni exact de acolo de unde a început precedentă.

Eu nu mai am nevoie să văd și să trăiesc mai multe decât am văzut și am trăit până acum. Îmi doresc foarte mult să pot păstra ceea ce am. Dar bântuie hoții, Georg. Musafiri nepoftiți au început să-mi fure forța vitală. Ar trebui să le fie rușine.

Zilele acestea îmi este extrem de greu să te duc la grădiniță, deși pe de altă parte este foarte bine că suntem împreună. Deși nu am încă probleme să mă mișc, și nici măcar să împing căruciorul sport, simt totuși că sunt grav bolnav.

Numai bolile ușoare fac pacientul să cadă repede la pat. De regulă, o boală rea are nevoie de mult timp înainte să te dea peste cap și să dea cu tine de pământ pentru totdeauna. Poate că îți amintești că am fost doctor, că doar ți-a povestit mama ceva despre mine. Sunt sigur de asta. Acum sunt în concediu medical și nu mai merg la serviciu, dar știu eu ce spun. Nu sunt un pacient naiv.

Așa că există două timpuri în această contabilitate a noastră, ori în această ultimă întâlnire dintre noi doi. Este ca și cum am sta fiecare pe vârful lui de munte învăluit în ceață și am încerca să ne zărim unul pe celălalt. Între noi se află o vale a făgăduinței pe care tu tocmai ai lăsat-o în spate pe drumul vieții tale, dar eu nu voi mai trăi să văd aceasta. Totuși, eu trebuie să încerc să mă situez atât în timpul la care scriu în aceste dimineți când tu ești la grădiniță – cât și în timpul la care tu citești, care este doar al tău, atunci când într-o zi ai să citești acestea.

Trebuie să știi că mă arde și că mă doare faptul că trebuie să scriu o scrisoare unui fiu pe care îl las în urma mea și probabil că te doare și pe tine puțin când o citești. Dar tu ești un mic bărbat acum. Dacă eu am reușit să aștern aceste rânduri pe hârtie, trebuie să ai și tu tăria să le citești.

După cum vezi, îmi dau seama că sunt pe cale să mă despart de toate, de soare, de lună și de tot ce există, dar mai ales de tine și de mama ta. Acesta este adevărul dureros.

Am ceva important să te întreb, Georg, și de aceea îți scriu. Înainte de a-ți putea pune această întrebare, trebuie să-ți spun povestea palpitantă pe care ți-am promis-o.

Încă de când te-ai născut am așteptat cu nerăbdare să-ți povestesc despre fata cu portocale. Astăzi - adică la momentul la care scriu - ești prea mic ca să o înțelegi. Așa că mai degrabă rămâne ca o mică moștenire pentru tine. O să stea undeva și o să aștepte o altă zi din viața ta.

Acum ziua aceea a sosit...”

Când am ajuns aici, m-am oprit din citit. Încercasem de multe ori să mi-l aduc aminte pe tata. Mă rugase să fac acest lucru. Dar tot ce-mi puteam aminti era ceea ce văzusem pe video și în albumul de fotografii.

Îmi puteam aduce aminte de un tren BRIO mare pe care îl aveam când eram copil, dar asta nu mă ajuta să mi-l amintesc pe tata. Tricicleta cea verde era tot în garaj și mi-o aminteam și pe ea de când eram mic. Sunt sigur de asta. Iar căruciorul sport roșu totdeauna a stat în magazie. Dar nu reușeam să-mi amintesc de nici o plimbare în jurul lacului Sogn. Și nici că aș fi fost sus în tumul de la Tryvann

împreună cu tata. Am fost eu în tumul de la Tryvann de multe ori, dar fusesem împreună cu mama și cu Jorgen. O dată m-am dus acolo doar eu cu Jorgen, într-una din zilele când mama era la spital după ce o născuse pe Miriam.

Aveam desigur o mulțime de amintiri legate de cabana noastră de la Fjellstolen. Dar nu era loc pentru tata în niciuna dintre aceste amintiri în care se regăseau numai mama, Jorgen și Miriam. Avem o carte de oaspeți sus la cabană și de multe ori am citit ce a scris tata acolo înainte să moară. Aveam însă o problemă: nu puteam să-mi amintesc nimic concret din întâmplările despre care scria el. Același lucru se întâmpla și cu toate fotografiile și cu filmele video. „În ajun de Paște eu și Georg am construit o uriașă cazemată de zăpadă cu felinare.” Bineînțeles că citisem toate aceste istorii și pe unele dintre ele le știam pe dinafară. Cu toate acestea nu-mi amintesc să fi participat vreodată la vreuna dintre întâmplările amintite. Nu aveam mai mult de doi ani și jumătate când am construit împreună cu tata uriașa cazemată de zăpadă cu felinare. Avem și o fotografie cu ea, dar este atât de întuneric încât doar luminile se pot vedea.

Tata mă mai întrebuse și altceva în lunga scrisoare pe care tocmai începusem să o citesc:

„Și ce se mai aude cu telescopul Hubble? Știi ceva despre asta? Au mai descoperit astronomii ceva în plus despre modul în care este alcătuit Universul?..”

M-a trecut un fior rece pe spinare când am citit aceste rânduri pentru că tocmai terminasem de scris o lucrare de sfârșit de an despre telescopul spațial, sau „Hubble Space

Telescope” așa cum se numește el în limba engleză. Colegii mei scriseseră despre fotbalul englezesc, Spice Girls sau Roald Dahl. Eu, în schimb, m-am dus la bibliotecă, am luat tot ce am găsit despre telescopul Hubble și am scris toată lucrarea despre el. Trecuseră doar câteva săptămâni de când predasem lucrarea profesorului, iar el a scris pe coperta lucrării că era foarte impresionat de „abordarea matură, aprofundată și exhaustivă a unui subiect dificil”, în viața mea nu am fost atât de mândru ca atunci când am citit acest comentariu. Deasupra stătea scris: „Flori pentru un astronom amator pasionat!” Profesorul îmi desenase până și un frumos buchet de flori pe lucrare.

Să fi fost tata un clarvăzător? Sau poate să fi fost o pură coincidență faptul că el m-a întrebat despre telescopul Hubble la scurt timp după ce terminasem lucrarea?

Să nu fi fost scrisoarea de la tata autentică? Să mai fie el încă în viață? M-a trecut din nou un fior rece pe spinare.

Am rămas stând pe pat și m-am gândit serios. Telescopul Hubble a fost lansat pe orbită în jurul Pământului de naveta spațială Discovery la 25 aprilie 1990. Exact atunci s-a îmbolnăvit și tata, imediat după vacanța de Paște în 1990. Asta știusem eu dintotdeauna. Atâta doar că nu mă gândisem că a coincis cu lansarea pe orbită în jurul Pământului a telescopului Hubble. Poate că tata a aflat că este bolnav în aceeași zi când Discovery a fost lansată de la Cape Canaveral cu telescopul Hubble la bord, poate la aceeași oră, poate în același minut.

În acest caz ar fi ușor de înțeles de ce era el atât de interesat de telescopul spațial. Tocmai fusese descoperită o greșeală gravă de șlefuire a oglinzii principale. Tata nu avea de unde să știe că acest defect a fost reparat de astronauții de pe naveta spațială Endeavour în decembrie 1993, pentru că acest lucru se întâmplase la trei ani după moartea lui. Bineînțeles că nu știa nimic nici despre instrumentele performante care au fost montate în februarie 1997.

Tata a murit înainte să apuce să vadă că telescopul Hubble a realizat cele mai bune și cele mai clare fotografii ale Universului care au fost făcute vreodată. Am găsit multe imagini pe Internet și am printat un teanc întreg pentru lucrare. Unele dintre fotografiile care mi-au plăcut cel mai mult le-am pus pe perete în camera mea, de exemplu imaginea extrem de clară a stelei gigantice Eta Carina, aflată la o depărtare de mai mult de 8.000 de ani lumină de sistemul nostru solar. Eta Carina este una dintre cele mai masive stele din Calea Lactee și în curând va exploda într-o supernovă care va sfârși într-o stea neutronică sau gaură neagră. O altă fotografie favorită este cea a uriașilor nori de gaz și de praf din nebuloasa Vulturul (denumită și M16). Aici se nasc noi stele!

Astăzi știm mai mult despre Univers decât în 1990, și asta în bună măsură datorită telescopului Hubble. El a făcut mii de fotografii de galaxii și de nebuloase aflate la multe milioane de ani lumină de Calea Lactee. De altfel, a redat și câteva imagini cu totul de necrezut din trecutul Universului. Sună poate un pic misterios că există posibilitatea de a face

fotografii ale trecutului Universului, dar a privi Universul este același lucru cu a-l privi înapoi în 20 timp. Lumina străbate 300.000 de kilometri într-o secundă, și totuși lumina îndepărtatelor galaxii are nevoie de miliarde de ani să ajungă la noi, căci Universul este incredibil de mare. Telescopul Hubble a făcut fotografii ale unor galaxii aflate la o depărtare mai mare de douăsprezece miliarde de ani lumină, ceea ce înseamnă că a privit mai mult de douăsprezece miliarde de ani înapoi în istoria Universului. Este extrem de ciudat când stai să te gândești, căci Universul avea atunci ceva mai puțin de un miliard de ani. Telescopul Hubble a reușit să vadă înapoi în timp aproape de începuturile Universului, când au fost create timpul și spațiul. Eu știu câte ceva despre aceste lucruri și de aceea scriu despre ele acum. Trebuie doar să am grijă să nu scriu tot ce știu. Lucrarea pe care am predat-o profesorului avea patruzeci și șapte de pagini!

Mi s-a părut foarte straniu că tata mi-a scris despre telescopul spațial. Totdeauna am fost interesat de cercetările spațiale și s-ar putea ca dorința de a ridica privirea de la ceea ce se întâmplă pe suprafața acestei planete să fie mai mult sau mai puțin moștenită. Dar tot atât de bine aș fi putut să-mi aleg să scriu despre programul Apollo și despre primii oameni pe Lună. Aș fi putut scrie despre galaxii și găuri negre, pentru că știu câte ceva și despre acestea, ca să nu mai vorbim de galaxii cu găuri negre. Aș fi putut scrie despre sistemul solar cu cele nouă planete și despre marea centură de asteroizi dintre Jupiter și Marte. Sau aș fi putut scrie despre enormele telescoape din Hawaii. Însă eu mi-am ales

să scriu despre Telescopul Hubble. Oare cum a putut tata să ghicească acest lucru?

Motivul pentru care el a menționat secretarul general al O. N. U era mai ușor de înțeles. Cu siguranță pentru că eu eram născut la 24 octombrie, care este ziua Națiunilor Unite. În orice caz, numele secretarului general este Kofi Annan. Iar primul ministru al Norvegiei se numește Kjell Magne Bondevik. El tocmai a preluat puterea după Jens Stoltenberg.

În timp eu stăteam și mă gândeam, mama a bătut la ușă și m-a întrebat cum merge.

— Nu mă deranja! I-am răspuns.

Nu citisem decât patru pagini. Mi-am spus în gând: Hai, povestește. Spune-mi despre fata cu portocale. Stau aici și ascult. A venit clipa. Acum a venit momentul să citesc.

„Povestea *Fata cu portocale* începe într-o după-amiază când stăteam în fața Teatrului Național și așteptam tramvaiul. Era pe la sfârșitul anilor '70, toamna târziu.

Îmi amintesc că stăteam și mă gândeam la studiile medicale pe care tocmai le începusem. Era ciudat să încerc să-mi închipui că într-o zi voi fi doctor cu adevărat, primind pacienți în carne și oase care vin și își pun soarta în mâinile mele. Îmbrăcat în halat alb, aș sta la un birou mare și aș spune:

— Este necesar să luăm câteva probe de sânge, doamnă Johnsen.

Sau:

— Aveți de mult timp aceste simptome?

În sfârșit am văzut în zare tramvaiul apropiindu-se, a trecut lin pe lângă clădirea Parlamentului, apoi a urcat încet pe strada Parlamentului. Totdeauna m-a săcâit gândul că nu mi-am mai putut aminti unde mă duceam. În orice caz, m-am suit în tramvaiul albastru strălucitor care mergea spre Frogner și care era foarte aglomerat.

Primul lucru care mi-a atras atenția a fost o fată drăguță care stătea în picioare și ținea în brațe o pungă mare de hârtie, plină cu portocale proaspete. Avea pe ea un hanorac vechi portocaliu și mi-amintesc că punga pe care o ținea strâns la piept era atât de mare și de grea încât putea să o scape oricând. Ceea ce mi-a captat atenția în primul rând a fost chiar fata, și nu punga cu portocale. Mi-am dat seama imediat că avea ceva deosebit, ceva misterios și fascinant, greu de definit.

Mai mult, am observat cum m-a privit ca și cum m-ar fi ales pe mine dintre toți cei care s-au îmbulzit în tramvai. Totul a durat numai o secundă, ca și cum stabiliserăm deja o alianță secretă între noi. Imediat ce m-am apropiat de ea, m-a capturat cu ochii ei și probabil că eu am fost cel care mi-am mutat privirea, pentru că pe vremea aceea eram extraordinar de timid. Cu toate acestea, îmi amintesc că în cursul acestei scurte călătorii cu tramvaiul mi-a fost foarte clar că nu o voi uita pe această fată niciodată. Nu știam cine este și nici cum se numește, dar din primul moment a avut asupra mea o putere stranie.

Era puțin mai scundă decât mine, era brunetă și avea părul lung, ochi căprui și avea cam nouăsprezece ani, ca și

mine. Și-a ridicat ochii spre mine și mi-a făcut cumva semn fără să facă nici cea mai mică mișcare cu capul. În același timp mi-a zâmbit poznaș, ștregărește, ca și cum ne-am fi cunoscut dintotdeauna, sau – și nu ezit să o spun – ca și cum o dată, cu mult timp în urmă, am fi trăit o viață întreagă împreună, doar ea și cu mine. Era ca și cum aș fi citit acest mesaj în ochii ei căprui.

Când a zâmbit, i-au apărut două gropițe pe obraz și mi s-a părut că seamănă cu o veveriță; în orice caz era la fel de simpatică. Dacă într-adevăr trăisem o viață împreună, poate trăisem ca două veverițe într-un copac, m-am gândit eu. Ideea aceasta, a unei vieți de veveriță jucăușă împreună cu misterioasa fată cu portocale, nu mi s-a părut prea neplăcută.

Dar de ce zâmbea atât de șiret și provocator? Îmi zâmbea într-adevăr mie? Îi trecuse oare deodată prin minte vreun gând amuzant care o făcea să zâmbească și care nu avea nimic de a face cu mine? Ori râdea de mine? Și asta era o posibilitate pe care trebuia să o iau în considerare. Atâta doar că nu era nimic comic de văzut la mine, arătam destul de obișnuit. Și de fapt ea era cea care, fără îndoială, arăta puțin cam caraghios cu punga enormă de portocale în brațe. Poate că de asta zâmbea, râdea de ea însăși. Poate că era vorba de autoironie. Nu toți oamenii au această calitate.

Nu am îndrăznit să mă mai uit în ochii ei. Nu făceam decât să privesc” fix punga cu portocale. Acum-acum o să-i cadă. Trebuie să o țină bine. Și totuși, o să-i scape.

Trebuie să fi fost cel puțin cinci kilograme de portocale în pungă, poate chiar opt sau zece.

Tramvaiul se îndreaptă spre Drammensveien. Încearcă să ți-l închipui cum se clatină și cum se zdruncină. Se oprește în stația de la Ambasada Americană, apoi în stația de la piața Solh și iată că atunci când să cetească pe Frognerveien se întâmplă exact lucrul de care mi-a fost mie frică tot timpul. Tramvaiul de Frogner se clatină deodată amenințător, cel puțin așa mi se pare, fata cu portocale își pierde un pic echilibrul, iar eu realizez într-o fracțiune de secundă că va trebui să salvez enorma pungă cu portocale de la dezastru. Acum. Nu, acum!

În acest moment fac probabil o greșeală fatală de evaluare. În orice caz, execut o manevră crucială. Fii atent aici: întind hotărât ambele brațe, cu o mână țin punga maro de hârtie, iar cu cealaltă o iau pe fată de talie. Și ce crezi că s-a întâmplat? Fata în hanoracul portocaliu scapă, bineînțeles, punga cu portocale, sau mai bine zis eu sunt cel care o fac să o scape pe jos, ca și cum aș fi fost gelos pe pungă și aș fi dorit să o înlătur din calea mea. Rezultatul tragic este că treizeci ori patruzeci de portocale o pornesc de-a dura printre călători, pe podea, prin tot tramvaiul. Fără îndoială că am făcut multe tâmpenii în viața mea, dar asta le-a întrecut pe toate; a fost cel mai penibil moment pe care l-am trăit vreodată.

Atât despre portocale de data aceasta, să le lăsăm să se rostogolească prin tramvai câteva secunde încă, deoarece în această poveste nu este în primul rând vorba despre ele.

Imediat fata se întoarce spre mine, dar acum nu mai zâmbește. Se citește doar tristețe pe chipul ei, oricum i se așterne pe față o umbră întunecată. Nu pot să-mi dau seama ce gândește, bineînțeles că nu pot, dar pare că e gata-gata să izbucnească în plâns. Este ca și cum fiecare portocală în parte ar fi avut o semnificație cu totul specială pentru ea, da, Georg, ca și cum fiecare portocală ar fi fost de neînlocuit. Nu durează mult, pentru că în clipa următoare mă privește supărată și îmi transmite în acest mod un mesaj clar că mă consideră responsabil de ceea ce s-a întâmplat. Am senzația că i-am distrus viața, atât a ei cât și a mea. Mă simt ca și cum mi-aș fi distrus viitorul.

Ar fi trebuit să fii acolo atunci și să salvezi situația, ai fi putut să spui ceva amuzant și împăciuitor. Dar pe atunci eu nu aveam un băiețel pe care să-l țin de mână, căci aceasta se întâmpla cu mulți ani înainte ca tu să te fi născut.

Adânc umilit, mă așez în patru labe și încep să adun portocalele printre mulțimea de ghete și cizme murdare, dar nu reușesc să salvez decât o parte din ele. Observ că punga de hârtie s-a rupt, așa că nu mai e de nici un folos.

Mi-a venit ideea, așa ca glumă amară, că fata mi-a căzut cu tronc și că umblam literalmente în patru labe după ea. Câțiva călători mai cumsecade încep să râdă bine dispuși, dar sunt și destule mutre iritate, pentru că tramvaiul este aglomerat și înghesuiala aproape de nesuportat. Observ că pasagerii care au fost martori la ce s-a întâmplat mă consideră pe mine răspunzător de ceea ce a vrut să fie în realitate un act salvator cavaleresc.

Ultimul lucru pe care mi-l amintesc din nefasta călătorie cu tramvaiul este următoarea imagine: Eu stau în picioare cu brațele pline de portocale, ba încă am vârât și două dintre ele în buzunarele de la pantaloni, și pe când stau așa în fața fetei cu hanorac portocaliu, ea îmi spune tăios:

— Deșteptule!

Era o mustrare, fără nici p îndoială, dar iată că își recapătă ceva din umor și spune pe jumătate împăciuitoare, pe jumătate ironic:

— Pot să iau și eu o portocală?

— Îmi cer scuze, iartă-mă! Doar atât sunt în stare spun.

Tramvaiul se oprește în fața cofetăriei Mollhausen din Frogner, ușile se deschid, eu dau din cap rușinat către fata cu portocale care în ochii mei este aproape supranaturală, și în clipa următoare ea culege o portocală dintre cele multe aflate în brațele mele și dispare pe stradă, la fel de zglobie ca o zână din povești.

Tramvaiul pleacă din nou și își continuă drumul pe Frognerveien., „Pot să iau și eu o portocală?”, Georg! Și doar erau portocalele ei cele cu care stăteam în brațe, două dintre ele le aveam prin buzunare, iar restul se rostogoleau pe jos prin tramvai.

În concluzie, am rămas cu brațele pline de portocale, și nici măcar nu erau ale mele. Mă simțeam pur și simplu ca un hoț de portocale, iar unii dintre călători au și avut niște remarci de loc amuzante în acest sens. Nu îmi amintesc la ce m-am gândit, dar am coborât din tramvai la stația următoare, piața Frogner.

Pe când coboram din tramvai, nu aveam decât un singur gând: trebuia să gădesc o modalitate să mă debarasez de toate portocalele. Eram nevoit să fac un număr de echilibristică ca un acrobat pe sârmă ca să nu le pierd, și cu toate acestea am scăpat una pe trotuar. E de la sine înțeles că nu puteam să risc să mă aplec și să o iau.

Nu mult după aceea am zărit o doamnă care trecea cu un cărucior prin fața vechii pescării, știi care, cea din piața Frogner. (De fapt, n-am de unde să știu dacă mai există încă.) Mă apropii încet și când trec pe lângă cărucior profit de ocazie să pun toate portocalele, chiar și pe cele două din buzunare, pe plăpumioara roz de bebeluș. Nu a durat decât o secundă sau două.

Să fi văzut ce figură a făcut! Am simțit că trebuie să spun ceva și, prin urmare, am rugat-o să fie amabilă și să primească micul meu dar pentru bebeluș, deoarece acum, înainte de începerea iernii, era important ca toți copiii să primească suficientă vitamină C și am adăugat că știam eu despre ce vorbeam, pentru că eram student la medicină., Fără nici o îndoială că m-a considerat obraznic, poate s-a gândit că eram beat, în nici un caz nu m-a crezut că sunt student la medicină, însă eu eram deja departe în jos spre Frogner. Nu aveam decât un singur gând: trebuia să o întâlnesc din nou pe fata cu portocale. Trebuia să-i dau de urmă cât mai repede și să repar greșeala făcută.

Nu știu cât de bine cunoști tu această parte a orașului, dar am ajuns curând cu răsuflarea tăiată la intersecția străzilor Frogner, Fredrik Stâng, Elisenberg și Lovenskiold,

acolo unde tânăra cea misterioasă coborâse din tramvai cu o singură amărâtă de portocală în mână. Puteam la fel de bine să stau în Place Etoile din capitala franceză, erau mult prea multe străzi pe unde putem să o iau, iar fata cu portocale nu se zărea nicăieri.

M-am tot învârtit prin Frogner mai multe ore în șir în după-amiaza aceea, am ajuns până sus la stația de pompieri de la Briskeby, apoi în jos până la vechea clinică a Crucii Roșii și de fiecare dată când vedeam ceva care semăna cu un hanorac portocaliu, simțeam, cum îmi sare inima în piept, dar pe aceea pe care o căutam parcă o înghițise pământul.

Câteva ore mai târziu mi-a venit ideea că poate tânăra pe care o necăjisem atât de rău stătea confortabil în spatele unei ferestre pe strada Elisenberg și în secret urmărea un tânăr student cum se învârtea disperat de colo-colo ca un erou buimăcit dintr-un film de acțiune. Nu putea să găsească prințesa pe care o căuta. Nu pentru că nu și-ar fi dat silința, însă era complet incapabil să-i dea de urmă. Era ca și cum tot filmul ar fi rămas în suspans.

La un moment dat, am zărit o coajă de portocală într-un coș de gunoi. Am ridicat-o și am mirosit-o; dacă într-adevăr provenea de la fata cu portocale, atunci era ultimul lucru rămas de la ea.

Toată seara m-am gândit la fata în hanoracul portocaliu. Locuisem toată viața în Oslo, dar nu o mai văzusem niciodată până atunci, de asta eram sigur. Asta mă determina să fac tot ce îmi stătea în putință pentru a o întâlni din nou. Ca

prin minune, reușise deja să se situeze între mine și tot restul lumii.

M-am tot gândit la portocalele acelea. Oare ce voia să facă cu ele? Poate voia pur și simplu să le curețe una câte una și să le mănânce felie cu felie la micul dejun sau în pauza de masă, de exemplu. Gândul acesta mă emoționa. Poate că eră bolnavă și urma un regim alimentar deosebit, mi-a venit și această idee care m-a tulburat.

Existau însă și alte posibilități. Poate urma să pregătească o șarlotă de portocale pentru o petrecere cu mai mult de o sută de invitați. Acest gând m-a făcut imediat gelos: de ce n-am fost invitat și eu? Mai mult decât atât, mi-am închipuit că ar fi putut să fie o petrecere cu mulți băieți și puține fete. Erau invitați vreo nouăzeci de băieți și doar opt fete. Cred că știam și de ce. Șarlota de portocale urma să fie servită la o mare petrecere de sfârșit de an la Institutul de Studii Economice și, deoarece era vorba de secția de contabilitate, erau puține studente.

Am încercat să-mi alung acest gând, era de nesuportat, dar nu înainte de a realiza că era scandalos faptul că ISE nu alocase încă fetelor un număr mai mare de locuri, având în vedere politica de egalitate a sexelor, însă nu puteam pune bază pe propria mea fantezie. Poate că pur și simplu fata cu portocale se ducea acasă, în mica ei garsonieră, și le storcea pentru a avea mai mulți litri de suc de portocale în frigider, și asta pentru că era alergică ori nu-i plăcea sucul gata preparat din concentrat ieftin de California.

Niciuna dintre aceste posibilități nu mi se părea credibilă, nici povestea cu sucul, nici cea cu șarlota. Dar imediat mi-a venit o idee mai plauzibilă: fata cu portocale avea pe ea un hanorac vechi asemănător cu cel pe care Roald Amundsen îl folosise în vestitele lui călătorii polare. Întotdeauna m-am priceput să interpretez simptomele, în medicină aceasta se numește a pune diagnostic. Nimeni nu se plimbă pe străzile din Oslo îmbrăcat cu un hanorac vechi de munte dacă acest lucru nu are vreo semnificație anume, mai ales dacă ai în brațe o pungă uriașă de hârtie plină cu portocale zemoase.

Bineînțeles că fata cu portocale se pregătește să traverseze Groenlanda pe schiuri, m-am gândit, ori poate Hardangervidda* (*Platoul Hardanger, situat în centrul Norvegiei – cel mai mare platou muntos din Europa (n.tr.)*), și atunci este de la sine înțeles că are nevoie de opt sau zece kilograme de portocale în sania trasă de câini. În caz contrar, riscă să moară de scorbut în deșertul de gheață.

Încă o dată m-am lăsat purtat pe aripile fanteziei, pentru că „hanorac” este un cuvânt eschimos, nu-i așa? Cu siguranță că se gândise să meargă în Groenlanda. Dar cum o să mai facă acum această expediție? Nu era sigur că fata cea misterioasă avea bani să mai cumpere încă o dată atâtea portocale, pentru că era cât pe ce să plângă când și-a pierdut întreaga provizie, și eu hotărâsem deja că trebuie să fi fost foarte săracă.

Mai erau și alte variante. Trebuia să mă concentrez și să le iau în considerare. Poate că fata cu portocale avea o familie

numeroasă. Da, de ce nu, cine putea să fie sigur că nu era infirmieră și că nu locuia singură într-o mică garsonieră vis-à-vis de Clinica Crucii Roșii?

Poate că facea parte dintr-o familie extrem de numeroasă care se dădea în vânt după portocale. Mi-ar fi făcut plăcere să vizitez o asemenea familie, Georg. Îi și vedeam stând în jurul mesei mari de sufragerie într-unul din apartamentele pretențioase din Frogner cu camere înalte, spațioase și cu rozete de ghips pe tavan. În afară de mama și tata, mai erau șapte copii în familie, patru surori și doi frați în afară de fata cu portocale. Ea trebuia să fi fost cea mai mare, sora cea mare, iubitoare și plină de grijă pentru ceilalți. De altfel, urma să folosească din plin aceste calități cât de curând, pentru că poate vor trece multe zile până când frații mai mici vor primi câte o portocală pentru pauza de masă de la școală.

Sau poate că – și gândul mi-a trecut ca un fior de gheață prin tot corpul – ea însăși era mama într-o mică familie care era alcătuită doar din ea, un bărbat chipeș care tocmai absolvise ISE-ul și o fetiță de patru sau cinci luni. Fără vreun motiv anume, mi-am închipuit că ea se numea Ranveig.

Trebuia să iau în considerare și această posibilitate, nu aveam încotro. Într-adevăr, nu era deloc sigur că era mama copilului cea care a trecut împingând căruciorul cu plăpumioară roz prin fața magazinului Frogner Fisk & Vilt. Putea la fel de bine să fie și femeia care îngrijea copilul fetei cu portocale. Gândul acesta m-a durut, deși în acest caz o parte din portocale s-ar fi întors la tânăra cu privire de

veveriță. Lumea a devenit dintr-o dată extrem de mică și totul a căpătat înțeles.

Întotdeauna m-am priceput să pun lucrurile cap la cap, să trag concluziile de rigoare, sau, în termeni medicali, să potm un diagnostic. De altfel, pot să spun că eu mi-am pus singur diagnosticul când mi-am dat seama că sunt bolnav, și sunt destul de mândru de acest lucru. M-am dus la un coleg și i-am spus ce mă supăra. Apoi el a continuat tratamentul. Și astfel. Ba nu, Georg. Aici trebuie să mă opresc din scris.

Poate crezi că e ciudat că pot fi atât de vesel când scriu despre ceea ce s-a întâmplat în acea după-amiază cu mulți ani în urmă. Îmi amintesc însă totul ca o istorie amuzantă, aproape ca un film mut, și așa doresc să îți amintești și tu. Asta nu înseamnă că sunt deosebit de bine dispus acum când scriu aceste rânduri. Adevărul este că mă simt pierdut, chiar de neconsolat, ca să fiu sincer. Nu vreau să ascund acest lucru, dar tu nu trebuie să te gândești la asta. Am hotărât că tu n-ai să mă vezi niciodată plângând, așa că reușesc să mă stăpânesc.

Mama ta se va întoarce curând de la serviciu și noi doi suntem singuri acasă. Dar tu, care stai pe jos și desenezi chiar acum ceva cu creioane colorate, tu nu mă poți ajuta. Sau poate că da. Cândva, peste mulți ani, când ai să citești această scrisoare de la cel care a fost odată tatăl tău, îi vei trimite poate un gând de alinare. Acest gând mă încălzește deja.

Timpul, Georg. Ce este timpul?...”

Mi-am ridicat privirea spre fotografia Supernovei 1987A. Aceasta fiisese luată de telescopul Hubble cam la vremea când tata a înțeles că era bolnav.

Bineînțeles că eram întristat de ceea ce i se întâmplase. Cu toate acestea, nu eram prea sigur că era corect din partea lui să lase pe umerii mei povara mâhnirii sale. Oricum nu puteam face nimic pentru el. Tata a trăit într-un alt timp decât timpul care trece acum, iar eu sunt nevoit să-mi, trăiesc propria viață. Dacă toți ne-am îneca în scrisori de la părinții și bunicii care nu mai sunt în viață, nu am mai reuși să ne trăim propria noastră viață.

Am simțit cum îmi dau lacrimile. Nu erau lacrimi dulci, dacă există așa ceva care să se poată numi lacrimi dulci; erau niște lacrimi amare care nu curgeau, ci doar se strângeau în colțul ochiului și usturau.

Mă gândeam că de multe ori am fost cu mama la cimitir și am îngrijit mormântul tatei. După ce am citit ultimele rânduri, am luat hotărârea să nu mai fac asta niciodată. Oricum n-am să calc vreodată prin cimitir singur. Niciodată.

Nu este neapărat necesar să fie greu să crești fără tată. Devine însă cu adevărat straniu atunci când tatăl decedat începe deodată să-ți vorbească din mormânt. Ar fi fost poate mai bine să-și lase fiul în pace. El însuși a lăsat să se înțeleagă că se întorsese ca o fantomă.

Am simțit că mi se umezesc palmele, dar trebuia să citesc restul scrisorii de la tata. Poate că era bine că el trimisese o scrisoare către viitor, ori poate că nu. Era mult prea devreme să-mi fac o părere despre asta.

Oricum, trebuie să fi fost cam într-o dungă, m-am gândit, atunci când avea nouăsprezece ani, pe la sfârșitul anilor '70, pentru că făcea prea mare caz de faptul că o fată stătea în tramvaiul de Frogner cu o pungă mare de portocale în brațe. Nici nu era prea ciudat ca fetele și băieții să-și arunce priviri unii altora, cred că așa au făcut începând de la Adam și Eva.

De ce n-a putut să scrie că pur și simplu s-a îndrăgostit fulgerător de ea? Cu siguranță că fata înțelesese asta cu mult înainte ca el să se repeadă la portocalele ei. Poate că stând acolo în tramvai simțise în subconștient dorința de a dansa un vals împreună cu fata cu portocale.

Când copiii se îndrăgostesc, încep ori să se bată, ori să se tragă de păr. Alții se bat cu zăpadă. Aveam impresia că tinerii de nouăsprezece ani aveau mai multă minte.

Oricum, nu citisem decât începutul povestirii. Poate că totuși era ceva într-adevăr misterios cu această „fată cu portocale”. Dacă nu ar fi fost așa, nu ar fi început tata să-mi povestească despre ea. Era bolnav, știa că s-ar putea să moară. Ceea ce scria trebuie să fi fost ceva foarte important pentru el, și poate și pentru mine.

Am băut restul de Coca Cola și am citit mai departe.

„Oare am s-o mai întâlnesc vreodată pe fata cu portocale? Poate că nu, poate că ea locuia în altă parte a țării, poate că fusese la Oslo doar într-o scurtă vizită.

De câte ori eram în oraș și zăream tramvaiul de Frogner, îmi făcusem obiceiul să mă uit la toate ferestrele căutând să văd dacă fata cu portocale nu era cumva printre călători. Am făcut asta de multe ori, dar nu am zărit-o niciodată. Am

început să mă plimb seara prin cartierul Frogner, și de fiecare dată când dădeam cu ochii de ceva galben sau portocaliu pe stradă, mă gândeam că acum-acum o voi întâlni din nou. Pe cât de mari erau însă așteptările, tot atât de mari erau și dezamăgirile.

Au trecut zile și săptămâni și într-o luni dimineață am intrat în cafeneaua de pe bulevardul Karl Johan unde eu și colegii mei eram clienți obișnuiți. Imediat ce am deschis ușa și am intrat în local, m-am oprit brusc și m-am tras un pic înapoi. În fața mea stătea fata cu portocale! Nu mai fusese acolo vreodată, în orice caz nu în același timp cu mine. Dar iată că acum ședea cu o ceașcă de ceai în față și răsfoia o carte colorată în culori vii. Era ca și cum o mână invizibilă o așezase acolo ca să mă aștepte să intru și să o întâlnesc. Avea pe ea același hanorac uzat și acum ascultă, Georg, poate că nu o să-ți vină să crezi, dar între ea și masa mică de cafea se afla o pungă mare de hârtie plină ochi cu portocale proaspete, pe care o ținea în brațe.

Am tresărit. Să o văd din nou pe fata cu portocale, în același hanorac portocaliu, cu o pungă absolut identică de portocale în brațe, mi s-a părut la fel de ireal ca un miraj. Din acel moment povestea asta cu portocalele a devenit însăși esența misterului pe care trebuia eu să încerc să îl dezleg. Apropo, ce fel de portocale erau? Aveam senzația că micii sori portocalii străluceau atât de puternic, încât a trebuit să mă frec la ochi. Aveau o strălucire galben-aurie cu totul diferită de portocalele pe care le văzusem până atunci. Mi se părea că

puteam simți chiar prin coajă cât pline de suc erau. În orice caz, nu erau niște portocale obișnuite!

M-am strecurat în local și m-am așezat la o masă cam la vreo patru-cinci metri de ea. Înainte de a mă hotărî ce să fac, am vrut să stau puțin și să mă uit la ea, gustând plăcerea inexplicabilei imagini.

Am avut impresia că nu mă observase, însă și-a ridicat dintr-o dată privirea din cartea pe care o citea și m-a privit drept în ochi. Și astfel m-a surprins asupra faptului, pentru că și-a dat seama că stătusem acolo o vreme tot uitându-mă la ea. Mi-a zâmbit cald și acel zâmbet, Georg, putea să topească întreaga lume, căci dacă lumea l-ar fi văzut, ar fi avut puterea să oprească toate războaiele și toate dușmăniile de pe întreaga planetă; în orice caz s-ar fi încheiat îndelungate armistiții.

Nu mai aveam încotro, trebuia să mă duc la ea. M-am îndreptat încet spre ea și m-am așezat pe un scaun liber. Nu i s-a părut nefiresc, totuși ceva nu mă lăsa să fiu sigur că mă recunoscuse după întâmplarea din tramvai.

Câteva secunde am stat așa și ne-am uitat unul la celălalt fără să scoatem o vorbă. Părea că nu dorește să începem imediat să vorbim. S-a uitat mult timp în ochii mei, cu siguranță cel puțin un minut, și de data aceasta nu mi-am mai mutat privirea. Am observat cum tremura ceva în ochii ei, ca și cum ar fi spus: îți amintești de mine? Sau: Nu mă mai recunoști?

Trebuia acum ca unul dintre noi să spună ceva, însă eu eram atât de derutat încât am rămas nemișcat, gândindu-mă

cum trăiserăm noi odată ca o pereche de veverițe într-un mic câng numai al nostru. Ei îi plăcea să se ascundă de mine, iar eu trebuia să alerg necontenit în sus și în jos pe trunchiurile copacilor încercând să o găsesc; cum o zăream, ea și sărea de pe creanga unde era, sus în alt copac. Și uite așa o urmăream prin toată pădurea dansând după ea, până când într-o zi mi-a venit ideea să mă ascund și eu. Atunci a trebuit ea să umble de colo până colo după mine, în timp ce eu ședeam tacticos sus de tot prin copaci sau mă ascundeam jos după vreo buturugă bătrână acoperită de mușchi, urmărind-o satisfăcut cum mă căuta nerăbdătoare, cu o umbră de neliniște, pentru că poate nu avea să mă mai găsească vreodată.

Dintr-o dată s-a întâmplat ceva miraculos, nu acolo în pădurea de aluni în timpuri imemorabile, ci într-o cafenea, drept în mijlocul strălucitorului bulevard Karl Johan.

Aveam mâna stângă pe masă, când ea deodată a întins mâna dreaptă și și-a pus-o într-a mea. Așezase cartea peste portocale și ținea bine punga cea mare cu brațul stâng, de parcă îi era frică ca nu cumva să i-o iau din mână și să o împing jos pe podea.

Nu mai eram stânjenit. Singurul lucru pe care îl simțeam acum era cum ea îmi transmitea un reconfortant flux de energie prin degetele care se atingeau. M-am gândit că fata avea un fel de puteri supranaturale care aveau cumva legătură cu portocalele.

Ce enigmă, mi-am spus, ce minunată enigmă.

Curând n-am mai putut să stau liniștit așteptând ca unul dintre noi să spună ceva și poate că asta a fost o eroare, poate o încălcare a regulilor, având în vedere ceea ce reprezenta fata cu portocale. Am continuat să ne uităm unul la celălalt, iar eu am spus:

— Ești o veveriță!

Imediat ce am pronunțat aceste cuvinte, ea mi-a zâmbit cochet și mi-a strâns mâna cu afecțiune. Apoi mi-a dat drumul, s-a ridicat de la masă cu punga de portocale în brațe și a pomic cu pas ușor pe stradă. Când să plece, am văzut că avea lacrimi în ochi.

Am rămas înmărmurit, fără să pot scoate o vorbă. Fata cu portocale stătuse în fața mea și mă ținuse de mână doar cu câteva clipe înainte, mi se părea că încă simt miros de portocale în încăperea, iar acum dispăruse. Dacă nu ar fi trebuit să țină punga cu portocale, poate că mi-ar fi făcut cu mâna. Avea însă nevoie de ambele mâini ca să țină bine voluminoasa pungă, așa că nu mai avea cum să-mi facă semn de rămas bun. Și totuși, plângea.

Eu nu m-am dus însă după ea, Georg, căci și acest lucru ar fi reprezentat o încălcare a regulilor. Eram pur și simplu copieșit, eram epuizat, eram saturat. Trăisem o clipă de mister savuros cu care mă puteam hrăni luni de zile. Cu siguranță că o voi întâlni din nou, m-am gândit. Erau niște forțe puternice și în același timp enigmatice care ne conduceau.

Fata era o necunoscută. Venea de pe un alt tărâm, mai frumos decât al nostru. Reușise însă să pătrundă în

realitatea noastră, poate pentru faptul că avea de îndeplinit o misiune importantă aici, ori poate pentru că trebuia să ne salveze de la ceea ce unii numesc „monotonia cotidiană”. Până atunci nu știusese că ar exista asemenea inițiative misionare. Credeam că este o singură realitate și o singură existență. În orice caz, există două tipuri de oameni. Pe de-o parte era fata cu portocale, iar pe de alta eram noi ceilalți.

Însă de ce avea ea lacrimi în ochi? De ce plângea?

Îmi aduc aminte că m-am gândit; „Poate că este clarvăzătoare”. Pentru ce să-i dea lacrimile la vederea unui om complet străin? Poate pentru că „a văzut” cum într-o zi voi fi ajuns de o soartă inamică.

Este ciudat că îmi puteam închipui așa ceva pe vremea aceea. Deși întotdeauna eram gata să mă las purtat pe aripile fanteziei, eram, și sunt și acum, un om rațional.

Ajuns la acest moment cu povestirea, simt nevoia să fac un scurt rezumat. Promit să nu fac acest lucru prea des.

Privirile unei tinere și ale unui tânăr se întâlnesc efemer în tramvaiul de Frogner. Ei nu mai sunt copii, dar nici nu au ajuns la maturitate și nu se mai văzuseră vreodată până atunci. Câteva minute mai târziu el are impresia că tânăra este cât pe ce să scape pe jos o enormă pungă plină cu portocale proaspete și atunci se repede să o ajute, cu tragicul rezultat că toate portocalele aterizează pe jos. Tânăra îi spune: „Deșteptule”, coboară din tramvai la prima stație, îl întrebă dacă poate să ia o singură amărâtă de portocală, iar tânărul încuviințează stânjenit. După câteva săptămâni se întâlnesc din nou într-o cafenea. Și de această dată tânăra

duce în brațe o pungă mare de hârtie plină ochi cu portocale mari și proaspete. Tânărul se așează la masa ei și rămân o vreme privindu-se în ochi. Sună ca o platitudine, dar în șaizeci de secunde ei se uită adânc unul în ochii celuilalt, pătrunzând până în străfundul sufletului. Ea îl ia de mână și el îi spune că seamănă cu o veveriță. Atunci ea se ridică cu o mișcare grațioasă și iese din cafenea cu punga în brațe. Tânărul vede că ea are lacrimi în ochi.

Între cei doi s-au schimbat până acum numai patru replici.

Ea: -Deșteptule! Ea: — Pot să iau și eu o portocală? El: — Îmi cer scuze, iartă-mă! El:— Ești o veveriță!

Restul este ca un film mut, restul este o enigmă. Vei putea tu dezlega acest mister, Georg? Eu nu am fost în stare, poate din cauză că eram implicat”...

Acum eram captivat cu totul. De două ori la rând se întâlnise tatăl meu cu această fată care ducea în brațe o pungă mare cu portocale. Era straniu. Fără să spună un cuvânt, l-a luat de mână și s-a uitat adânc în ochii lui, pentru ca mai apoi să se ridice și să plece plângând pe stradă. S-a purtat foarte bizar. Cu totul ieșit din comun.

Și asta dacă nu cumva tata începuse să aibă vedenii!

Poate că fata cu portocale era ceea ce se cheamă „o fantasmă”. Sunt mulți care susțin că ar fi văzut monstrul din Loch Ness, sau, dacă e vorba pe-așa, pe cel din Seljordsvannet. Nu poți fi sigur că ei spun o minciună, s-ar putea foarte bine să fi văzut o nălucă. Dacă tatăl meu ar fi început dintr-o dată să pretindă că fata cu portocale a trecut

într-o zi pe bulevardul Karl Johan într-o sanie mare trasă de câini, n-aș fi avut nici o umbră de îndoială că în acea perioadă din viața lui fusese pe cale să-și piardă mințile. Se poate întâmpla oricui și sunt medicamente care ajută.

Fie că fata cu portocale era o fantasmă, fie că exista în came și oase, în orice caz era clar că tata era extrem de preocupat de ea. Când în sfârșit a avut ocazia să-i spună ceva, replica „Ești o veveriță” a fost complet aiurea, cel puțin așa consider eu. Până și el a fost uimit de prostia pe care a spus-o. Cum de i-a venit să spună tocmai asta? O, nu, tată, nu pot să dezleg acest mister!

Asta nu înseamnă că vreau să-mi dau aere de superioritate. Sunt primul care să recunosc că nu este totdeauna ușor să găsești ceva să spui unei fete pe care „ai pus ochii”, cum se spune.

Am menționat deja că îmi place să cânt la pian. Nu sunt tocmai un virtuoz, dar reușesc să interpretez aproape fără greșală primele acorduri din Sonata Lunii de Beethoven. Când mă așez la pian și încep să cânt Sonata Lunii, am uneori senzația că stau pe Lună în fața unui pian mare și cânt cu ardoare, în timp ce Luna, pianul și cu mine ne învârtim pe orbită în jurul Pământului. Îmi închipui că melodia se poate auzi în tot sistemul solar, dacă nu chiar până la Pluto, măcar până la Saturn.

Nu de mult am început să exersez cea de a doua parte a Sonatei Lunii (Allegretto). Este puțin mai dificilă, dar îmi place atât de mult să o ascult când profesoara de pian o interpretează pentru mine. Mă face să mă gândesc la niște

mici păpuși mecanice care sar de colo-colo pe scările unui centru comercial!

M-am hotărât însă să nu cânt partea a treia a sonatei nu numai pentru că este prea grea, ci pentru că pur și simplu este stranie. Prima parte (Adagio sostenuto) este frumoasă și poate puțin melancolică, în schimb, ultima parte (Presto agitato) este de-a dreptul amenințătoare. Dacă aș fi călătorit cu o navă spațială și aș fi aterizat pe o altă planetă unde stătea o biată făptură care tot cânta la pian partea a treia a Sonatei Lunii, aș fi decolat imediat după aterizare. Dacă ar fi interpretat însă prima parte, aș fi rămas acolo câteva zile, în orice caz aș fi îndrăznit să mă apropii și să mă informez mai îndeaproape asupra societății de pe planeta muzicală unde aterizasem.

I-am spus o dată profesoarei de pian că Beethoven a atins atât înălțimile divinului, cât și abisurile infernului. A rămas cu gura căscată. Mi-a spus atunci că într-adevăr am înțeles esența muzicii lui. Apoi mi-a povestit ceva interesant. Nu Beethoven a fost cel care i-a pus numele de Sonata Lunii. El a numit-o Sonata în do diez minor, op. 27 nr. 2 alias Sonata quasi una Fantasia, care ar înseamnă „Sonata ca o fantezie”. Profesoara de pian era de părere că această sonată era mult prea sumbră pentru a purta numele de Sonata Lunii. Mi-a spus că Franz Liszt, renumitul compozitor maghiar, a spus despre a doua parte că ar fi ca „o floare între două prăpăstii”. Eu aș fi numit-o poate „O piesă amuzantă pentru teatru de păpuși între două tragedii”.

Am spus mai înainte că înțelegeam foarte bine că e greu să știi ce să-i spui unei fete pe care „ai pus ochii”. Și pentru că tot suntem aici, vreau să vă fac o mărturisire: și eu sunt în aceeași găleată, sau mai bine zis în aceeași situație la școala de muzică.

În fiecare luni, între ora șase și șapte am lecția de pian. În același timp cu mine vine o fată pentru lecția de vioară. Este mai mică decât mine cu un an sau doi și aș putea spune că „am cam pus ochii pe ea”. Stăm adesea împreună în hol cinci sau zece minute așteptând să înceapă orele. Nu am schimbat aproape nici o vorbă, dar acum câteva săptămâni m-a întrebat cât este ceasul și exact același lucru s-a întâmplat și săptămâna următoare. Atunci i-am spus că afară plouă cu găleata și că i s-a udat cutia viorii. Și aici ne-am oprit, trebuie să recunosc. Pentru că ea nu mi-a spus mai mult decât atât, nu îndrăznesc nici eu să mă aventurez într-o conversație mai serioasă. Poate crede că arăt ca un păduche. Însă la fel de bine s-ar putea să mă placă, dar să fie la fel de timidă ca și mine. Nu știu unde locuiește, dar știu că o cheamă Isabelle, am văzut asta pe lista cu elevii de la secția de vioară.

Am început să venim din ce în ce mai devreme la lecția de muzică. Lunea trecută am stat aproape un sfert de oră și am așteptat. Dar nu facem altceva decât să așteptăm. Stăm muți ca peștele. Apoi ne îndreptăm fiecare către sala respectivă pentru a exersa cu profesorul. S-a întâmplat să îmi imaginez că apare deodată în sala de pian în timp ce eu stau și cânt Sonata lunii și că este atât de mișcată, încât începe să mă

acompanieze la vioară. Acest lucru nu se va întâmpla niciodată, este doar o fantasmă. Este o plăsmuire poate și pentru faptul că eu nu am văzut niciodată vioara ei și nici nu am auzit-o cântând la ea. La fel de bine putea să aibă și un flaut în acea cutie! (Și în acest caz nu o cheamă Isabelle, ci Kari.)

Ceea ce vreau să spun este că nu știu cum aș reacționa dacă deodată m-ar lua de mână și s-ar uita adânc în ochii mei. Și nici nu știu ce aș face dacă ar începe să plângă. Dintr-o dată mi-a venit un gând: nu sunt decât cu patru ani mai tânăr decât era tata când a întâlnit-o pe fata cu portocale. Îmi dau bine seama că a avut un șoc. „Ești o veveriță” a spus el.

Cu toate acestea cred că te înțeleg destul de bine, tată. Continuă-ți povestirea.

„După scurta întâlnire din cafenea am început să o caut logic și sistematic pe fata cu portocale, căci din nou au trecut multe zile fără să-i dau de urmă.

Nu este necesar să-ți relatez acum toate căutările și eșecurile mele, lista ar fi oricum prea lungă. Am reflectat, am analizat faptele și într-o zi am ajuns la următoarea concluzie: pe fata cu portocale am întâlnit-o de fiecare dată într-o luni. Cum de nu m-am gândit la asta! Și apoi mai erau și portocalele, singurul indiciu palpabil pe care îl aveam. De unde proveneau? Se găseau portocale și în magazinele din Frogner. Da, dar cât de proaspete și de bune – sau cât de ieftine – erau acestea? Dacă ești cu adevărat pretențios, m-am gândit eu, atunci cumperi portocale la piața de fructe, de

exemplu Youngstorget – care era acum cea mai mare piață de fructe și legume din Oslo – mai ales dacă ai nevoie de câteva kilograme în fiecare zi. După aceea iei tramvaiul de Frogner de la stația Storgata ca să te duci acasă, asta dacă nu ai destui bani ca să oprești un taxi. Dar mai era un amănunt: punga de hârtie maro! Într-un magazin alimentar obișnuit primeai de obicei o pungă de plastic. Nu era oare Youngstorget locul unde toate mărfurile pe care le cumpărai erau ambalate în astfel de pungi mari de hârtie maro, identice cu cea pe care o ducea fata cu portocale?

Aceasta era doar una dintre multele teorii pe care le aveam, totuși trei săptămâni la rând în fiecare luni am trecut prin Youngstorget ca să cumpăr fructe și legume. Ca student era oricum de dorit să-mi îmbunătățesc regimul alimentar, pentru că în ultima vreme avusesem tendința nesănătoasă să mănânc cam mulți cârnați și salată de creveți.

Nu este necesar să-ți descriu acum furnicarul de lume din Youngstorget, Georg, și te rog să mă urmărești.

Pur și simplu fii și tu cu ochii în patru după o fată misterioasă îmbrăcată în hanorac care stă în fața unei tejghele și se tocmește la preț pentru o pungă de zece kilograme de portocale – ori încearcă să te uiți după aceeași tânără care este pe cale să plece din piață cu punga cea grea în brațe. Orice altceva este lipsit de interes, sau mai bine zis oricine altcineva. O vezi pe undeva, Georg?

În ceea ce mă privește, am fost dezamăgit atât prima dată, cât și a doua oară când am fost acolo, însă a treia oară am zărit o umbră portocalie departe într-un capăt al pieții,

da, era chiar ea, îmbrăcată în vechiul ei hanorac de munte. Stătea drept în fața unei tarabe de fructe și alegea portocale pe care le punea într-o pungă voluminoasă de hârtie.

M-am strecurat prin piață și nu după multă vreme am ajuns doar la câțiva metri de ea. Deci de aici le cumpăra! Era ca și cum aș fi prins-o asupra faptului. Au început să-mi tremure genunchii și mi s-a făcut frică să nu cad.

Fata cu portocale nu terminase încă de umplut punga, și asta pentru că avea un fel de a cumpăra portocale cu totul deosebit de al celorlalți clienți. Am stat în spatele ei și am urmărit cum alegea portocalele una câte una și le examina atent, pe fiecare în parte, înainte de a le pune în punga de hârtie ori de a le așeza la loc în coșul de unde le luase. Am înțeles de ce nu se mulțumea să cumpere portocale dintr-unul din magazinele din Frogner Fata avea nevoie de o grămadă imensă ca să aibă de unde alege.

Nu mai văzusem până atunci pe nimeni atât de pretențios când era vorba de alegerea unor portocale, și sunt convins că fata asta nu le cumpăra doar ca să facă suc din ele. Atunci pentru ce le folosea oare? Ai vreo idee, Georg? Ai vreo idee de ce stătea atâta timp să se hotărască ce portocală să pună în punga de hârtie?

În ceea ce mă privește am o singură teorie: răspundea de bucătăria unei grădinițe mari unde fiecare copil primea câte o portocală la gustarea de dimineață. Este binecunoscut faptul că cei mai mulți copii au un simț al dreptății bine dezvoltat. De aceea îmi închipuiam că treaba ei era să aibă grijă ca toate portocalele pe care le cumpăra să fie exact la fel, adică

la fel de mari, la fel de rotunde și să aibă aceeași culoare portocaliu strălucitoare. Mai mult, trebuia să le și numere.

Am considerat că această idee era convingătoare și am ajuns până acolo încât am simțit o umbră de îngrijorare la gândul că în acea grădiniță lucrau și niște băieți chipeși care își îndeplineau serviciul civil' (*în Norvegia, serviciul militar are ca alternativă serviciul civil (n.tr.)*). Dar, Georg, chiar de la o distanță de câțiva metri mi-am putut da seama repede că era vorba de cu totul altceva. Era ușor de văzut că de fapt își dădea toată silința să aleagă portocale care erau cât mai diferite una de cealaltă, atât ca mărime cât și ca formă și culoare. Mai mult decât atât, poți reține un alt amănunt: unele dintre portocale aveau și frunze!

Era o ușurare că nu trebuia să mă mai gândesc la tinerii ei colegi inoportuni. Acesta era însă singurul lucru de care mă puteam bucura. Ea era și rămânea un mister.

După ce a umplut punga, fata cu portocale a plătit vânzătorului și s-a îndreptat spre Storgata. Am urmat-o de la distanță, pentru că mă hotărâsem să nu mă arăt până când nu ne urcam în tramvaiul de Frogner. Dar exact în acest moment decisiv s-a dovedit că eu am făcut presupuneri greșite. Ea nu a mers până la Storgata să ia tramvaiul în această după-amiază. Chiar înainte să ajungem acolo s-a suit într-o mașină albă, o Toyota, și la volan se afla o persoană, un bărbat.

Nu credeam că puteam să mai alerg până la ea acum. Nu aveam nici un chef să-l cunosc pe bărbatul acela. Curând mașina s-a pus în mișcare, a dat colțul și a dispărut.

Pot să-ți comunic de asemenea încă o importantă informație suplimentară: în timp ce fata cu portocale se strecoară în mașină cu punga cea mare în brațe, se întoarce deodată și mă privește, dar nu pot fi sigur dacă m-a recunoscut sau nu. Singurul lucru de care sunt sigur este că s-a suit într-o Toyota albă împreună cu un bărbat și că m-a privit în timp ce se urca în mașină.

Și cine o fi fost oare norocosul? N-am avut posibilitatea să-mi dau seama ce vârstă avea, putea, la urma urmei, să fi fost tatăl ei, putea însă să fie și... Ei, dar ce știu eu? Era oare unul dintre tinerii care-și satisfăceau serviciul civil? Nu prea cred, nu într-o Toyota albă. Sau poate că era tipul acela frumușel, tatăl fetei de patru luni pe care o chema Ranveig? Nu neapărat, nu era nimic care să sugereze asta. Pe de altă parte, era la fel de probabil ca bărbatul din Toyota să fie cel cu care urma ea să traverseze Groenlanda pe schiuri. De mult îmi făcusem o impresie despre el. În cascade de imagini îmi apăreau în fața ochilor rații de portocale, saci de dormit, bocanci de schi de rezervă, primus și supă la pachet, săpăligă și pioleți. Vedeam până și cortul galben unde urmau să doarmă, ba chiar și cei opt câini din atelaj.

Bineînțeles că îi aveam în fața ochilor! N-aveau cum să se ascundă de mine. Era ca și cum tot filmul se derula în fața ochilor mei: o pereche misterioasă alunecă pe schiuri de-a lungul gheții nesfârșite din Groenlanda. Ea este la fel de pură și de frumoasă ca zeița zăpezii. Ceea ce nu se poate spune și despre el, care are nasul strâmb, un zâmbet amar în colțul gurii și o privire la fel de amenințătoare ca adâncile crevase în

care ea se poate prăbuși oricând. (O va ajuta el oare să iasă din adâncurile ghețarului? Sau va pleca mai departe de unul singur și se va înfrupta din rația ei de portocale știind bine că nu avea să o mai întâlnească vreodată?). Are o forță bărbătească brută, o forță dură, primitivă. Împușcă urși albi la fel de firesc precum alții omoară țânțari. Și dacă tot am ajuns aici: nu putem omite faptul că este în stare chiar să o violeze acolo printre blocurile de gheață, departe de ceea ce numim constrângerile societății. Cine îi vedea acum? Cine era cu ochii pe ei acolo departe? Asta pot să-ți spun eu, Georg. Numai eu puteam face asta. Eram capabil să-mi formeze o imagine tot mai clară a întregii expediții. Aveam un inventar complet al întregului echipament pe care îl aveau. Înainte ca ziua să se sfârșească, dădusem nume la toți cei opt câini și până seara scrisesem o listă completă cu proviziile pe care trebuia neapărat să le aibă la ei. Tot echipamentul cântărea două sute patruzeci de kilograme, inclusiv o sticlă mică de șampon și o litră de rachiu pe care îl puteau bea când ajungeau la Siorapaluk sau Qaanaag.

A doua zi dimineață însă m-am calmat. Nu traversează nimeni Groenlanda pe schiuri în luna decembrie, în decembrie se organizează astfel de expediții în Antarctica, și atunci nu cumperi portocale la o piață de fructe din Oslo, ci comanzi proviziile necesare în Chile sau în Africa de Sud. Nici măcar nu este sigur că ai nevoie să cumperi vreo portocală. Cel care merge pe schiuri la Polul Sud trebuie oricum să se alimenteze cu atât de multe calorii în fiecare zi, încât nu este necesar un supliment de vitamine. Portocalele sunt, de altfel,

mult prea grele ca să poată fi transportate cu ușurință, dar mai ales, cum să mănânci o portocală înghețată cu mâinile acoperite de mănuși groase polare? Ca provizie suplimentară de lichid pentru o expediție polară, portocalele sunt condamnate din start precum poneii lui Scott. Ce mai încolo-încoace: nu ai nevoie de altceva decât de un primus bun și câteva picături de benzină. Gheața și zăpada, adică apa, constituie singurul lucru aflat din belșug pe acele meleaguri, și dacă stăm să ne gândim, peste optzeci la sută dintr-o portocală este apă.

Draga mea fată cu portocale, m-am gândit. Cine ești? De unde vii? Unde te afli acum?”...

Mama a venit din nou la ușa mea.

— Cum merge, Georg? M-a întrebat.

— Bine. Nu mă mai pisa.

Ea a tăcut două secunde și a spus:

— Nu-mi place că ai încuiat ușa.

— La ce bun să ai cheie în broască dacă nu o mai și folosești din când în când? N-ai auzit de respectul pentru viața particulară?

Ea s-a cam enervat. Sau poate că este mai corect să spunem că s-a simțit jignită. A spus:

— Te porți ca un copil, Georg! Nu ai nici un motiv să te ascunzi de noi.

— Am cincisprezece ani, mamă! Nu eu sunt cel care mă port ca un copil.

A oftat adânc, supărată. Apoi s-a făcut liniște.

Bineînțeles că nu am spus nici un cuvânt despre fata cu portocale. Mai ales că aveam un sentiment puternic că toată această poveste pe care mi-a mărturisit-o tata despre fata cu portocale nu ajunsese niciodată la urechile mamei. Dacă mama ar fi știut, mi-ar fi povestit ea despre fata cu portocale și nu ar fi trebuit ca tata să-și folosească ultimele puteri ca să-mi scrie o scrisoare atât de lungă. Poate că a avut o experiență în tinerețe și acum s-a folosit de această ultimă șansă pentru a-și avertiza fiul, așa ca de la bărbat la bărbat. În orice caz, dorea să mă întrebe ceva important.

Singurul lucru concret de care mă întrebases până acum a fost despre telescopul Hubble. Dacă ar fi știut el cât de multe puteam eu să-i spun despre telescop!

Partea cea mai dificilă a lucrării mele de sfârșit de an a fost că profesorul m-a pus să o citesc cu voce tare în fața clasei. A trebuit să arăt și fotografiile. Nu a fost idee rea, dar în pauza următoare unele fete m-au poreclit „Micul Einstein”. Și ce coincidență să fie aceleași fete care erau cele mai dornice să experimenteze machiajul și rujul de buze! Eu cred că ele experimentează mai mult decât atât.

De fapt, nu am nimic împotriva machiajului și a rujului de buze. Totuși, să nu uităm că ne aflăm pe o planetă în spațiul cosmic. Este înnebunitor să te gândești la asta. Îți pierzi mințile când te gândești la spațiul cosmic. Totuși, unele fete nu sunt în stare să vadă Universul din cauza machiajului de la ochi. Poate și unii băieți nu sunt în stare să arunce o privire deasupra orizontului din cauza fotbalului. Este oricum o bucată bună de mers de la mica oglindă de

machiaj până la oglinda unui telescop! Cred că aceasta se poate numi „o schimbare în felul de a vedea lucrurile”. Sau poate o experiență revelatoare, când „îți pică fisa”. Nu este niciodată prea târziu să ai o astfel de experiență. Sunt mulți care trăiesc toată viața fără să-și dea seama că plutesc în spațiu. Aici jos oamenii au prea multă treabă și nu se pot gândi la altceva decât la viața de zi cu zi.

Apartinem acestui glob pământesc. Nu vreau să neg acest lucru. Suntem parte a vieții și a naturii pe această planetă. Studiind maimuțele și reptilele, am aflat cum am evoluat și nu am nimic împotriva acestui lucru. Într-un alt mediu este posibil ca totul să fi decurs altfel, dar nu este cazul aici pe pământ. Și repet că nu neg acest lucru. Vreau doar să spun că acest lucru nu trebuie să ne împiedice să încercăm să vedem puțin mai departe de vârful nasului.

„Tele-scop” înseamnă de fapt a privi ceva care este departe. Totuși, ce legătură ar putea avea oare această poveste despre „fata cu portocale” cu un telescop spațial?

Telescopul a fost plasat în spațiul cosmic nu pentru a fi mai aproape de stelele și planetele pe care trebuia să le observe. Ar fi la fel de absurd să te ridici pe vârfurile picioarelor pentru a vedea mai bine craterele de pe Lună. Ideea plasării pe orbită a unui telescop spațial este de a studia spațiul cosmic dintr-un punct aflat în afara atmosferei Pământului.

Mulți cred că stelele clipește pe cer, dar de fapt aceasta este doar o iluzie optică. Instabilitatea atmosferei este cea care creează această impresie, la fel cum suprafața

unduitoare a apei poate crea impresia că pietrele dintr-un lac se mișcă și ele. Sau invers: De pe fiindul unui bazin de înot nu este totdeauna ușor să vezi ce se mișcă și ce este imobil sus pe marginea bazinului.

Nu există nici un telescop pe suprafața Pământului care să ne poată da imagini atât de clare ale spațiului cosmic precum cele luate de Telescopul Spațial Hubble. De aceea el ne poate oferi mult mai multe informații despre ceea ce se află acolo în spațiu decât telescoapele de la suprafața Pământului.

Mulți oameni sunt atât de miopi, încât nu sunt în stare să deosebească un cal de o vacă sau un hipopotam de o zebură. Astfel de oameni au nevoie de ochelari pentru a vedea mai bine.

Am mai scris că a fost descoperită rapid o greșeală gravă de șlefuire a oglinzii principale a telescopului Hubble și că echipajul de pe naveta spațială Endeavour a corectat această greșeală în decembrie 1993. Dar, de fapt, ei nu au făcut nimic ca să repare oglinda, ci doar i-au pus „ochelari”. Aceștia sunt de fapt zece mici oglinzi care poartă numele de COSTAR, sau Corective Optics Space Telescope Replacement.

Dar tot nu puteam pricepe ce avea de-a face telescopul spațial cu „fata cu portocale”. Acum, la momentul la care scriu, înțeleg mai bine și asta doar pentru că am citit întreaga scrisoare pe care tata mi-a scris-o înainte să moară. De fapt, am citit-o de patru ori, însă nu voi dezvălui nimic celor care o citesc pentru prima oară.

Povestește mai departe, tată. Povestește mai departe pentru cei care citesc această carte acum.

„Am întâlnit-o din nou pe fata cu portocale în ajunul Crăciunului, da, chiar în seara de Ajun. De data aceasta am vorbit mai mult cu ea. În orice caz, am schimbat câteva cuvinte.

La vremea aceea locuiam într-un mic apartament în cartierul Adamstuen împreună cu colegul meu Gunnar. Seara de Crăciun urma să o petrec însă acasă în Humleveien împreună cu familia. Eram doar eu cu mama, tata și fratele meu, adică unchiul tău, Einar. Einar este cu patru ani mai mic decât mine și în iama aceea era în uhimă clasă de gimnaziu. Toate acestea se întâmplau cu mulți ani înainte ca bunicii să se mute la Tonsberg.

Aproape că renunțasem la ideea de a o mai întâlni pe fata cu portocale și pe deasupra eram și nelămurit cine putea fi bărbatul din Toyota albă. Deodată mi-a venit ideea să asist și eu la slujba de Crăciun înainte de a merge acasă în Humleveien. Eram atât de vrăjit de tânăra cea misterioasă, încât mi-am închipuit că s-ar putea să vină și ea la slujbă înainte de masa de Crăciun. (Cine era ea și cu cine urma să stea la masă?) M-am gândit că era foarte probabil, sau, ca să fiu mai exact, că nu ar fi fost deloc imposibil să o întâlnesc la Catedrală.

În orice caz, trebuie să subliniez că nimic din ceea ce povestesc despre fata cu portocale nu este născocit de dragul ficțiunii. Fantomele nu mint, Georg, nu ar avea nimic de

câștigat. Pe de altă parte, nu povestesc chiar totul. Cine a mai încercat vreodată să facă ceva atât de zadarnic?

Nu este nevoie să înșir toate încercările nereușite pe care le-am făcut pentru a o întâlni din nou pe fata cu portocale. Am cutreierat zile și săptămâni întregi pentru a cerceta tot cartierul Frogner, dar despre asta nu povestesc. Dacă aș face-o, această povestire ar deveni prea lungă și prea amănunțită. Făceam plimbări lungi în parcul Frogner cel puțin de patru ori pe săptămână și nu de puține ori mi s-a părut că o zăresc fie pe pod, fie în fața cafenelei din parc, sau sus la Monolit' (*Coloană de piatră lucrată de sculptorul norvegian Gustav Vigeland, ridicată pe o colină în parcul Frogner (n.tr)*), dar de fiecare dată era altcineva. Am ajuns să mă duc până și la cinema în speranța de a o întâlni. Nici nu stăteam să văd filmul. Când se terminau reclamele fără ca fata cu portocale să-și facă apariția, plecam și uneori cumpăram bilet la alt film. Am devenit expert în a ghici ce filme s-ar putea să-i placă, unul era „Punctul culminant”, celălalt era filmul elvețian „Meșterul de dantele”. Am evitat însă să insist asupra unor astfel de episoade.

Există un singur fir roșu în această povestire, Georg, și anume ocaziile în care am întâlnit-o de fapt pe misterioasa fată cu portocale. Nu are nici un rost să menționez toate încercările nereușite de a o întâlni, după cum nu are nici un rost să faci caz de toate lozurile necâștigătoare pe care le-ai cumpărat. Ai auzit tu vreodată de o astfel de istorie? Când ai citit ultima oară într-un ziar sau în vreo revistă despre cineva care nu a devenit milionar la loterie? Exact așa stau lucrurile

și cu povestea fetei cu portocale. Este ca povestea unei loterii gigantice unde numai lozurile câștigătoare sunt vizibile. Gândește-te la toate biletele de loterie care se completează în cursul unei săptămâni. Încearcă să ți le închipui într-o cameră mare, poate chiar într-o sală de sport. Apoi, ca prin minune, toate biletele care nu au un câștig de cel puțin un milion, dispar în acel moment nu rămân prea multe lozuri în sala de sport, Georg. Și totuși, numai despre acelea citim în ziare!

Acum suntem pe urmele fetei cu portocale, să încercăm s-o găsim, pentru că despre ea este vorba în această poveste. Să lăsăm la o parte orice altceva. Să-i lăsăm la o parte pe toți ceilalți oameni din oraș și să facem abstracție și de celelalte femei. Ce simplu este!

Nu o zăresc până ce nu intru în catedrală, dar deodată o descopăr în timp ce organistul cântă un preludiu de Bach. Mă trece un fior rece, apoi mă iau toate căldurile.

Fata cu portocale stă jos de partea cealaltă a culoarului principal, nu poate fi altcineva decât ea, și chiar se întoarce să arunce o privire sus la corul care cântă un cântec de Crăciun. Astăzi nu mai poartă hanoracul portocaliu și nici nu are vreo pungă mare de portocale în brațe. Acum, de Crăciun, este îmbrăcată cu un palton negru, are părul strâns la spate cu o agrafa mare ce pare a fi de argint, da, din cel mai curat argint ca în povești, poate chiar făurită de unul dintre cei șapte pitici care au salvat-o pe Albă ca Zăpada de atâtea ori.

Dar cine este cel care o însoțește? Un bărbat stă așezat la dreapta ei, însă nu par să-și vorbească în timpul serviciului

divin. Dimpotrivă, spre sfârșitul slujbei observ că bărbatul care stă la dreapta fetei cu portocale se apleacă spre doamna din dreapta lui și îi șoptește ceva la ureche. Mi-a plăcut gestul lui. Un bărbat se poate întoarce la fel de bine și spre dreapta și spre stânga lui, după cum dorește, și acest bărbat nu face excepție, dar el s-a întors spre dreapta, am putea spune în direcția corectă. Am senzația că eu sunt cel care controlez mișcările lui.

La stânga fetei cu portocale stă o doamnă în vârstă, corpulentă, și nimic nu arată că cele două s-ar cunoaște. Este totuși posibil ca ele să se fi întâlnit mai demult în Youngstorget, deoarece doamna mai în vârstă îmi amintește clar de o precepeață, și poate că și-au făcut obiceiul să asiste la slujba de Crăciun împreună. Și de ce nu, Georg? Chiar, de ce nu? Fata cu portocale ar putea fi cea mai bună clientă, în orice caz cea mai bună clientă care cumpără portocale. De aceea ea se bucură de rabatul de rigoare. Portocalele marocane costă șapte coroane kilogramul, nu sunt prea scumpe, dar fata cu portocale le cumpără cu șase cincizeci – și asta în ciuda faptului că folosește aproape o jumătate de oră pentru a umple punga cu un asortiment de portocale cât mai diferite unele de cealalte.

Nu ascult ce spune preotul, n-am nevoie, vorbește probabil despre Maria, Iosif și Isus copil. Se adresează copiilor și asta îmi place, pentru că este ziua lor. Abia aștept să se termine slujba. După ultimele acorduri de orgă credincioșii se ridică în picioare. Trebuie să am grijă ca fata cu portocale să iasă din biserică înaintea mea. Trece pe lângă

banca unde stau. Dă din cap ușor, dar nu pot ști dacă m-a observat. Nu o însoțește nimeni. Este și mai frumoasă decât mi-o aminteam. Pare că toată lumina Crăciunului s-a concentrat într-o singură ființă.

Ha! Doar eu știu că tânăra este de fapt fata cu portocale, cea care este învăluită de atâtea mistere irezistibile. Eu știu că ea vine de pe un alt tărâm care are alte reguli decât cele de aici. Știu că este o iscoadă venită în realitatea noastră. Acum ea se află în catedrală ca și când ar fi dintre noi și se bucură împreună cu noi de nașterea Mântuitorului. Nu este un lucru rău, cred că este chiar ceva generos.

O urmez îndeaproape. În fața bisericii se află câțiva oameni care își urează sărbători fericite, dar eu am privirea ținută pe magica agrafă de argint din părul fetei cu portocale. În lumea întreagă există doar o singură fată cu portocale, și asta pentru că numai ea a venit aici din altă realitate. Acum se îndreaptă spre Gensen și o urmăresc de la o distanță de câțiva metri. A început să ningă și fulgi înghețați dansează prin aer. Eu îi văd doar pentru că ei se așează ușor pe părul fetei cu portocale. O să se ude, îmi spun. Ar fi fost bine să am o umbrelă sau măcar un ziar cu care să o protejez.

Îmi dau seama că nu sunt întreg la minte, măcar atâta intuiție am și eu. Este însă ajunul Crăciunului. Chiar dacă timpul miracolelor a apus, avem totuși o zi magică când totul este posibil. Totul. Îngerii coboară în iesle, iar fetele cu portocale umblă pur și simplu pe străzi.

O ajung din urmă chiar înainte de Ovre Slottsgate. Trec cu un pas în fața ei și îi spun vesel:

— Sărbători fericite!

Ea este vizibil surprinsă, sau pretinde că este luată prin surprindere, nu am de unde să știu. Zâmbește ușor. Nu arată ca o iscoadă. Arată ca o fată deosebită și așa da orice ca să o cunosc mai bine. Îmi răspunde:

— Sărbători fericite!

Îmi zâmbește acum. Ne continuăm drumul. Nu cred că-i displace că merg alături de ea. Nu sunt foarte sigur, dar cred că-i place. Ghicesc forma celor două portocale pe care le-a ascuns sub palton. Sunt exact la fel de mari și la fel de rotunde. Mă simt tulburat. Sunt jenat. Am început să fiu sensibil la forme rotunde.

Cred că trebuie să spun ceva, pentru că altfel va trebui să mă prefac că mă grăbesc și să plec. Dar, de fapt, am mai mult timp ca oricând. Sunt la originea timpului, am naufragiat la obârșia tuturor timpurilor, îmi vine în minte un vers al poetului danez Piet Hein: Cel ce nu trăiește clipa, nu trăiește niciodată. Dar tu, tu ce faci?

Eu trăiam clipa și era și timpul, pentru că nu trăisem cu adevărat până atunci. Ceva în mine a tresărit de bucurie. M-a luat gura pe dinainte.

— Așadar, nu pleci în Groenlanda?

Am spus o prostie. Ea mă privește pieziș.

— Nu, locuiesc în Gronland.

Acum îmi dau seama că există un cartier în Oslo care se numește Gronland. Sunt teribil de jenat, dar e mai sigur să continui pe aceeași linie. Spun:

— Mă refeream la ghețurile din Groenlanda. Cu opt câini în atelaj și zece kilograme de portocale.

O fi zâmbit sau nu?

Abia atunci mi-a trecut prin cap că poate nu-și amintește episodul din tramvaiul de Frogner. Sunt dezamăgit și simt că-mi fuge pământul de sub picioare, însă imediat îmi revin. La urma urmei, trecuseră câteva luni de când răsturnasem uriașa pungă cu portocale, noi nu ne mai întâlnisem niciodată până atunci, iar întreaga scenă durase doar câteva secunde.

Totuși, ar trebui să-și amintească de mine după întâlnirea din cafeneaua de pe bulevardul Karl Johan. Sau te pomenești că ea era tot timpul la cafenea, ținând de mână vreun bărbat străin! Era un gând neplăcut. O făcea suspectă. Chiar și o adevărată fată cu portocale trebuie să se păzească să nu exagereze cu binecuvântările pe care oferă.

— Portocale? Repetă ea și zâmbi cu căldură, căldură pe care aș putea-o numi meridională, ca un vânt sirocco ce bate dinspre Sahara.

— Exact, spun eu, destule pentru a traversa Groenlanda în doi.

Ea se opri. Nu-mi dau seama dacă dorește să continue conversația. Poate crede că am intenția să o invit la o excursie riscantă pe schiuri în Groenlanda. Deodată își ridică

privirea spre mine, ochii ei căprui mă studiază mai atent și apoi spune:

— Tu ești, nu-i așa?

Dau din cap afirmativ, deși nu prea sunt sigur ce vrea să spună cu asta, pentru că nu este posibil să fiu eu singurul care a văzut-o cu brațele pline de portocale. Aducă – ca și cum își amintește ceva:

— Tu ești cel care a dat peste mine în tramvaiul de Frogner, nu-i așa?

Din nou fac semn că da.

— Ai fost grozav de deștept!

— Și acum deșteptul dorește să se revanșeze pentru toate portocalele pe care le-ai pierdut, spun eu.

Ea râde cu poftă, ca și cum era ultimul lucru la care s-ar fi gândit. Își apleacă puțin capul și spune:

— Nu-i nimic. Ai fost atât de dulce!

Scuză-mă, Georg, pentru că întrerup povestirea aici, dar din nou trebuie să te întreb dacă mă poți ajuta să dezleg un mister. Cred că și tu îți dai seama că aici era ceva în neregulă. Fata cu portocale m-a privit întrebător, aproape provocator, chiar în acea nefericită călătorie cu tramvaiul. M-a privit ca și cum m-ar fi ales pe mine dintre toți oamenii din tramvaiul cel aglomerat sau, am putea spune, dintre toți oamenii de pe pământ. Doar o săptămână la târziu am stat la masa ei la cafenea. A rămas așezată un minut și m-a privit în ochi înainte de a mă lua de mână. În acea mână clocotea un elixir magic de senzații agreabile. Ne-am întâlnit din nou cu

câteva momente înainte ca clopotele să vestească sărbătoarea Crăciunului. Să nu-și amintească oare de mine?

Să nu uităm însă că venea dintr-un alt țărâm decât al nostru, dintr-un țărâm unde acționează cu totul alte reguli decât aici. Căci există două realități paralele: una este luminată de Soare și de Lună, iar cealaltă este țărâmul tainic căruia fata cu portocale începuse să-i deschidă porțile. Și totuși, Georg, existau două posibilități: cu siguranță că își amintea bine de mine în urma celor două episoade și poate de Youngstorget, de asemenea, însă se făcea că nu m-a recunoscut, pretindea numai că m-a uitat. Aceasta era una dintre posibilități. Cealaltă era mai alarmantă. Ascultă aici: biata fată nu era sănătoasă, nu era în toate mințile, cum se spune. În orice caz, avea probleme serioase cu memoria. Poate că uita de la mână pân' la gură, și poate că asta era problema tuturor veverițelor. Veverița doar este pe lume, când aici, când acolo. Căci „cel ce nu trăiește clipa, nu trăiește niciodată. Dar tu ce faci?” Jocul vioi al vieții nu lasă loc pentru amintiri și reflecții, este prea ocupat de sine. Așa era rânduiala pe țărâmul de unde venea fata cu portocale. Apropo, mi-am dat seama ce nume are acel țărâm. Se numește: Vino-în-visul-meu.

Dar pe de altă parte, Georg, de atunci încoace am avut timp să mă întreb ce credea ea despre mine. Și eu am ținut-o de mână și am privit-o adânc în ochi. Cu toate acestea, când ne întâlnim din nou după slujba de Crăciun în catedrală, îi spun „Sărbători fericite” așa cum se cuvine, dar nu îi spun ce plăcere mi-a făcut ultima noastră întâlnire. Ba mai mult, o

întreb dacă nu urmează să plece în Groenlanda! Mă refer la expediția din ghețurile Groenlandei, cea cu opt câini în atelaj și zece kilograme de portocale, dacă vrei să știi. Ce părere o fi având fata cu portocale despre mine? Poate crede că nu sunt întreg la minte.

În orice caz, vorbeam fără să ne înțelegem. Jucam un meci dificil care are prea multe reguli. Tot încercam să marcăm, dar niciunul dintre noi nu avea succes.

Și acum, Georg, acum se apropie deodată un taxi liber venind dinspre Akersgata. Fata cu portocala face semn cu brațul drept, mașina se oprește și ea se îndreaptă spre taxi.

Mă gândesc la Cenușăreasa care trebuie să părăsească balul de la palat și să fижă acasă înainte ca orologiul să bată miezul nopții și vraja să dispară. Mă gândesc la prințul care rămâne din nou singur pe balconul palatului, rămâne singur-singurel.

Trebuia să-mi dau seama însă că acest lucru era posibil. Fata cu portocale trebuia, desigur, să ajungă acasă înainte ca clopotele să vestească Crăciunul. Așa erau regulile. Fata cu portocale nu putea să cutreiere străzile după ce clopotele vestiseră ajunul Crăciunului. Ce alt rost ar fi avut altfel să bată clopotele? Nu trebuia oare ca sunetul clopotelor să-i apere pe tineri de farmecele unei fete cu portocale? Era ora cinci fără un sfert și în curând voi rămâne singur din nou într-un colț uitat de Dumnezeu pe strada Ovre Slottsgate.

M-am gândit repede. Aveam doar o secundă la dispoziție să fac sau să spun ceva care să fie atât de isteț, încât fata cu portocale să-și amintească pentru totdeauna de mine.

Puteam să o întreb unde locuia. Puteam să o întreb dacă aveam același drum. Sau puteam să mă grăbesc să-i ofer o sută de coroane pentru cele zece kilograme de portocale, inclusiv treizeci de coroane despăgubire, eu neavând de unde să știu că ea primise rabat. Pentru a-mi satisface propria curiozitate, aș fi putut cel puțin să o întreb de ce cumpăra mereu atât de multe portocale. Nu că ar fi fost ceva deosebit să faci provizii de mâncare. Dar de ce neapărat portocale? De ce nu mere sau banane?

Într-o secundă am reușit să mă gândesc din nou la expediția pe schiuri peste ghețurile Goenlandei, la familia numeroasă din Frogner, la petrecerea de încheiere a anului școlar unde se serveau mari cantități de șarlotă de portocale – și la micuța Ranveig, care pentru moment se afla în brațele puternice ale tatălui ei, cel care doar cu câteva săptămâni în urmă absolvise Institutul de Studii Economice și care, mai mult decât atât, fusese ales cu o lună în urmă președinte al clubului pentru bărbați „Atrăgător și Amabil”. Nu cred că de data aceasta am chef să fac o nouă vizită la grădinița cea plină de zgomot. Toți copiii de acolo mă călcau pe nervi.

Nu reușesc însă să-mi găsesc cuvintele, Georg, sunt prea multe variante. De aceea, pe când ea se suie în mașină, strig:
— Cred că te iubesc!

Acesta era adevărul, dar imediat am regretat cuvintele pe care le-am rostit.

Taxiul a pomit, dar fata cu portocale nu era înăuntru. Se răzgândise. Se îndreaptă agale spre trotuar mișcându-se cu grație, mă ia de mână – ca și cum n-am fi făcut altceva în

ultimii cinci ani decât să ne ținem de mână – și îmi face semn să ne continuăm drumul. Se uită în sus spre mine și-mi spune:

— Dacă vine un alt taxi ar trebui să-l iau. Mă așteaptă cineva.

Sigur că da, un zdrahon de bărbat și o splendoare de copilaș, îmi spun în sinea mea. Ori poate o așteaptă mama și tata, tata fiind preot – și poate chiar el a oficiat slujba de la care veneam – patru surori și doi frați. Pe deasupra pentru mai au în apartament și un cățelandru, pentru care fi-atele cel mic, cel care se numește Petter, i-a pisat pe epărinți până au acceptat să i-l ia. Ori poate o așteaptă un explorator musculos și irascibil, care a pus sub pomul de Crăciun mănuși polare împachetate meticulos, haine călduroase, rachete pentru zăpadă' (*Cadru de lemn cu împletitură care se fixează pe bocanc pentru a împiedica afundarea în zăpadă (n.tr.)*), ceară pentru schiuri și un dicționar eschimos-danez, danez-eschimos. Bineînțeles că fata cu portocale nu se va duce la nici un fel de petrecere de sfârșit de an în această seară. În seara aceasta are liber de la grădiniță.

— Curând vor începe clopotele să bată, îi spun. Nu-i așa că nu poți rămâne în oraș după ce clopotele au vestit Crăciunul?

Ea nu spune nimic, ci doar îmi strânge mâna mai afectuos și mai puternic – ca și cum am pluti împreună în stare de imponderabilitate prin spațiul cosmic, ca și cum am fi băut lapte galactic pe săturate și tot Universul ar fi fost al nostru.

Am trecut de Muzeul de Istorie și am ajuns la Parcul Palatului. Știu că oricând se poate ivi un taxi. Clopotele bisericilor vor începe curând să vestească Crăciunul.

Mă opresc și mă întorc spre ea. O mângâi ușor pe părul ud și îmi opresc mâna pe agrafa de argint ce-i prinde părul la spate. Este rece ca gheața, și totuși îmi încălzește tot corpul. Și când te gândești că eu sunt acela care am pus mâna pe ea! Apoi o întreb:

— Când ne putem vedea din nou?

Ea rămâne nemișcată și se uită fix în pământ înainte de a-și ridica privirea spre mine. Ochiul ei se mișcă neliniștit și mi se pare că îi tremură buzele. Apoi îmi răspunde printr-o șaradă la care mai târziu am să reflectez îndelung:

— Până când poți aștepta?

Ce puteam să-i răspund la o astfel de întrebare, Georg? Putea fi o capcană. Dacă răspundeam „două sau trei zile”, puteam părea prea nerăbdător. Dacă răspundeam „toată viața”, putea crede că ori nu eram îndrăgostit sincer de ea, ori că, pur și simplu, nu eram cinstit. Așa că trebuia să găsesc o cale de mijloc și i-am spus:

— Pot aștepta până când inima îmi va sânge de tristețe.

Mi-a zâmbit șovăielnic. Și-a trecut ușor degetul peste buzele mele și a spus:

— Și asta ce înseamnă?

Am dat din cap în disperare de cauză și am hotărât să-i răspund exact așa cum stăteau lucrurile:

— Poate doar cinci minute.

Deși vizibil mulțumită de răspunsul meu, mi-a spus în șoaptă:

— Ar fi bine dacă ai putea rezista ceva mai mult.

Acum era rândul meu să îi cer o precizare, și am întrebat-o:

— Cât de mult?

— Trebuie să mă aștepți șase luni, a răspuns. Dacă reușești să mă aștepți atât, ne vom putea vedea din nou.

Am oftat:

— De ce atât de mult?

O expresie rigidă i se aștemu pe față și mi s-a părut că voia să se țină tare.

— Pentru că trebuie să aștepți exact șase luni, spuse ea.

Putea vedea clar pe chipul meu cât de dezamăgit eram. Poate că de aceea a adăugat:

— Dacă reușești, însă, vom putea fi împreună absolut în fiecare zi tot restul anului.

Clopotele de la biserică au început să bată și abia acum mi-am luat mâna de pe părul ei ud și de pe agrafa de argint. Exact atunci a apărut un taxi liber dinspre Wergelandsveien. Așa a fost să fie.

Mă privește în ochi și parcă mă roagă ceva, mă roagă să o înțeleg, mă roagă să mă folosesc de toată înțelepciunea și de toate resursele mele. Din nou îi dau lacrimile.

— Atunci. Sărbători fericite, Jan Olav! Murmură ea.

Apoi se grăbește spre șosea, face semn taxiului, se suie în el și îmi face semn cu mâna jubilând. Aerul este însă saturat de forța destinului. Ea nu se întoarce să mă

privească, iar mașina accelerează și curând dispare. Mi se pare că plânge.

Eram copleșit, Georg. Eram într-o stare de șoc. Câștigasem un milion la loterie, dar bucuria durase numai câteva minute, căci am fost repede anunțat că se strecurase o greșeală pe bilet, așa încât câștigul nu putea fi plătit, în orice caz nu imediat.

Cine era ființa aceasta supranaturală? Îmi pusesem de multe ori această întrebare. Dar iată că se mai ivise încă o întrebare. De unde știa cum mă numesc?

Încă băteau clopotele, se auzeau atât de la catedrală, cât și de la celelalte biserici din centru. Vesteau sărbătoarea Crăciunului. Nu mai era nimeni pe străzi, și poate că de aceea am rostit cu voce tare aceeași întrebare de mai multe ori în aerul rece de decembrie, ca și cum aș fi cântat: „De unde știe cum mă numesc?” La fel de stăruitoare era și o altă întrebare: de ce trebuia să treacă o jumătate de an până să ne vedem din nou?

Aveam tot timpul să mă gândesc la toate acestea. Zilele treceau, dar eu nu reușeam nicidecum să găsec răspunsuri credibile la aceste întrebări, pur și simplu nu știam care răspuns ar putea fi cel corect. Nu aveam nici o altă indicație în afară de câteva simptome. Încă de pe atunci eram expert în a interpreta semnele și a pune diagnosticul. Poate că eram cam prea nerăbdător. De aceea aveam mult prea multe teorii paralele.

Era posibil ca fata cu portocale să fie într-adevăr grav bolnavă și de aceea făcea o cură intensivă de portocale. Poate

că trebuia să urmeze un tratament medical neplăcut în America sau în Elveția în următoarele șase luni, pentru că aici în țară nu era nimeni care să poată face ceva pentru ea. În orice caz, avea tot timpul lacrimi în ochi, și în special când se despărțea de mine. Lăsase să se înțeleagă, totuși, că ne vom putea vedea absolut în fiecare zi tot restul anului ce va veni, adică din iulie până în decembrie. Trebuia mai întâi să o aștept timp de șase luni și apoi urma să fim împreună în fiecare zi. Eram în culmea fericirii când mă gândeam la asta. De fapt, nu era un arajament rău, și din acest punct de vedere nu aveam de ce mă plânge. Însemna, de fapt, că în anul ce vine urma Să ne vedem o dată la două zile. Nu ar fi fost infinit mai rău dacă ne-am fi văzut mai întâi zi de zi, timp de șase luni, pentru ca apoi să nu ne mai vedem niciodată?

Începusem să studiez medicina și era un fapt binecunoscut că studenții de la medicină dezvoltau adesea un fel de ipohondrie atât în ceea ce îi privea pe ei înșiși, cât și pe alții, fiind atât de entuziasmați să interpreteze simptomele și să pună un diagnostic, încât această muncă de detectiv devenea o obsesie. În mod asemănător, studenții de la teologie ajungeau să se îndoiască de propria lor credință în Dumnezeu, iar studenții de la drept criticau legile și justiția țării. De aceea am încercat, ca un fel de rezultat al unei autodisciplinări severe, să renunț la ideea că fata cu portocale era grav bolnavă și că trebuia să urmeze un tratament dureros într-o țară străină. Erau mult prea multe alte posibilități de explorat.

Chiar dacă fata cu portocale nu ar fi fost niciodată atât de bolnavă și nu ar fi urmat vreun tratament, aceasta tot nu ar fi explicat de unde știa numele meu. Și mai era ceva: de ce o apuca plânsul de fiecare dată când mă vedea? Ce aveam de o făceam să fie atât de tristă?

Acum aș putea foarte bine să-ți înșir toate gândurile care m-au chinuit în zilele de Crăciun care au urmat. Aș putea, de exemplu, să-ți relatez tot ce am născocit în jurul familiei numeroase din Frogner. Sau aș putea să mă apuc să fac o listă cu toate motivele pentru care nu o puteam întâlni din nou decât peste șase luni. Unul dintre motive, reprezentativ în felul său, ar fi că fata cu portocale era pur și simplu prea bună pentru această lume. De aceea se ducea în secret în Africa, pentru a transporta hrană și medicamente pentru cei mai săraci dintre cei săraci de pe marele continent, și mai ales acolo unde malaria și alte boli îngrozitoare fac ravagii. Și totuși, această explicație nu lămurește enigma portocalelor. Ba poate că da! Poate că vroia să le ia cu ea în Africa. Cum de nu m-am gândit mai demult la asta? Poate că și-a investit toate economiile și a închiriat un avion de transport Hercules.

Așa cum am mai spus însă, Georg, vom investiga numai urmele reale ale fetei cu portocale. Dacă ți-aș fi enumerat toate gândurile și plâsmuirile mele în legătură cu ea, ar fi trebuit să stau în fața calculatorului un aii întreg, și nu dispun de acest timp. Asta e situația, oricât de mult mă doare când mă gândesc.

Dar de ce să rămânem în vârtoarea gândurilor? În afară de faptul că fata cu portocale m-a privit în ochi de câteva ori,

m-a luat de mână de două ori și o dată chiar și-a trecut degetul pe buzele mele, singurul lucru pe care mă puteam baza erau cele câteva cuvinte pe care le schimbasesem. Era important, așadar, să sistematizez tot ce spuseseam. Am scris rapid o listă de replici și am încercat să-mi storc mințile să o descifrez.

Tu ce crezi, Georg? Crezi că poți:

- 1) Să ghicești de ce cumpăra ea atât de multe portocale.
- 2) Să-mi spui de ce m-a privit adânc în ochi și m-a luat de mână în acea cafenea fără să scoată un cuvânt.
- 3) Să lămurești de ce studia ea fiecare portocală în parte la piața din Youngstorget, pentru a evita poate să cumpere două portocale identice.
- 4) Să găsești o explicație la faptul că nu ne puteam vedea din nou decât după șase luni.

Și

- 5) Să dezlegi cel mai mare dintre toate misterele: de unde știa numele meu.

Dacă reușești să dezlegi acest rebus, vei fi probabil pe drumul cel bun ca să răspunzi la cea mai importantă dintre toate întrebările: cine era fata cu portocale? Era oare dintre noi? Sau venea dintr-o altă realitate, poate dintr-o altă lume în care trebuia să locuiască timp de șase luni, înainte de a se întoarce printre noi?

Eu nu am reușit să interpretez simptomele, Georg. Nu am reușit să pun un diagnostic.

Nu mult după ce fata cu portocale a plecat cu taxiul în sus pe Wergelandsveien, a trecut un alt taxi și l-am oprit. M-

am întors acasă în Humleveiien și am sărbătorit Crăciunul împreună cu familia mea.

În această iarnă fratele meu Einar își dorea un singur lucru, și anume să meargă la schi pe pârtia de la Tryvann. Îi cumpărasem niște mănuși de schi grozave și abia așteptam să desfacă pachetul după masa de Crăciun. Mai cumpărasem și o cutie de mâncare specială pentru pisica lui. Mama urma să primească un volum de poezii în dialect suedez-finlandez, despre care se vorbea mult. Era scrisă de Marta Tikkanen și se numea „Povestea de iubire a secolului”. Pentru tata cumpărasem un roman care se numea „Cursa moartă” de scriitorul debutant norvegian Erling Gjelsvik. Tocmai terminasem de citit romanul și am considerat că era interesant pentru tata. Dar mai aveam un motiv: pe vremea aceea visam să scriu și eu o carte. Poate de aceea mi s-a părut că era și mai fascinant să-i dau tatălui meu o carte scrisă de un tânăr debutant.

Pe atunci eu dormeam în camera cea mică de lângă sufragerie. Astăzi este camera ta, cel puțin în momentul la care scriu. În ceea ce privește momentul la care citești, nu știu absolut nimic.

Nu voi povesti despre sărbătorirea Crăciunului în acest an tot în conformitate cu ce am stabilit pentru această povestire. Am să dezvălui doar că nu am închis ochii în noaptea de Crăciun.”...

Citiseam doar o jumătate din lunga scrisoare de la tatăl meu, însă a trebuit să mă duc la toaletă. Eu eram de vină pentru că băusem atât de multă Coca-Cola.

La naiba! Acum eram nevoit să trec prin sufragerie, prin hol și prin antreu înconjurat din toate părțile de priviri curioase. Cred că asta se poate numi „a trece prin furcile caudine”. Dar nu aveam de ales.

Am descuiat ușa, am lăsat manuscrisul pe pat și am încuiat din nou ușa după mine. Am pus cheia în buzunar.

Toți patru au apărut ca la comandă. Am încercat să nu iau în seamă toate privirile întrebătoare din jurul meu.

— Ai terminat de citit? M-a întrebat mama.

Mă făcea să mă gândesc la un uriaș semn de întrebare: ce citisem eu acolo?

— A fost o poveste tristă? M-a întrebat Jorgen, cu un fel de milă pentru că îmi pierdusem tatăl, deși întotdeauna el a făcut tot ce i-a stat în putere ca să fie un adevărat tată pentru mine.

Așa a fost să fie, și nu era rău. Totuși, lui nu-i putea fi milă de mama care își pierduse soțul, și în același timp să-i ia locul acestuia, ca să nu spunem patul. Cred că Jorgen era bucuros în adâncul sufletului său că tata murise. Altfel nu ar fi avut-o pe mama. Altfel nu ar fi avut-o nici pe Miriam. Și dacă stăm să ne gândim: altfel nu m-ar fi avut nici pe mine. Cum spune vorba: „Moartea unuia, bucuria altuia.”

Am observat că își turnase un pahar mare de whisky. Se mai întâmpla să bea câte un pahar de whisky, dar numai sâmbăta și duminica. Or, astăzi era luni.

Nu cred că se simțea jenat să stea acolo în sufragerie cu paharul lui de whisky; oricum, nu de asta amintesc acest lucru. Se poate însă să fi fost puțin stânjenit pentru că eu mă

încuiasem în camera mea pentru a citi ceva scris de tatăl meu adevărat chiar înainte de a muri și cu mult înainte să apară Jargen în casă. Când eram mai mic, îl mai numeam câteodată „intrusul”. Era o copilărie, dar făceam asta doar pentru a-l tachina.

— Mai ai mult de citit? Întrebă bunicul aprinzându-și o țigară de foi. Era singurul care înțelesese că nu terminasem.

— Am citit doar jumătate, am spus. Și acum trebuie să mă duc la toaletă.

— Dar îți place ce citești? A intervenit și bunica.

— No comment, am răspuns.

Așa le spun politicienii ziariștilor atunci când nu au chef să răspundă la o întrebare incomodă.

Asemănarea între ziariști și părinți este că sunt la fel de curioși, iar asemănarea între politicieni și copii este că tot timpul sunt asaltați cu întrebări delicate la care nu este întotdeauna ușor de răspuns.

Poate că acum este timpul să-i prezint mai amănunțit pe cei care sunt implicați în această povestire, și voi începe cu mama, deoarece, la urma urmei, pe ea o cunosc cel mai bine.

Mama a trecut de patruzeci de ani și o pot caracteriza ca pe o femeie matură și independentă, căreia nu îi este frică să spună ce gândește. Mai mult, are un „instinct matern” puternic și când spun asta nu mă gândesc doar la modul în care o îngrijește pe Miriam. Mă dădăcește și pe mine cam mult și uneori îmi vorbește ca și cum aș fi cu doi, trei ani mai mic decât sunt. De regulă, mă fac că nu observ, însă uneori mă agasează, de exemplu atunci când colegii de la școală trec

pe la mine. Se poartă exact ca și cum i-ar face plăcere să le demonstreze prietenilor mei că sunt tot băiețelul ei, deși sunt de fapt cu câțiva centimetri mai înalt decât ea. O dată stăteam în sufragerie și jucam șah cu unul dintre prietenii mei pe care îl cheamă Martin, când mama a apărut cu o perie în mână și a început să-mi perie părul! Atunci i-am spus clar ce părere aveam. Nu îmi place să mă supăr pe mama și de data aceea nu am fost doar supărat, ci de-a dreptul furios – și deoarece Martin era de față, a trebuit să arăt că sunt capabil să pun piciorul în prag. Mama s-a dus la bucătărie, dar peste vreo douăzeci de minute a adus cozonac și cacao cu lapte. Martin s-a arătat încântat, dar având în vedere scena care tocmai avusese loc, mi s-a părut penibil să vină cu o astfel de tratație. Imediat m-am repezit la bucătărie să văd dacă găsesc vreo sticlă de bere prin frigider. Chiar dacă nu găseam berea, m-am gândit că oricum știam unde era sticla de whisky a lui Jorgen. Din fericire, Martin are simțul umorului și bineînțeles că după aceea a trebuit să discutăm despre ceea ce se întâmplase. Cred că i-a crescut respectul pentru mama când i-am spus că predă la Academia de Arte Plastice.

— În caz că o să apară un nou Picasso, știi acum de unde i se trage, am spus.

Având în vedere cele întâmplate, era în interesul meu să încerc să o laud puțin.

Este greu să-ți descrii propria mamă, mai ales în ceea ce privește calitățile și defectele, totuși ceva iese în evidență. Mama adoră bomboanele caramel de toate felurile.

Peste tot găsesc bomboane caramel, cutii de caramelle Fazer și bomboane englezești. În ultima vreme a început să mănânce pe ascuns, deoarece atât eu, cât și Jorgen am certat-o pentru acest obicei rău. Jorgen este de părere că bomboanele de caramel fac să crească tensiunea și chiar dacă el exagerează puțin, situația s-a înrăutățit atât de mult încât mama a ajuns să mă pună să promit că nu-i voi spune lui Jorgen că și-a cumpărat o pungă de bomboane caramel și o cutie de bomboane englezești când am fost împreună în oraș.

Dacă ar fi să descriu în două cuvinte calitatea cea mai evidentă a mamei, aș spune „bună dispoziție”. Dar ar trebui menționat că defectul ei cel mai supărător este „proasta dispoziție”. Nu se întâmplă prea des ca mama să se situeze între aceste două extreme. De regulă este extrem de bine dispusă, însă uneori se întâmplă să fie și în toane rele. Vreau să spun că întotdeauna are o anumită dispoziție și nu este niciodată impasibilă. Replica ei favorită este: „Hai să jucăm o partidă de cărți înainte să ne ducem la culcare.”

Acum, un pic despre Jorgen. Are doar un metru șaptezeci și este exact la fel de înalt ca mama, așa că nu este prea voinic pentru un bărbat adult. Mulți consideră acest lucru un handicap, și în cazul lui Jorgen nu ar fi singurul, pentru că pe deasupra mai are și părul roșu. Până și pe corp are păr roșu. Nu se bronzează niciodată vara, pentru că are pielea albă, ci doar se înroșește și se arde atunci când stă la soare. Așa cum am mai spus, îi place să fie în pas cu moda și poate că este puțin cam prea spilcuit. Nu toți bărbații au trei

deodorante și patru feluri de after-shave pe etajera de la baie. Nu mulți ar risca să iasă în oraș gătiți cu fular de mătase negru și jachetă din stofa de păr de cămilă de culoare galben deschis, așa cum face Jorgen. Partea proastă e că-i stă bine îmbrăcat așa.

Culmea este că lucrează ca detectiv la KRIPOS! (*Prescurtare de la Kriminalpolitisenralen – Secția de poliție pentru investigații criminalistice (n.tr.)*). Ne amintește mereu că are „obligația de a păstra secretul de serviciu” dar nu totdeauna se poate abține. S-a întâmplat de câteva ori să aflu unele amănunte importante despre anchetarea unor crime înainte ca acestea să fie dezvăluite presei. Are încredere în mine. Este o fiiimoasă trăsătură de caracter. Jorgen știe că nu umblu să dezvălui secretele poliției.

Este tipul de om care are mereu impresia că el știe cel mai bine cum stau lucrurile, dar nu totdeauna are dreptate. Nu demult am fost la IKEA și am cumpărat un dulap nou de haine pentru camera mea. (Mă certaseră pentru că lucrurile mele stăteau împrăștiate prin casă, ceea ce era puțin cam exagerat, deoarece nu lăsasem nici măcar vreun ciorap sus la etaj. Adevărul este că aproape nici nu călcam pe acolo.) Ne-a luat o întreagă după-amiază ca să montăm dulapul IKEA și apoi toată seara ca să-i găsim locul potrivit. Jorgen era de părere că dulapul trebuia să stea lipit de perete lângă ușă, dar eu nu eram de acord. Eram de părere ca dulapul să stea lângă fereastră chiar dacă acoperea o jumătate de centimetru din geam. I-am spus că era camera mea și că nu-mi păsa dacă pierdeam o jumătate de centimetru din priveliște. I-am

amintit că locuiam în această casă de mai multă vreme ca el și că eram de părere că nu avea nici un rost să ai un dulap care nu se poate deschide atunci când ușa dinspre sufragerie este deschisă. Bineînțeles că am făcut cum am vrut eu, dar a trecut o jumătate de zi până să vorbească din nou cu mine, și când în cele din urmă a făcut-o, se vedea clar că nu i-a fost prea ușor.

Jorgen are o calitate pe care o apreciez: este dispus să își folosească aproape tot timpul liber ca să mă antreneze și să facă din mine un tip sportiv. Toți oamenii au, mușchi încă de la naștere, spune el, însă aceștia trebuie folosiți. Defectul lui ar fi că nu vrea să accepte că eu am alte planuri de viitor decât să devin sportiv. Nu cred că Jorgen pune prea mare preț pe faptul că eu exersez atât de mult Sonata Lunii. Fără îndoială că expresia lui favorită este: „Atitudinea contează!” Înainte de a spune ceva despre bunici, trebuie să subliniez că-i cunosc foarte bine, cel puțin la fel de bine ca Jorgen, deoarece am locuit destul de mult la ei în Tonsberg. Am stat la ei mai mult în perioada în care mama și Jorgen s-au îndrăgostit. Pe atunci aveam doar zece ani. Nu cred că mama și Jorgen ar fi reușit să-și facă un viitor împreună, dacă nu ar fi avut posibilitatea să scape de mine zile și săptămâni la rând. Nu spun asta ca să mă plâng, dimpotrivă. Întotdeauna mi-a plăcut să mă duc în vizită la Tonsberg. De fapt, sunt bucuros că mama și Jorgen au avut înțelepciunea să mă ferească de prima fază a relației lor, exact etapa de început. Și totuși, mi-a fost greu. O dată m-am urcat la etaj ca să le spun noapte bună și i-am văzut în pat, sărutându-se. Nu mi-

a plăcut să văd asta, așa că m-am întors jos pe furiș. Poate că așa fi reacționat altfel dacă Jorgen ar fi fost tatăl meu adevărat. Sau poate că nu. De fapt, nu mi s-a părut că ar fi prea respingător. Dar ar fi putut și ei să încuie ușa la dormitor. Ar fi putut spune măcar că s-au dus la culcare și nu m-aș mai fi simțit atât de prost. Nu m-aș mai fi simțit atât de singur.

Bunica va împlini în curând șaptezeci de ani. Ea a fost mulți ani profesoară de canto. Îi place să asculte toate genurile de muzică, iar compozitorul ei preferat este Puccini. Bunica are ca scop în viață să-mi cultive dragostea pentru opera La Boheme, dar eu cred că opera italiană este cam dulceagă și La Boheme nu face excepție, fiind un amestec siropos de dragoste și tuberculoză. Mai mult, bunica este o mare iubitoare de natură și îi plac în special păsările.

Apreciază peștele și fructele de mare; de altfel, a și inventat o salată pescărească specială pe care a numit-o „Saiată à la Tonsberg”. (Guvizi, carne de crab și găluște de pește, contribuția ei originală fiind găluștile de pește). În fiecare toamnă mă ia și pe mine la Tjome să culegem ciuperci. Partea ei cea mai tare este că știe o mulțime de păsări pe nume și unde își fac cuibul. Punctul ei cel mai slab este că nu poate (din păcate) să facă de mâncare fără să cânte o arie din Puccini. Nu am reușit să o dezvăț de acest obicei, și ca să fiu sincer nici nu am încercat, pentru că bunica gătește excelent. Replica ei favorită este: „Așează-te aici, Georg, să stăm puțin de vorbă”.

Bunicul a lucrat ca meteorolog înainte să se pensioneze. El este încă interesat de prognoza meteo și cumpără ziarul VG în fiecare zi pentru a discuta buletinul meteo dat de Siri Kalvig. Fumează țigări de foi, ceea ce se întâmplă numai la petreceri, cel puțin așa spune el. Se pare că atât vizitele mele la Tonsberg, cât și ieșirile cu barca sunt definite ca petreceri. Este un tip jovial și foarte glumeț, tot timpul bine dispus și nu îi este frică să spună ce crede. Dacă este de părere că bunica are o coafură care nu-i stă bine, nu ezită să facă un comentariu. Dar nici se dă în lături să-i facă un compliment dacă îi stă bine. Bunicul își petrece jumătate din cele șase luni mai calde ale anului pe barca lui de pescuit, iar cealaltă jumătate și-o petrece citind ziarele. Din când în când scrie câte un articol în ziarul local Tonsbergs Blad și este una dintre personalitățile micului oraș Tonsberg. Punctul lui cel mai tare: este nemaipomenit de priceput pe mare. Punctul lui cel mai slab: din când în când se crede regele orașului Tonsberg. Replica lui favorită: „Noi, bogații, o ducem bine!”

L-am menționat de câteva ori mai înainte pe unchiul Einar. Mi s-a parat amuzant să citesc că avea aceeași vârstă ca mine în toamna când tatăl meu a întâlnit-o pe fata cu portocale. Astăzi este ofițer de marină pe o mare navă comercială, este necăsătorit, dar umblă vorba că are câte o iubită în fiecare port (într-o vreme am bănuțit că avea o iubită și la bordul navei. În orice caz, a existat o „Ingrid” care l-a însoțit pe navă o jumătate de an înainte de a dispărea brusc.) Mi-a promis de mai multe ori că odată o să mă ia și pe mine în străinătate cu el, dar nu au fost decât vorbe goale, pentru

că nu m-a luat niciodată nicăieri. Punctul lui cel mai tare: probabil este cel mai grozav unchi din Norvegia. Punctul lui cel mai slab: nu se ține niciodată de cuvânt. Replica lui favorită: „încă n-ai fost pe mare, omule!”

A rămas de prezentat doar o persoană, și anume Georg Roed, care este și cel mai greu de prezentat. Am un metru șaptezeci și patru, deci sunt cu patru centimetri mai înalt decât Jorgen. Nu cred că-i convine asta, dar ar trebui să fie la înălțime (!) Eu sunt în pielea acestui băiat, așa că nu îl văd cum se mișcă prin casă. Totuși, din când în când mă văd cu el față în față atunci când binevoiesc să mă uit și eu în oglindă. Poate că sunt vanitos, dar trebuie să mărturisesc că aparțin aceluia segment de populație care este destul de mulțumit de felul în care arată. Nu pot să spun că sunt frumos, dar nici urât nu sunt. Totuși, aici trebuie să fim puțin atenți. Am citit undeva că peste douăzeci la sută dintre femei au impresia că fac parte din grupul celor trei la sută care sunt cele mai frumoase din țară. Bineînțeles că statistica nu se modifică semnificativ. Nu știu câți cred că se numără printre cele trei procente de oameni care sunt cei mai urâți, dar trebuie să fie îngrozitor să fii nemulțumit toată viața de felul în care arăți. Sper din toată inima că Jorgen nu este trist pentru are părul roșu și are doar un metru șaptezeci înălțime. Uneori mă întreb dacă îi pare rău, dar nu am îndrăznit niciodată să-l întreb direct.

Singurul lucru care mă îngrijora oarecum erau niște coșuri jenante care începuseră să-mi iasă pe frunte și nu era nici o speranță că aveau să dispară în patru până la opt ani.

Jorgen susține că vor dispărea poate după câteva reprize serioase de jogging împreună cu el, dar nu mă prinde el pe mine cu așa ceva. N-a fost prea înțelept din partea lui, pentru că acum chiar că nu mai am nici un chef să alerg. Jorgen ar putea crede că am început să fac jogging doar ca să scap de coșuri.

Am moștenit de la tata ochii albaștri, am părul blond și tenul deschis, dar vara mă bronzez bine. Punctul cel mai tare: Georg Roed aparține acelei părți din populație care a înțeles că de fapt locuim pe o planetă care se află în Calea Lactee. Punctul cel rriai slab: nu verific niciodată nimic. Nu aș avea nimic împotriva să pot face mai mult în această privință. Replica favorită: „Da, mulțumesc, le vreau pe amândouă., ' (*Referire la cunoscuta replică din cartea pentru copii „Winnie ursulețul” de A. A. Milne (n.tr.).*)

După ce am ieșit de la baie, a trebuit să trec din nou prin sufragerie, dar de data asta nimeni nu a spus nimic. Era clar că s-au înțeles în această privință. Am descuiat ușa de la camera mea, care odată fusese camera tatălui meu, am încuiat din nou ușa și m-am aruncat pe pat. Curând voi afla cine este misterioasa fată cu portocale, asta bineînțeles numai dacă tata o va mai întâlni din nou. Poate că era o vrăjitoare. În orice caz, reușise să-l vrăjească. Tata a avut probabil un motiv serios ca să-mi scrie despre ea. Evident că era ceva ce trebuia eu să aflu, ceva atât de important încât tata trebuia să-i povestească fiului său înainte de a muri.

Încă aveam senzația că într-un fel sau altul fata cu portocale avea ceva de-a face cu telescopul Hubble, sau în

orice caz cu Universul și cu spațiul cosmic. Mai era ceva ciudat în ceea ce scrisese tata, ceva care m-a făcut să mă gândesc la toate acestea. Am răsfoit paginile și am citit din nou: „ci doar îmi strânge mâna mai afectuos și mai puternic – ca și cum am pluti împreună în stare de imponderabilitate prin spațiul cosmic, ca și cum am fi băut lapte galactic pe săturate și tot Universul ar fi fost al nostru”.

Să fi venit fata cu portocale de pe altă planetă? În orice caz, tata sugerase că ea venea dintr-o altă lume decât a noastră. Să fi venit cu un OZN? Bineînțeles că nu, nu credeam în așa ceva și cu siguranță nici tata. Dar poate că ea însăși credea asta, ceea ce ar fi fost aproape la fel de rău.

Telescopul Hubble parcurge o orbită completă în jurul pământului în 97 de minute, având o viteză de 28.000 de kilometri pe oră. Pentru a face o comparație, primul tren cu aburi a parcurs distanța de 68 de kilometri dintre Christiania' (*Vechiul nume al orașului Oslo (n.tr.)*) și Eidsvoll în două ore și jumătate. Am calculat că viteza medie este de circa 28 de kilometri pe oră. Așadar, telescopul Hubble este de o mie de ori mai rapid decât primul tren al Norvegiei. (Profesorul a apreciat că această comparație a fost originală!)

28.000 de kilometri pe oră! Chiar că poți vorbi despre imponderabilitate în spațiul cosmic! În acest caz ai putea vorbi și despre a bea pe săturate „lapte galactic”, mai ales că în fiecare clipă telescopul surprinde imagini ale unor galaxii aflate la multe milioane de ani lumină depărtare de Calea Lactee.

Telescopul Hubble are două panouri solare. Au doisprezece metri lungime, doi metri și jumătate lățime și alimentează satelitul cu 3000 de wați. Nici nu s-ar fi așezat bine cei doi porumbei din fața catedralei pe câte un panou solar al telescopului Hubble, având la picioare întregul Univers, că ar și trece pe lângă Muzeul de Istorie și ar ajunge la Parcul Palatului. Și cine știe, poate sunt în al nouălea cer.

Am luat manuscrisul și am citit mai departe.

„N-am mai încercat să o gădesc pe fata cu portocale între Crăciun și Anul Nou. În cele din urmă s-a așternut pacea sărbătorilor de iarnă. Dar la începutul lui ianuarie am intrat din nou în priză. Eram într-o formă foarte bună.

Am încercat de sute de ori să-i dau de urmă, dar fără succes, și de aceea nu am nimic de povestit. Sunt sigur că de acum te-ai obișnuit cu ritmul caracteristic și cu logica acestei povestiri.

Cu toate acestea, voi face o excepție care are legătură cu un moment important pe care am uitat să-l menționez în mica mea listă cu mistere pe care ar tu ar trebui să încerci să le descifrezi. Vechiul hanorac de munte, Georg! Ce-o fi cu el? În mare măsură din cauza lui m-am gândit la extenuanta excursie pe schiuri peste ghețurile Groenlandei. Din cauza lui am presupus la început că fata cu portocale ar fi foarte săracă. Dar mai întâi de toate era un semn că îi plăcea mișcarea în aer liber.

De multe ori am ieșit la schi în iama aceea și probabil că toate plimbările pe schiuri, atât la munte, cât și în pădurea din jurul orașului mi-au făcut foarte bine, căci am evitat orice

boală în următoarele luni. Nu voi vorbi despre plimbările pe schiuri acum, pentru că nu am vă-zut-o niciodată, nici în pădure, nici pe pârtii și nici la coloanele Kikut, Stryken ori la Harestua. La începutul lui martie, s-a apropiat însă tradiționala serbare de pe Holmenkollen'(*Colină împădurită aflată în partea de nord a orașului Oslo, renumită pentru trambulina de sărituri și pentru pârtiile de schi fond (n.tr.)*). Jubilam la gândul că se apropia concursul de sărituri pe schiuri de la trambulină. Întregul joc puzzle se completa, căci fiecare bucățică venea la locul ei. Era ca și cum ai avea unsprezece rezultate corecte pe buletinul de Pronosport și se juca ultimul meci, iar în acel meci echipa pe care ai mizat conducea.

Dacă vremea este frumoasă vin peste 50.000 de oameni sus pe Holmenkollen, la această tradițională serbare de duminică. Așadar, o parte semnificativă a locuitorilor orașului Oslo urcă aici cu acest prilej. Cât de mare însă crezi tu că este procentul celor care umblă tot timpul îmbrăcați în hanorace uzate? Dacă vrei să știi, aproape sută la sută.

M-am dus pe Hohnenkollen în acea duminică și vremea era destul de bună, ceea ce era în avantajul meu. Aveam mai rriult de 50.000 de șanse să o întâlnesc pe fata cu portocale, și pot să-ți spim im lucru: nu duceam lipsă de hanorace de munte uzate acolo sus pe acoperișul Oslo-ului în acea duminică de martie, erau acolo o mulțime de hanorace. O serbare pe Holmenkollen este ca un Eldorado pentru hanoracele vechi cu diferite grade de decolorare la soare. Nu am aruncat nici măcar o privire spre trambulină, căci eram

prea ocupat să studiez toate hanoracele. Am descoperit-o pe fata cu portocale de mai multe ori și mi s-a pus un nod în gât de fiecare dată, dar totdeauna era altceva. De câteva ori am zărit chiar și agrafa fermecată de argint, dar nu era a ei.

Nu era acolo, Georg. Asta a fost concluzia, și nimic altceva nu avea importanță. Nu am observat nici măcar cine a câștigat. Nu am observat nimic altceva în acea duminică pe Holmenkollen, decât că fata cu portocale nu era acolo. Nu aveam ochi decât pentru ceea ce nu puteam găsi.

De atunci nu am mai fost pe Holmenkollen decât o dată, dar nu știu dacă îți amintești. Ai oare vreo amintire despre ceea ce am făcut noi doi împreună atunci când aveai doar trei ani și jumătate?

Anul acesta noi doi am stat și ne-am uitat la cei care săreau cu schiurile de la trambulină. Vremea a fost cu totul specială în această zi de martie. Un vânt neobișnuit de cald a trecut peste întreaga țară aducând temperaturi apropiate de cele de vară. De aceea a trebuit ca toată zăpada pentru trambulina cea mare să fie transportată de la mare distanță, mai exact de pe muntele Finse. Anul acesta Jens Weissflog a luat medalia de aur. A fost o mare dezamăgire pentru publicul norvegian, dar nu a stârnit prea multă vâlvă, pentru că tot Weissflog câștigase și cu un an înainte.

Am să-ți încredințez un mic secret. Chiar și atunci când noi doi am fost pe HblmenkoUen, în acea zi capricioasă de martie, acum aproape o jumătate de an, m-am surprins de câteva ori uitându-mă după fata cu portocale. Au trecut mai

mult de zece ani, dar încă resimt dezamăgirea pe care am încercat-o atunci.

Acum sunt în criză de timp, fiule, dar nu doar din această cauză sar peste câteva săptămâni. Fur și simplu nu am ceva important de povestit.

Într-o zi către sfârșitul lunii aprilie am găsit în cutia de scrisori o ilustrată frumoasă. Era într-o sâmbătă și eram în vizită la părinți în Humleveien. Ei bine, ilustrata nu fusese trimisă pe adresa din Adamstuen, unde locuiam de fapt de câteva luni împreună cu Gunnar, totuși îmi era adresată mie.

Ascultă aici: pe ilustrată era fotografia unei livezi de portocali ca din povești și pe fotografie scria cu litere mari PATIO DE LOS NARANJOS, ceea ce ar putea înseamnă Livada de portocali, atâta spaniolă eram și eu în stare să înțeleg. După cum am mai spus, eram priceput să interpretez semnele.

Livada de portocali! Mi-a stat inima în loc. Georg, trebuie să-ți spun câte ceva despre ceea ce se numește presiune arterială, sau tensiune. În situații extreme ea poate crește brusc, în salturi. Nu te speria și nu căuta să eviți senzațiile tari și impresiile puternice. De fapt, nu este niciun pericol. (Totuși, mi-aș dori să nu te apuci vreodată de parașutism. Cel puțin evită săriturile de la înălțimi mari, chiar dacă ești legat cu o coardă elastică!)

M-am uitat pe spatele ilustratei. Avea ștampila poștei din Sevilla și pe ea scria doar atât: Mă gândesc la tine. Poți să mă mai aștepți puțin?

Nu scria nimic altceva, nici vreun nume și nici adresa expeditorului. Pe ilustrată era pictată și o figură – era chiar figură ei, Georg, chipul ei de veveriță. Părea că ar fi fost pictată de un artist, poate chiar de un pictor renumit.

De fapt, nu am fost prea mirat. Bineînțeles că fata cu portocale stătea în livada de portocali, nici nu se putea altfel. Pur și simplu se întorsese acasă ca regină peste tărâmul ei. Țara Portocalelor. Se potrivea de minune cu toate imaginile pe care mi le făurisem. Oare nu rămăsese și copilul Isus în templu pentru a fi în casa Tatălui Său?

Acum nu mai era nimic greu de înțeles. Toate misterele au fost elucidate. Toate tainele au fost dezlegate. Acolo în sud, fata cu portocale putea să-și tragă răsuflarea timp de șase luni și să-și cultive interesul ei pretențios, aproape artistic, pentru diversele soiuri și varietăți de portocale. După aceea se putea desprinde de livada ei pentru a-și ține promisiunea de a ne întâlni în fiecare zi din următoarele șase luni. Poate că va trebui să se întoarcă din nou în sud pentru a-și trage iar răsuflarea, dar asta e altă poveste.

Eram foarte bine dispus și creierul meu a început să producă în exces acea substanță pe care noi, medicii, o numim endorfină. Există un cuvânt anume pentru această stare aproape patologică de bună dispoziție.

Noi spunem că pacientul este în stare de euforie. În această stare mă găseam eu atunci. Rezultatul a fost că m-am repezit în casă la părinți, care stăteau în grădina de iarnă, mama în balansoam verde și tata în vechiul șezlong, citind ziarul de sâmbătă. Am dat buzna peste ei și le-am spus că

mă însor. Asta le-am spus, le-am explicat că aveam intenția să mă căsătoresc. N-ar fi trebuit să o fac, pentru că doar după un sfert de oră m-a cuprins deprimarea. Creierul meu a încetat să mai producă endorfină și starea de euforie a luat sfârșit. Nu mai pricepeam nimic. Înțelegeam mai puțin ca oricând.

Fata cu portocale dezvăluise deja că-mi știa numele de botez, dar acum se dovedea că-mi cunoștea și numele de familie. Mai mult decât atât, Georg, acolo în sud, în Țara Portocalelor, avea pe undeva și adresa casei din Humleveien. Ce mai ai de spus acum? Indiferent ce explicație ar fi putut avea acest mister, era frumos, era emoționant. În același timp nu era oare trist faptul că ea plecase tocmai în Spania fără să-și dea măcar osteneala să menționeze acest lucru în acele clipe magice când am mers mână în mână către Parcul Palatului înainte de Crăciun? Mai apoi, Cenușăreasa a trebuit să se arunce în caleașca înainte ca aceasta să fie transformată la loc în dovleac.

Trecuseră trei luni și jumătate și douăzeci și cinci de excursii pe schiuri, ca să nu le numim acțiuni de căutare.

Te pomenești că fata cu portocale călătorise în Maroc, California și poate chiar în Brazilia. Portocala este astăzi un fruct folosit la scară planetară, Georg și după părerea mea ar fi trebuit de mult canonizat drept cel mai important fruct din natură. Poate că fata cu portocale lucra în secret ca agent pentru Comisia Națiunilor Unite pentru Portocale. Să fi apărut vreo nouă și înfricoșătoare boală a portocalelor? Să fi fost oare acesta motivul pentru care era ea tot timpul în piața

Youngstorget și examina portocalele? De aceea lua ea oare mostre în fiecare săptămână?

Poate că fusese tocmai până în China. Știam de mult că „portocală” înseamnă „măr chinezesc”. De fapt, China este țara de origine a portocalelor. Chiar dacă fata cu portocale plecase în pelerinaj tocmai până în China, acolo unde se deschiseseră cele dintâi flori de portocal de pe planetă, tot nu puteam să-i trimit o ilustrată cu următoarea adresă: Fata cu portocale, China. Ar fi fost mult prea greu pentru poștașul chinez să o găsească printre cei peste un miliard de oameni. Eu însumi aș fi reușit, dar nu aveam nici o garanție că poștașul chinez avea același simț al datoriei ca mine.

Ok, Georg, să mergem mai departe.

Mi-am întrerupt studiile pentru câteva zile, am împrumutat o mie de coroane de la părinți și mi-am cumpărat un bilet ieftin de avion pentru Madrid. Acolo am rămas peste noapte la unchiul unui vechi coleg de școală. A doua zi dimineață am zburat mai departe la Sevilla.

Nu eram sigur că o voi găsi, dar am apreciat că șansa de a o întâlni era la fel de mare ca la serbarea de pe Holmenkouen. Și mai era ceva: chiar dacă nu aș fi întâlnit-o în Sevilla, știam oricum că fusese acolo recent, de exemplu înainte de a călători mai departe în Maroc. În orice caz, voiam să mă duc în Țara Portocalelor să respir același aer cu parfum de portocale pe care îl respirase și ea, voiam să mă plimb pe aceleași străzi pe care se plimbase și ea, voiam să mă așez pe aceleași bănci pe care stătuse și ea. Chiar și acesta reprezenta un motiv suficient pentru mă determina să

plec în această călătorie. Mai mult, nu era imposibil să găsesc indicii importante, de exemplu chiar în livada de portocali, asta bineînțeles dacă reușeam să intra.

Mă gândeam că erau probabil șanțuri de apărare, câini fioroși și un paznic afurisit pentru a veghea asupra acestui loc sfânt.

Însă doar la o jumătate de oră după ce am aterizat în Sevilla, mă și plimbam în livada de portocali. Era o grădină interioară frumoasă, o grădină model care se afla situată chiar lângă catedrală. Portocalii încărcăți de fructe coapte erau plantați pe rânduri și aliniați frumos.

Dar fata cu portocale nu se zărea nicăieri. Probabil că era plecată în oraș. Cu siguranță că se va întoarce curând.

Am încercat să gândesc rațional. Mi-am spus că nu puteam spera să o întâlnesc imediat, poate nici măcar pe parcursul primelor zile. De aceea nu am zăbovit în livada de portocali mai mult de trei ore. Când am plecat, i-am lăsat, pentru mai multă siguranță, un bilet pe o fântână veche aflată chiar în mijlocul grădinii. Am scris: „Si eu m-am gândit la tine. Nu, nu mai pot aștepta”. Am pus o piatră mică peste bilet. N-am scris nici un nume, n-am scris nici măcar cui îi era adresat biletul, dar am adăugat un mic desen cu figura mea. Nu semăna nicidecum, dar am fost sigur că fata cu portocale își va da seama pe cine reprezintă desenul când va găsi biletul. Cu siguranță că nu mai era mult până să se întoarcă. Probabil că mai pleca uneori pentru a-și aduce corespondența.

Abia după ce a trecut o oră de când am pus biletul sub piatră și mult timp după ce am ajuns din nou în oraș, mi-am dat seama cu groază că poate făcusem o greșală de neiertat.

Ea îmi spusese: Trebuie să mă aștepti șase luni. Dacă reușești să mă aștepti atât, ne vom putea vedea din nou. Eu am întrebat-o pentru ce trebuia să aștept atât de mult. Fata cu portocale mi-a răspuns simplu și frumos: Pentru că trebuie să aștepti exact șase luni. Dacă reușești, însă, vom putea fi împreună în fiecare zi tot restul anului.

Ești atent, Georg? Nu respectasem regulile. Nu reușisem să o aștept șase luni. De aceea acum ea nu mai era legată de promisiunea fermă de a fi împreună în fiecare zi tot restul anului.

Înțelegerea solemnă dintre noi doi era extrem de simplu de înțeles, dar extrem de greu de respectat. Toate poveștile au însă regulile lor proprii și poate că tocmai regulile sunt cele care deosebesc o poveste de alta. Nu trebuie neapărat să înțelegi aceste reguli. Trebuie doar să le respecti. În caz contrar, nu se îndeplinesc promisiunile!

Înțelegi acum, Georg? De ce trebuia Cenușăreasa să părăsească balul de la palat înainte de miezul nopții? N-am nici o idee, și cred că nici ea nu știa de ce. Dar nu ai voie să întrebi, de vreme ce te-ai lăsat vrăjit de acea prea minunată lume de vis. Atunci nu ai încotro și trebuie să accepți condițiile chiar dacă sunt de neînțeles. Dacă Cenușăreasa vrea să-l cucerească pe prinț, trebuie să fugă de la bal înainte ca ceasul să bată miezul nopții. Este foarte simplu și foarte clar. Ea trebuie să respecte regulile. În caz contrar, își pierde

rochia de bal, iar caleașca se preschimbă în dovleac. Ea încearcă, așadar, să ajungă acasă înainte de ora douăsprezece și cu greu reușește, își pierde doar un pantof de bal pe drum. Și surprinzător, tocmai acesta face ca prințul să o poată găsi până la urmă. Surorile vitrege cele rele nu au respectat regulile și nu le-a fost bine deloc.

În povestea noastră sunt alte reguli. Dacă reușeam să o văd de trei ori la rând pe fata cu portocale ținând în brațe o pungă mare cu portocale, atunci putea fi a mea. Trebuia însă să o zăresc o clipă chiar în ajunul Crăciunului și mai mult, trebuia să încerc să o privesc în ochi exact în momentul în care clopotele vesteau Crăciunul, în timp ce țineam mâna pe agrafa magică de argint. Mai rămânea o singură încercare pe care trebuia să o trec cu bine; trebuia să reușesc să nu o văd timp de șase luni. Nu mă întreba de ce, Georg, așa sunt regulile. Dacă nu reușeam ultima probă decisivă de a mă ține departe de ea timp de șase luni, atunci toate eforturile mele de mai înainte fuseseră zadarnice și totul era pierdut.

M-am înapoiat în livada de portocali. Biletul dispăruse, dar nu era sigur că îl luase fata cu portocale. La fel de bine putea să fi fost șterpelit de vreun turist norvegian.

În clipa în care mi-am îndreptat ochii spre piatra sub care pusesem biletul – bilet care nu mai era acolo - mi-a venit o nouă idee. Această idee îmi dădea o oarecare speranță, deși nu respectasem regulile. Ce părere ai, Georg? Fata cu portocale îmi scrisese mai întâi o ilustrată, pentru că avea adresa mea. Apoi îi scrisesem și eu un mesaj asemănător, însă, deoarece nu aveam vreo adresă la care să-l trimit, a

trebuit să aduc biletul în persoană în aceeași grădină de portocali de unde îmi trimisese ea salutări.

Într-un fel, eram chit. Oare nu încălcase și ea niște reguli? Ce crezi, Georg? Și tu poți interpreta regulile acestei povești la fel de bine ca și mine.

Pe de altă parte, ea mă rugase totuși să încerc să mai aștept puțin. În fond, ea doar reînnoise pactul. Eu îi răspunsesem că nu puteam să accept condițiile, sau, altfel spus, că nu mai doream să respect regulile.

Ea îmi scrisese: „Mă gândesc la tine. Poți să mă mai aștepți puțin?”

Totuși, Georg, dacă răspunsul meu la această întrebare era negativ, atunci ce considera ea că ar trebui să fac?

Nu, nu eram în stare să judec la rece. Eram mult prea implicat. Acum trebuia doar să încerc să o găsesc.

Nu mai fusesem în Sevilla până atunci, nici măcar în Spania nu mai fusesem. Am urmat grupurile de turiști sus către vechiul cartier evreiesc. Se numește Santa Cruz și poate părea un mare templu înălțat în cinstea portocalilor ca plante de cultură. În orice caz, toate piețele și piațetele erau mărginite de portocali.

După ce am colindat peste tot fără să o găsesc, m-am oprit în cele din urmă la o cafenea și am găsit un loc la umbra unui portocal viguros. Umblasem prin toate piețele din Santa Cruz și mi-am dat seama că această piață era cea mai frumoasă. Se numea Plaza de la Alianza.

M-am așezat și am început să mă gândesc. Dacă ai căuta pe cineva într-un oraș mare și nu știi pe unde se află

persoana pe care o cauți, este mai bine oare să colinzi de colo-colo, ori crezi că ai o șansă mai mare să o întâlnești dacă stai jos într-un loc central și rămâi acolo până când persoana respectivă își face apariția?

Citește ultima frază de două ori înainte de a-ți forma o părere, Georg. În ceea ce mă privește, am ajuns la următoarea concluzie: cel mai frumos cartier din Sevilla se numește Santa Cruz și cea mai fumoasă piață de acolo este Plaza de la Alianza. Dacă fata cu portocale semăna un pic cu mine, atunci, mai devreme sau mai târziu, trebuia să-și facă apariția exact acolo unde stăteam eu. Ne întâlniserăm într-o cafenea din Oslo. Ne mai întâlniserăm și la catedrală. Dacă era ceva la care ne pricepeam de minune, atunci ne pricepeam să ne întâlnim cu totul întâmplător.

M-am hotărât să mai aștept. Nu era decât ora trei, deci puteam să stau în Piaza de la Alianza încă opt ore. Nu consideram că era mult de așteptat. Înainte de a pleca din Oslo, îmi rezervasem loc la o mică pensiune care se afla chiar în apropiere. Îmi spusese să nu întârzi mai mult de miezul nopții, pentru că atunci se încuiau ușile. (Până și pensiunile spaniole au astfel de reguli pe care trebuie să le respecti!) Dacă fata cu portocale nu apărea până la ora douăsprezece fără zece în această seară, mă hotărâsem să stau în aceeași piață și mâine. Puteam să stau aici și să o aștept de la răsăritul până la apusul soarelui.

Am tot așteptat. Am stat și m-am uitat la toți care treceau pe acolo, atât localnici, cât și turiști. Mi-am dat seama ce frumoasă este lumea. Din nou m-a cuprins un

sentiment de euforie legat de tot ce mă înconjura. Căci cine suntem noi cei care trăim aici? Fiecare om din această piață era ca un cufăr viu de comori plin de gânduri și amintiri, visuri și năzuințe. Cât despre mine, mă aflam la un moment de răscruce al vieții mele pe pământ, dar acest lucru era valabil, cu siguranță, și pentru toți ceilalți oameni din piață. Chelnerul, de exemplu, trebuia să îi servească pe toți cei care stăteau la masă în această cafenea și după ce am comandat a patra cafea, mi-am dat seama că el considera că ocupasem masa cam multșor, căci trecuseră trei sau patru ore de când mă așezasem. După o jumătate de oră golisem și cea de-a patra ceașcă de cafea și atunci el a venit repede înapoi și m-a întrebat politicos dacă doream să plătesc. Dar eu nu puteam pleca, o așteptam pe fata cu portocale și pentru orice eventualitate am comandat o porție mare de tapas și o Coca Cola. M-am gândit că berea și vinul nu își aveau rostul înainte să vină fata cu portocale, iar apoi se potrivea o sticlă de șampanie. Dar nu apărea nici o fată cu portocale. S-a făcut ora șapte și m-am simțit obligat să cer nota de piață. Deodată am realizat cât de naiv fusesem. Trecuseră multe zile de când găsisem ilustrata din Sevilla în cutia de scrisori acasă în Humleveiien și îmi luase cam tot atâta timp să ajung aici.

Fata cu portocale părea la fel de intangibilă ca și înainte, avea desigur și altceva de făcut decât să se joace de-a șoarecele și pisica cu mine. Poate că studia limba spaniolă în Salamanca sau Madrid. Am plătit consumația și m-am pregătit să plec. Eram dezamăgit pentru că dovedisem atâta

lipsă de judecată și, cu inima grea, m-am hotărât să mă întorc în Norvegia chiar a doua zi de dimineață.

Nu știu dacă vreodată ai încercat acest puternic sentiment de a fi făcut ceva în zadar. Poate că ai plecat de acasă prin lapoviță și ninsoare și te-ai dus în oraș să cumperi ceva de care aveai neapărat nevoie și când în fine ai ajuns la magazin, vezi că se închisese de două minute. Este enervant și ceea ce te supără cel mai tare este propria ta prostie. Mă copieșise acum acest sentiment penibil de a fi făcut o călătorie zadarnică, mai ales că eu făcusem mai mult decât să iau tramvaiul până în oraș. Călătorisem tot drumul până la Sevilla fără să am altceva decât o ilustrată. Nu cunoșteam pe nimeni aici, curând trebuia să dorm la o amărâtă de pensiune, și nici măcar nu vorbeam limba spaniolă, îmi venea să-mi dau cu pumnii în cap, chiar dacă acest lucru mă făcea să par atât de ridicol încât aveam un motiv suplimentar pentru care să mă simt prost, dar am promis în sinea mea să mă pedepsesc într-un alt mod. Erau multe feluri în care o puteam face, puteam, de exemplu, să-mi impun să nu mai am nimic de-a face vreodată cu această „fată cu portocale”, indiferent ce mi s-ar fi întâmplat mai târziu în viață.

Dar ea a venit, Georg. Era ora șapte și jumătate și ea își făcu brusc apariția în Plaza de la Alianza!

Patru ore și jumătate după ce m-am așezat sub un portocal, se ivește și fata cu portocale în piațeta mărginită de portocali. Bineînțeles că nu este îmbrăcată în vechiul ei hanorac, căci în Andalusia este climă tropicală. Are pe ea o rochie de vară ca în povești, de un roșu aprins, la fel ca florile

de bougainvillea pe care le admirasem cum se cățarau pe un zid înalt din depărtare. Poate că împrumutase rochia de la Frumoasa din pădurea adormită, m-am gândit eu, sau a luat-o de la vreuna din zâne.

Nu m-a observat. Peste piață a începe să se lase întunericul. Este cald, chiar foarte cald, și totuși eu tremur și mă-nfior.

Atunci, Georg – nu te pot cruța – îmi dau seama că ea și-a făcut apariția împreună cu un tânăr de vreo 25 de ani. Este înalt, blond, arată bine și are barbă. Seamănă leit cu un explorator polar. Ceea ce mă deranjează cel mai tare este că pare deosebit de simpatic.

Deci am pierdut. Dar este vina mea. Nu am respectat regulile. Am încălcat o promisiune solemnă. Am intervenit în ceva ce nu-mi aparține, într-o poveste ale cărei reguli nu au nimic de a face cu mine. „Trebuie să mă aștepti șase luni”, spusese ea. „Dacă reușești să mă aștepti atât, ne vom putea vedea din nou.”

Când m-au observat, probabil că arătam precum cuptorul pe care îl curăța Cenușăreasa înainte ca prințul să vină și să o elibereze de exploatarea mamei și a surorilor vitrege. Spun că m-au observat, pentru că nu fata cu portocale este cea care m-a văzut mai întâi. Bărbatul cu barbă este cel care m-a recunoscut. (Poți să mai înțelegi ceva, Georg? Eu nu mai pricepeam nimic!) o ia de braț, arată spre mine și spune atât de tare și de răspicat, încât toți oamenii din piață pot auzi:

— Jan Olav!

Îmi dau seama că este danez după felul în care vorbește. Nu l-am mai întâlnit niciodată până acum.

Ceea ce se întâmplă acum durează doar o clipă, dar tu trebuie să încerci să-ți închipui cum a fost. Ea mă vede cum stăteam la umbra portocalului. Rămâne nemișcată câteva secunde lângă fântâna din mijlocul pieței și se uită fix la mine, dar este atât de surprinsă încât pare că a stat în această poziție o oră sau două și nu se mai poate clinti din loc, și totuși se mișcă. Frumoasa din pădurea adormită a dormit timp de o sută de ani, dar acum se trezește din nou la viață ca și cum ar fi dormit doar o clipă. Ea aleargă spre mine, mă cuprinde cu o mână pe după gât și repetă ce spusese danezul:

— Jan Olav!

Actmi este rândul danezului, Georg. El vine agale spre masa la care stau, îmi strânge mâna cu putere și-mi spune prietenos:

— Mă bucur să te întâlnesc, Jan Olav!

Fata cu portocale s-a așezat imediat la masă, iar danezul, cu o mână pe umărul ei, spune:

— Rămâneți cu bine, eu am plecat.

Și cu aceste cuvinte se dă un pas înapoi, se întoarce și pleacă în pas greoi pe același drum pe care a venit. Gata, a dispărut. Da, am scăpat de el. Am de partea mea toate zânele bune.

Ea stă jos de partea cealaltă a mesei. Și-a pus ambele mâini într-ale mele. Zâmbește cald, poate un pic emoționată.

— Nu ai reușit, spune. Nu ai reușit să mă aștepți!

- Nu, recunosc eu. Pentru că mi-a sângerat inima de tristețe.

O privesc și văd că încă îmi zâmbeste. Încerc și eu să zâmbesc, dar nu prea reușesc.

— Așadar, am pierdut premiul, adaug eu.

Ea se gândește puțin și spune:

— În viață trebuie uneori să reușim să avem răbdare. Ți-am scris. Am încercat să-ți dau putere să mai aștepți puțin.

Am lăsat umerii în jos.

— Așadar, am pierdut, am repetat.

— În orice caz, nu m-ai ascultat, spuse ea cu un zâmbet nesigur. Dar nu este totul pierdut.

— Ce trebuie să fac?

— Același lucru ca mai înainte. Depinde câtă răbdare ai.

— Nu înțeleg nimic, spun eu.

Ea îmi strânge mâinile cu afecțiune.

— Ce nu înțelegi, Jan Olav? Mă întrebă ușor în șoaptă.

— Regulile, spun eu. Nu înțeleg regulile. Și astfel am început o lungă conversație.

Georg! Nu este nevoie acum să-ți relatez tot ce ne-am spus în acea seară și în acea noapte; de altfel, nici nu îmi amintesc totul. Mai mult decât atât, știu că ai o mulțime de întrebări la care poate vrei să capeți răspuns cât mai repede cu putință.

O întrebare la care doream și eu un răspuns era de unde știa fata cu portocale cum mă numesc și unde locuiesc părinții mei. Avea legătură cu ilustrata pe care o primisem din Sevilla și, de fapt, era ultimul lucru care se întâmplase.

Am rămas nemișcat și am privit-o întrebător, iar ea mi-a spus blând:

— Jan Olav. Chiar nu mă recunoști?

M-am uitat la ea. Am încercat să o privesc ca și cum o întâlneam pentru prima oară. Nu m-am uitat doar în ochii ei căprui. Am studiat figura ei drăguță, mi-am lăsat privirea să alunece pe umerii ei goi și pe rochia vaporosă. Nu a protestat. Nu era însă o treabă ușoară să încerc să mi-o amintesc în cu totul alte circumstanțe decât cele câteva întâlniri ale noastre înainte de Crăciun. Dacă se întâmplase să o întâlnesc vreodată pe fata cu portocale, era imposibil să-mi amintesc acum, pentru că nu reușeam să mă gândesc la nimic altceva decât că era nespus de frumoasă. Dumnezeu a creat-o, m-am gândit, sau poate Pygmalion, eroul din legendele grecești care a sculptat în marmură femeia visurilor lui, căreia zeița dragostei, plină de compasiune pentru el, i-a dat viață. Fata cu portocale avea pe ea un palton negru ultima dată când am văzut-o. Acum era îmbrăcată atât de subțire, încât eram stingherit, deoarece aveam senzația că mă apropii prea tare de ea. Cu toate acestea, nu eram în stare să o recunosc, sau poate tocmai de aceea.

— Încearcă să-ți aduci aminte de mine, a repetat ea. Mi-aș dori atât de mult să reușești.

— Poți să-mi dai vreun indiciu? Am rugat-o.

— Humleveien, blegule! Spuse ea.

Humleveien. Locuisem în Humleveien de când eram mic. Mă născusem acolo. Locuisem în Humleveien toată viața. În cartierul Adamstuen mă mutasem doar de șase luni.

— Sau Irisveien, spuse ea.

Era în aceeași zonă. Humleveien pornea din strada Irisveien.

— Kloerverveien, atunci!

Și această stradă era în cartier. Când eram mic se întâmpla adesea să mă joc pe un teren viran aflat între vilele de pe Kloerverveien. Era situat pe o colină cu mulți copaci și tufișuri. Cred că era și un teren de joacă cu nisip și leagăne acolo. Cu câțiva ani în urmă au fost puse și niște bănci.

Am privit-o din nou. M-am cutremurat ca atunci când te trezești dintr-o hipnoză adâncă. I-am strâns mâinile tare, cu putere. Apoi mi-au dat lacrimile.

— Veronica! Am izbucnit eu.

Ea a zâmbit fericită, dar m-am întrebat dacă nu cumva și-a șters o lacrimă din colțul ochiului.

Am rămas nemișcat și am privit-o în ochi, căci nu mai aveam de ce să îmi feresc privirea de acum înainte. Nu mai aveam nici o reținere, alungasem orice timiditate și stinghereală. Orice umbră de sfială dispăruse. Am lăsat la o parte toate inhibițiile și nu am mai avut nici o reticență. Am simțit o mare ușurare.

Cred că două priviri care se întâlnesc statornic, pentru totdeauna, care pur și simplu refiiză să se despartă, creează o intimitate specială, fără egal.

Fata cu ochi căprui locuise pe Irisveien. Fuseserăm aproape nedespărțiți încă de când abia învățam să mergem, oricum de când am început să articulăm primele cuvinte. Am început școala în aceeași clasă, dar după Crăciun, când aveam vreo șapte ani și eram în clasa I, Veronica s-a mutat

cu familia ei în alt oraș. Asta se întâmplase doar cu vreo doisprezece-treisprezece ani în urmă. După aceea nu ne-am mai văzut.

Ne jucaserăm tot timpul împreună pe colina din Kloervereien printre tufișuri și flori, bănci și copaci. Acolo trăisem noi împreună ca două veverițe – o viață autentică de veveriță. Copilăria noastră fără griji s-ar fi sfârșit oricum curând, chiar dacă Veronica nu s-ar fi mutat atunci din Irisveien. Auzisem deja pe la școală umblând vorba că mă jucam cam mult cu fetele.

Mi-am adus aminte un cântec pe care unul dintre noi îl auzise acasă și pe care îl cântam tot timpul când ieșeam afară să ne jucăm:

Eu sunt un băiețel,/ Care se joacă cu o fată./ Ne jucăm ziua toată /In lumea noastră de vis./

— Nu m-ai recunoscut, a spus ea, și am simțit că este totuși dezamăgită, aproape îmbufnată.

Deodată, mi s-a părut că cea care îmi vorbea era o fetiță de șapte ani și nu o tânără de douăzeci.

M-am uitat din nou la ea. Rochia ei roșie mi s-a părut vibrantă și incredibil de elegantă. Vedeam cum respiră, pentru că rochia se ridica și cobora, se ridica și cobora precum valurile lungi și liniștite ale mării care mângâie o plajă.

Mi-am îndreptat ochii spre cer. Am zărit un fluture auriu printre frunzele unui portocal. Nu era primul fluture pe care îl văzusem în acea zi. Văzusem o mulțime. Am arătat spre el și i-am spus:

— Cum aş putea recunoaşte după atâta timp o micuţă larvă care s-a preschimbat într-un fluture?

— Jan Olav, a spus ea cu severitate.

Nu am discutat nimic mai mult despre această transformare din copil în femeie. Aveam încă o mulţime de întrebări la care nu primisem răspuns. Întâlnirea cu fata cu portocale aproape că mă scosese din minţi, îmi zguduise întreaga existenţă. Am spus de-a dreptul:

— Ne-am întâlnit în Oslo. De trei ori ne-am întâlnit şi nu m-am mai gândit decât la asta. Apoi ți-ai luat zborul, ai dispărut. Mi s-a părut mai greu să te prind pe tine decât să prind un fluture cu mâna. Totuşi, de ce ai spus că trebuie să treacă şase luni înainte de a ne putea vedea din nou?

Pentru că urma să plece la Sevilla, bineînţeles. Atâta lucru pricepeam şi eu. De ce o fi fost atât de important pentru ea să locuiască şase luni în Spania? Era oare din cauza danezului?

Cu siguranţă că poţi ghici acum răspunsul ei, Georg. Eu nu am putut, dar tu cunoşti pasiunea arzătoare a Veronicăi. În timp ce-ţi scriam această epistolă, m-am gândit permanent la tabloul cel mare cu portocali şi mă întreb dacă îl mai aveţi încă în hol. Ea spune tot timpul că a trecut de faza acestui tablou - acum la momentul la care scriu - sper însă pentru tine că nu l-a dat cuiva şi nici nu l-a dus la pod. Dacă a facut-o, atunci trebuie să o rogi să îl aducă înapoi:

— Am intrat la şcoala de arte plastice, sau mai exact la un curs de pictură, mi-a răspuns ea. Eram ferm hotărâtă să termin cursul, era foarte important pentru mine.

— Un curs de pictură? Am spus uimit. De ce nu mi-ai spus nimic în seara de Ajun? Ea nu mi-a răspuns imediat, așa că am continuat: îți amintești cum ninge? Îți amintești că te-am mângâiat pe păr? Îți amintești cum au început să bată clopotele înainte de a veni taxiul? Apoi ai dispărut!

— Îmi amintesc totul. Îmi amintesc totul ca un film. Îmi amintesc totul ca primele scene dintr-un film foarte Romantic, a spus ea.

— Totuși, nu înțeleg de ce a trebuit să ai atâtea secrete față de mine, am obiectat.

O expresie plină de seriozitate s-a așternut deodată pe chipul ei și a spus:

— Cred că mi-ai plăcut încă de când ne-am întâlnit în tramvaiul de Frogner. Mi-ai plăcut din nou, am putea spune, dar acum cu totul altfel. Apoi ne-am mai întâlnit de câteva ori. Am crezut că rezistăm să fim departe unul de celălalt timp de șase luni. Mi s-a părut că era mai bine așa. Am fost atât de apropiați când eram mici. Dar nu mai suntem copii. Acum ar fi bine poate să avem ceva mai multă răbdare. Vreau să spun, să nu începem să ne jucăm împreună din nou doar din obișnuință, îmi doream ca tu să mă descoperi din nou. Îmi doream ca tu să mă recunoști, așa cum te-am recunoscut eu. De aceea nu am vrut să dezvălui cine sunt.

Nu-mi amintesc exact ce am răspuns și nici nu-mi amintesc tot ce a spus fata cu portocale, dar pe măsură ce se desfășura conversația, se întâmpla tot mai des să sărim de la o temă la alta, sau de la un episod la altul.

— Și danezul? Am întrebat-o la un moment dat. Am avut senzația că o suspectam pe nedrept. N-ar fi trebuit să o întreb. M-am simțit atât de meschin. Răspunsul ei a fost scurt, aproape sever.

— Se numește Mogens. Urmează și el cursul de pictură. Are talent. Este plăcut să fi împreună cu alți scandinavi.

Eram buimăcit. Am întrebat-o:

— Dar de unde știe cum mă cheamă?

Mi s-a părut că s-a înroșit puțin la față, dar nu sunt sigur, poate că era din cauza rochiei, și oricum era aproape întuneric acum. Doar câteva felinare din fier forjat aruncau o lumină palidă peste piața pustie. Comandasem o sticlă de vin roșu Ribera del Duero și amândoi stăteam cu paharul în mână.

— Ți-am făcut portretul, a spus ea. Doar din amintire, de fapt, dar seamănă. Lui Mogens îi place. O dată am să ți-l arăt. Se numește Jan Olav.

Deci Veronica pictase și miniatura cu propria ei figură pe ilustrată. Nu era nevoie s-o întreb despre asta. Dar mai era ceva care mă rodea și nu-mi dădea pace.

— Atunci nu era Mogens bărbatul din Toyota albă? Am întrebat-o.

A pufnit în râs. Mi s-a părut că încerca să schimbe subiectul.

— Nu-i așa că ai crezut că nu te-am văzut atunci în Youngstorget? Pentru tine eram acolo, spuse ea.

Nu mai înțelegeam nimic. Mi se părea că vorbește în șarade. Însă ea a continuat:

— Ne-am întâlnit prima oară în tramvaiul de Frogner. Apoi m-am informat puțin prin oraș și am aflat la ce cafenea obișnuiești să mergi. Eu nu mai fusesem acolo până atunci. Într-o zi am cumpărat un album cu reproduceri după tablourile pictorului spaniol Velasquez și am intrat înăuntru. M-am așezat și am răsfoit albumul. Am așteptat.

— Pe cine, pe mine?!

Mi-am dat seama că era o întrebare absurdă. Ea a răspuns aproape enervată:

— Doar nu crezi că ești singurul care ai căutat prin tot orașul? Și eu particip la această aventură. Bineînțeles că eu nu sunt doar un fluture care așteaptă ca tu să-l prinzi.

Nu am îndrăznit să continui discuția pe marginea unor asemenea subiecte, căci erau prea periculoase. Am întrebat-o:

— Dar când ne-am întâlnit în Youngstorget?

— Nu fi copil, Jan Olav. Ți-am spus deja. Unde este Jan Olav? M-am gândit. Și pe unde umblă el pentru a încerca să mă găsească, în caz că ar dori să mă găsească, mai ales după ce m-a întâlnit de două ori cu o pungă mare de portocale în brațe? Nu puteam fi sigură, dar era posibil să mă cauți prin cea mai mare piață de fructe a orașului. Am fost acolo de multe ori ca să mă uit după tine. Dar am fost și în alte locuri. Am trecut pe străzile Kloerverveien și Humleveien. O dată chiar am intrat și am vorbit cu părinții tăi. Am regretat că am făcut-o imediat ce s-a deschis ușa, dar era prea târziu. Am spus câteva cuvinte despre casa unde am copilărit și despre vechiul cartier. Nu a fost nevoie să spun cum mă numesc. Poate că ar fi bine să iei seama, părinții tăi m-au recunoscut

imediat. M-au invitat înăuntru, dar am spus că nu am timp. Le-am povestit că mă duc la un curs de pictură la Sevilla. Nu știam ce să cred.

— Nu mi-au spus nimic despre asta.

Ea a rămas nemișcată, zâmbind misterios. M-am gândit că semăna puțin cu Mona Lisa, poate pentru că tot timpul aveam în minte faptul că mergea la un curs de pictură.

— I-am rugat să-mi promită că nu îți vor spune că am trecut pe acolo. Am fost nevoită să inventez un fel de explicație pentru faptul că tu nu aveai voie să știi, a spus ea.

Am rămas înmărmurit. Doar cu câteva zile în urmă fusesem nevoit să le arăt părinților ilustrata pe care o promisem din Sevilla. Mă năpustisem înăuntru și le spuseseam că urma să mă căsătoresc. De-abia acum mi-am dat seama de ce mi-au împrumutat imediat bani pentru biletul de avion. Nici n-au întrebat dacă are sens să mă duc la Sevilla în mijlocul semestrului, doar pentru că voiam să încerc să găsesc o fată pe care o întâlnisem la Oslo de câteva ori.

Fata cu portocale a continuat:

— Nu este totdeauna ușor să găsești o anumită persoană într-un oraș mare, și în orice caz nu este ușor să o întâlnești așa ca din întâmplare, dacă asta îți dorești. Uneori îți dorești exact acest lucru. Trebuia să vin la acest curs de pictură și nu puteam începe o relație cu cineva chiar înainte să plec. Dacă două persoane nu fac altceva decât să se caute unul pe celălalt, nu este de mirare dacă se întâlnesc cu totul întâmplător.

Am schimbat subiectul. Vreau să spun că am schimbat terenul de confruntare.

— Ai mai fost și altă dată la slujba de Crăciun de la Catedrală? Am întrebat-o.

Ea a clătinat din cap:

— Nu, niciodată. Dar tu? Și eu am dat din cap că nu.

— Totuși, eu am fost și la slujba de la ora două, spuse ea. Apoi m-am plimbat pe străzi și am așteptat următoarea slujbă. De data asta trebuia să apari. Venea Crăciunul și eu urma să plec din țară.

Cred că am stat o vreme fără să spunem nimic. Dar era un fir roșu la care trebuia să mă întorc. Am spus:

— Așadar, nu Mogens era în Toyota?

— Nu, a răspuns ea.

— Atunci cine era?

A ezitat puțin înainte de a-mi răspunde:

— Nimeni.

Am întrebat din nou:

— Nimeni?

— Era un fost iubit de-al meu. Am fost colegi de liceu.

Cred că am zâmbit.

Apoi a spus:

— La urma urmei, nu poți controla trecutul meu, Jan Olav, și nici eu pe al tău. Întrebarea este dacă avem un viitor împreună.

Și acum am făcut o glumă penibilă, poate și pentru că nu îndrăzneam să cred că eu și fata cu portocale puteam avea un viitor împreună. Am spus:

— To be two or not to be two, that is the question.' (*In engleză în text – A fi doi sau a nu fi doi, aceasta este întrebarea (n.tr.)*).

Cred că și ei i s-a părut că am spus o prostie. Pentru a salva situația, am început să vorbesc despre altceva. Am exclamat:

— Dar ce era cu toate portocalele acelea? Ce făceai cu ele? Chiar așa, ce voiai să faci cu toate portocalele acelea?

A râs cu poftă. Apoi a spus:

— Da, cred că ți-au dat ceva de gândit. Din cauza lor ai venit în Youngstorget, din cauza lor te-ai apucat să vorbești despre o excursie pe schiuri peste ghețurile Groenlandei. Cu opt câini în atelaj și zece kilograme de portocale.

Nu aveam nici un motiv să neg acest lucru. Am întrebat din nou:

— Ce voiai să faci cu toate portocalele? Ea m-a privit în ochi, aproape la fel de intens cum o făcuse în cafeneaua din Oslo. Spuse fără să se grăbească:

— Voiam să le pictez.

Să le picteze? Eram uimit.

— Pe toate?

Ea a încuviințat ușor. Apoi a spus:

— Trebuia să exersez să pictez portocale înainte de a pleca la Școala de Arte Plastice din Sevilla.

— Chiar atât de multe?

— Da, trebuia să pictez multe portocale. Asta trebuia să fac.

Am dat din cap deconcertat. Râdea de mine oare? Am spus:

— Dar nu era de ajuns să cumperi o portocală și să încerci să pictezi aceeași portocală de mai multe ori?

Și-a lăsat capul pe o parte și a spus oarecum exasperată:

— Cred că noi doi va trebui să stăm ceva mai mult de vorbă, pentru că am impresia că nu vezi bine cu un ochi.

— Cu care?

— Nici o portocală nu este la fel cu alta, Jan Olav. Nici măcar două fire de iarbă nu sunt exact la fel. De aceea ești aici acum.

M-a făcut să mă simt prost. Nu pricepeam ce vroia să spună.

— Adică sunt aici pentru că nu există două portocale identice?

— Tu nu ai luat tot drumul până la Sevilla pentru că trebuia să te întâlnești cu o fată oarecare. Ar fi ca și cum ai trece peste multe izvoare ca să aduci o găleată de apă, pentru că sunt multe fete în Europa, ca și multe izvoare, de altfel. Tu ai venit aici ca să mă întâlnești pe mine. Dar eu nu sunt decât una. Tot așa, eu nu am scris din Sevilla unui băiat oarecare din Oslo. Ți-am scris ție. Te rugam să te ții tare. Te rugam să-mi acorzi puțină încredere.

Am stat și am vorbit mult timp după ce cafeneaua s-a închis. Când în sfârșit ne-am ridicat, m-a tras de mână până la portocalul sub care stătusem, sau poate eu am dus-o, nu mi amintesc prea bine. În orice caz, ea a fost cea care a spus:

— Acum poți să mă săruți, Jan Olav. Pentru că acum am reușit în sfârșit să pun mâna pe tine.

Am pus mâinile pe umerii ei și am sărutat-o ușor.

— Nu așa, trebuie să mă săruți cu adevărat. Trebuie să mă strângi la piept.

Am făcut așa cum mi-a spus fata cu portocale. Ea era cea care stabilea regulile jocului. Mirosea a vanilie. Părul ei avea un parfum proaspăt de citrice.

Am avut impresia clară a două veverițe zburdalnice care se cățarau sus printre crengile portocalului. Nu eram deloc sigur ce fel de joc era; oricum, se desfășura cu frenezie.

Nu voi scrie mai mult, Georg, te voi scuti de detalii. Trebuie să-ți spun însă cum s-a terminat seara aceea.

Nu am ajuns la pensiune până la ora douăsprezece când au încuiat ușa. Fata cu portocale închiriasse o cameră mică cu chicinetă de la o doamnă în vârstă. Pe pereți erau câteva acuarele reprezentând portocali înfloriți, într-un colț al camerei era portretul meu, pictat în ulei. Nu am comentat acel tablou și nici ea nu a făcut-o. Ar fi însemnat să ne apropiem prea mult de esența magică a acestei povestiri. Nu totul se poate exprima în cuvinte. Așa erau regulile. M-am gândit totuși că îmi pictase ochii mult prea mari și prea albaștri. Era ca și cum îmi concentrase toată personalitatea în ochi.

Spre dimineață stăteam culcat și îi povesteam lungi istorii cu detalii amuzante. I-am povestit despre o fată de preot bolnavă care avea patru surori, doi frați și un câine labrador neastâmpărat. I-am povestit lunga istorie a unei

expediții dramatice peste ghețurile Groenlandei, cu opt câini în atelaj și zece kilograme de portocale. I-am povestit despre tânăra cea veselă care era agent secret pentru Comisia Națiunilor Unite pentru Portocale și ducea de una singură o luptă aprigă contra unui nou virus devastator ce ataca portocalii. I-am povestit tot ce știam despre o fată care lucra la o grădiniță și trebuia să meargă la piață în fiecare zi pentru a cumpăra treizeci și șase de portocale identice. I-am spus până și despre tânăra care trebuia să pregătească șarlotă de portocale pentru o sută de studenți de la Institutul de Studii Economice. I-am relatat povestea vieții unei tinere de nouăsprezece ani care era căsătorită cu unul dintre acești studenți și avea deja un copil cu el – indiferent cât de antipatic părea el în ochii multora. I-am povestit și despre fata curajoasă și generoasă care transporta în cel mai mare secret alimente și medicamente pentru copiii săraci din Africa.

Fata cu portocale, la rândul ei, a istorisit câteva întâmplări din copilăria noastră de când stăteam în Humleveien și Irisveien. Eu aproape că le uitasem, dar îmi aminteam câte ceva când povestea ea.

Ne-am trezit când soarele era sus pe cer. Ea s-a sculat prima și niciodată nu voi uita ce am simțit atunci când m-a trezit. Nu mai puteam face deosebirea dintre fantezie și realitate, poate că nici nu mai exista o asemenea deosebire. Tot ce știam era că nu mai alergam să o caut pe fata cu portocale. O găsisem.”...

Și eu o găsisem. Acum știam cine este fata cu portocale, și de fapt ar fi trebuit să ghicesc mult înainte să fi știut că o cheamă Veronica.

Când am ajims aici, mama a bătut din nou la ușă și a spus:

— Este unsprezece și jumătate, Georg. Am pus masa. Mai ai mult de citit?

Am răspuns cu o voce solemnă:

— Draga mea fată cu portocale. Mă gândesc la tine. Poți să mai aștepți puțin?

Nu puteam să o văd, pentru că era de cealaltă parte a ușii. Mi-am dat seama că a rămas nemișcată. Am spus:

— În viață trebuie uneori să reușim să avem răbdare. Deoarece nu am primit nici un răspuns, am continuat:

— Eu sunt un băiețel.

Tot nu se auzea nici un sunet de partea cealaltă a ușii. Am auzit că mama s-a lipit de ușă. A început să cânte încetișor.

— Care se joacă cu o fată.

Mai mult nu a reușit să cânte, pentru că a început să plângă. Plângea cu suspine. Am șoptit și eu:

— Ne jucăm ziua toată în lumea noastră de vis.

Ea a oftat și a spus suspinând:

— Scrie el. Despre asta?

— A scris, i-am spus eu.

Ea nu a răspuns, dar știam că este tot acolo, lipită de ușă.

— Vin imediat, mamă, am șoptit. Mai am doar cincisprezece pagini.

Nu a mai spus nimic. Poate că nu mai era în stare să mai vorbească. Nu aveam idee despre ceea ce provocasem.

Bietul Jorgen, m-am gândit. De data aceasta trebuia să rămână pe planul al doilea. Miriam dormea. Acum eu, mama și tatăl meu stăteam de vorbă. Cândva eram o mică familie și locuiam în Humleveien. Mai mult decât atât, în sufragerie se aflau bunicii, cei care construiseră această casă. Jergen era aici doar în vizită.

Ma gandeam la ceea ce citisem. S-a dovedit că tatăl meu nu glumise. Nu inventase nici o poveste despre fata cu portocale. Poate că nu povestise totul, dar tot ceea ce povestise era adevărat.

Nu-mi puteam aminti să fi văzut vreodată un tablou cu portocali în hol. Nu-mi aminteam nici măcar de un singur tablou cu portocale. Văzusem celelalte tablouri pe care le pictase mama. Văzusem acuarelele cu liliacul și vișinii din grădina noastră.

Erau mai multe lucruri despre care trebuia să vorbesc cu ea. Poate că ar trebui să arunc o privire prin pod. Știam, totuși, că mama locuise pe Irisveien când era mică. Intrasem o dată în casa vopsită în galben, ca să duc o scrisoare care venise din greșeală în cutia noastră poștală. Poate că urma să aflu mai mult despre toate tablourile cu portocale dacă citeam mai departe. Și mai era un lucru important: scria oare tata mai mult despre telescopul Hubble?

Telescopul Hubble a fost numit așa în cinstea astronomului Edwin Powel Hubble. El a fost cel care a dovedit că Universul este în expansiune. Mai întâi a descoperit că nebuloasa Andromeda nu era doar un nor de praf și gaz din propria noastră galaxie, ci era o galaxie complet independentă, situată în afara Căii Lactee. Descoperirea că galaxia noastră, Calea Lactee, este doar una dintre nenumăratele galaxii, a revoluționat concepția astronomilor despre spațiul cosmic.

Cea mai importantă descoperire a lui Hubble a fost făcută în 1929, când a putut constata că o galaxie pare că se mișcă mai rapid cu cât este mai depărtată de Calea Lactee. Această descoperire stă la baza teoriei care poartă numele de „Big Bang” – sau teoria mării explozii. Conform acestei teorii, cu care aproape toți astronomii sunt astăzi de acord, Universul a fost creat în urma unei explozii enorme acum 12-14 miliarde de ani. A trecut mult timp de atunci, foarte mult timp.

Dacă tot ceea ce s-a întâmplat în istoria Universului ar fi comprimat în douăzeci și patru de ore, Pământul nu ar fi apărut decât târziu după-amiaza, dinozaurii ar fi venit câteva minute înainte de miezul nopții, iar omenirea ar fi existat doar în ultimele două secunde.

„Mă urmărești, Georg? M-am așezat din nou în fața calculatorului după ce te-am dus la grădiniță. Este luni.

Astăzi ai fost cam smiorcăit. Ți-am luat temperatura, dar nu aveai febră. M-am uitat puțin în gâtul tău, apoi în urechi, am controlat și ganglionii limfatici, dar nu am găsit nimic.

Cred că ești doar puțin răcit și poate puțin obosit după weekend. Într-un fel, am sperat să fii un pic bolnav ca să rămâi acasă cu mine toată ziua. Eu eram însă ocupat să scriu.

În weekend am fost din nou la Fjellstolen. Sâmbătă dimineață devreme mama ta a plecat într-o excursie lungă, cu vechea noastră găleată de lapte și s-a întors cu patru kilograme de finețe de mur pitic. Atunci te-ai cam îmbufnat. Ai insistat să mergi și tu pe munte la cules de fructe de pădure și într-o jumătate de zi ai reușit să culegi singur o jumătate de kilogram de krekling' (*Fructele mici și negre ale unui tufiș pitic asemănător coniferelor (n. tr)*). Bineînțeles că te urmăream din cabană. Mama ta a trebuit să facă jeleu de krekling pe care l-am și mâncat duminică. Cred că ți s-a părut un pic cam acrișor, dar a trebuit să mănânci și tu, că doar culeseși fructele cu mâna ta.

Vara aceasta am văzut mulți lemingi și ți-am dat voie să desenezi un leming în cartea cabanei, cu un creion negru și unul galben. Nu arăta rău și cu puțină bunăvoință puteai spune că desenul reprezenta un leming. Atâta doar că i-ai făcut o coadă prea lungă. Pentru siguranță mama a scris sub desen „LEMING”. A scris mai apoi „Georg 1/9 1990”.

Mai există oare cartea cabanei? Georg, crezi că mai există?

În seara aceasta, după ce te-ai dus tu la culcare, am stat și am citit cartea cabanei de la o copertă la alta. Am recitit-o de mai multe ori. După ce am citit ultimul paragraf – și din nou am aruncat o privire peste desenul tău – m-am apucat să

o citesc de la început. Cred că este ultima excursie la cabană înainte de Crăciun.

În cele din urmă a venit Veronica și mi-a luat cartea din mâini. A pus-o sus de tot în bibliotecă, cu toate că întotdeauna stătea pe șemineu. A spus doar atât:

— Hai să bem un pahar de vin.

Dar să ne întoarcem în Spania acum.

Am rămas cu Veronica în Sevilla două zile. Trebuia să mă întorc acasă, așa considera atât Veronica cât și gazda ei. Trebuia să reușesc să o aștept aproape trei luni până termina cursul de pictură. Dar acum învățasem să am răbdare. Învățasem să am încredere în fata cu portocale.

Am fost, desigur, nevoit să o întreb dacă își va respecta vechea promisiune de a fi împreună cu mine în fiecare zi din următoarele șase luni. Poate că promisiunea ei nu mai era valabilă, deoarece eu nu reușisem să respect regulile. S-a gândit mult înainte să-mi răspundă. Cred că încerca să găsească un răspuns isteț. Mi-a răspuns zâmbind:

— Poate că mă voi mulțumi să pun la socoteală cele două zile pe care ți le-ai consumat deja, din moment ce ai venit aici.

Când m-a condus la aeroport am văzut un porumbel alb care zăcea mort în șanț. Ea s-a oprit și s-a cutremurat. Mi s-a părut ciudat că a fost atât de impresionată. S-a întors spre mine, și-a lăsat capul pe pieptul meu și a început să plângă. Atunci am început să plâng și eu. Eram atât de tineri. Eram în mijlocul aventurii. Nu ar fi trebuit să fie un porumbel mort

în șanț. În orice caz, nu ar fi trebuit să fie alb. Așa erau regulile. Plângeam amândoi. Porumbelul mort era im semn rău.

În Oslo m-am concentrat din nou asupra studiilor. Aveam mult de învățat, pentru că lipsisem de la mai multe cursuri importante în ultima săptămână și, mai mult, trebuia să și recuperez după toate excursiile pe schiuri și plimbările în oraș din cursul ultimilor luni. Dar am și câștigat mult timp, pentru că nu mai trebuia să colind tot orașul în căutarea misterioasei fete cu portocale. Nici nu trebuia să-mi dau silința să-mi caut o prietenă.

Aveam mulți colegi care pierdeau mult timp în acest scop. Încă mai tresăream când dădeam cu ochii de un palton negru – sau de o rochie de vară roșie atunci când vremea s-a încălzit. De fiecare dată când vedeam o portocală mă gândeam la Veronica. Când mă duceam la cumpărături, mă opream în fața tarabei cu portocale și cădeam în extaz. În sfârșit mi-am dat seama că nu existau două portocale absolut identice. Stăteam să le examinez în liniște și pace. Când cumpăram portocale, nu mă grăbeam și le alegeam întotdeauna pe cele mai frumoase. Uneori făceam suc de portocale. O dată am făcut șarlotă de portocale cu care i-am servit pe Gunnar și pe prietenii noștri. Asta s-a întâmplat într-o seară când jucam bridge în apartament.

Gimnar studia științele politice și, de fapt, el făcea de mâncare de obicei. Putea oricând să pregătească și să servească fripturi și feluri de mâncare cu pește. Chiar dacă nu aștepta niciodată nimic în schimb, m-am bucurat să-i fac

o surpriză cu șarlota de portocale. Am pus muh suflet în desertul acela. Mama, adică bunica ta, m-a ajutat să găsesc o rețetă într-o veche carte de bucate. S-a oferit chiar să pregătească șarlota în locul meu. Nu avea de unde să știe că poanta era ca eu să o pregătesc singur. Cred că nu-și dădea seama nici pe departe că șarlota avea ceva de a face cu Veronica.

Fata cu portocale s-a întors în Norvegia, Georg. Pe la mijlocul lui iulie a venit înapoi de la Sevilla. M-am dus la aeroport și am întâmpinat-o acolo. Mulți au fost martori la marea reîntâlnire când ea a ieșit din vamă cu două geamantane mari și o mapă enormă cu desene și picturi. La început am stat și ne-am uitat unul la celălalt aproape o jumătate de minut, poate pentru a demonstra că aveam tăria de caracter să așteptăm încă un pic. Însă imediat ne-am topit într-o îmbrățișare fierbinte, așa putea spune neobișnuit de fierbinte, ciiiar pentru o îmbrățișare de jpe un aeroport. O doamnă în vârstă a reacționat când a trecut pe lângă noi.

— Ar trebui să vă fie rușine! A lătrat ea.

Pe noi ne-a pufiiit râsul. Nu aveam nimic de care să ne fie rușine. Ne așteptaserăm unul pe celălalt timp de șase luni.

Veronica a deschis mapa și mi-a arătat din lucrările ei chiar acolo pe aeroport, în sala de așteptare. Deși a trecut repede peste portretul „Jan Olav”, l-am zărit totuși o clipă și am remarcat din nou strălucirea intens albastră a ochilor din tablou. Eu nu am spus nimic, dar Veronica a avut multe comentarii amuzante în legătură cu celelahe tablouri. Vorbea fără întrerupere. Nu încerca să ascundă faptul că era foarte

mândră de tablourile pe care mi le arăta. Nu ascundea faptul că învățase câte ceva în cursul celor șase luni care trecuseră.

Restul verii am colindat insulele din fiordul Oslo, am călătorit în nordul țării, am vizitat muzee și expoziții și ne-am plimbat multe seri târzii de vară prin cartierul de vile Tâsen.

Dacă ai fi putut să o vezi! S-o fi văzut cum conducea prin oraș. S-o fi văzut prin expoziții. Și s-o fi auzit cum râdea! Și eu râdeam în hohote. Râsul este unul dintre cele mai contagioase lucruri pe care le cunosc.

Tot mai des foloseam pronumele „noi”. Este un cuvânt ciudat. Se spune de obicei că „eu” voi face mâine cutare sau cutare lucru. Sau cineva întreabă ce va face cealaltă persoană, adică „tu”. Nu este greu de înțeles. Dar deodată spunem „noi” cu cea mai mare naturalețe. „Luăm vaporul până la Langoyene ca să facem o baie.” „Noi stăm acasă să citim.” „Ne-a plăcut piesa?” Și într-o zi: „Noi suntem fericiți!”

Când folosim pronumele „noi” așezăm două persoane în spatele unei acțiuni comune ca și cum ar alcătui o singură ființă. În multe limbi se folosește un anumit pronume atunci când este vorba de numai două persoane. Acest pronume se cheamă dualis, sau ceea ce se împarte de către două persoane. Cred că este foarte folositor, pentru că de multe ori nu ești nici singur și nici împreună cu mulți. Suntem numai „noi doi”, ca și cum acest „noi” nu se poate despărți. Sunt niște reguli speciale, aproape ca o incantație magică, care se trezesc la viață atunci când se folosește acest tip de pronume. „Noi pregătim masa de prânz.” „Să deschidem o sticlă de vin.” „Noi mergem la culcare.” Nu este aproape o nerușinare să

vorbești în acest mod? Este în orice caz altceva decât să spui: „Acum trebuie să iei autobuzul să te duci acasă, pentru că eu vreau să mă duc la culcare.”

Atunci când folosim dualis sau „doi” se aplică alte reguli. „Noi ieșim la plimbare!” Este atât de simplu, Georg, doar patru cuvinte care totuși descriu desfășurarea unei acțiuni plină de conținut care afectează puternic viața a doi oameni pe pământ. În acest context putem vorbi de economie de energie, și asta nu numai în ceea ce privește numărul de cuvinte. „Facem duș!” „Mâncăm!” „Mergem la culcare!” Nu avem nevoie decât de un singur duș atunci când vorbim în acest fel. Nu avem nevoie decât de o singură bucătărie și de un pat.

Pentru mine folosirea noului pronume a venit ca un șoc. „Noi” – era ca și cum un cerc s-ar fi închis. Era ca și cum întreaga lume s-ar fi contopit într-o entitate mai înaltă.

Tineretea, Georg, nonșalanța tinereții!

Îmi amintesc o seară caldă de august când stăteam pe Bygdoy' (*Peninsulă cu parcuri, muzee și locuri de agrement cu acces din centrul orașului (n. tr.)*) și priveam fiordul. Nu știu de unde mi-a venit, dar deodată am spus:

— Suntem în lume doar o singură dată.

— Suntem aici, acum, a spus Veronica, ca și cum vroia să spună că era ceva de care să ne amintim.

Mie mi s-a părut însă că a lăsat la o parte ceea ce voiam eu să spun și de aceea am continuat:

— Mă gândesc la nopți ca aceasta, pe care eu nu am voie să le trăiesc.

Știam că Veronica cunoștea acest vers dintr-o poezie de Olav Bull pe care o citisem împreună mai demult. Veronica s-a întors brusc spre mine și m-a luat de ureche cu două degete.

— Și totuși ai fost aici. Lucky you.

Când a venit toamna, Veronica a început cursurile la Academia de Arte Plastice, iar eu am continuat cursurile la medicină. După primele cursuri pregătitoare, a devenit din ce în ce mai interesant. După-amiaza și seara eram împreună cât mai mult timp posibil; în orice caz, încercam să ne vedem în fiecare zi. Totuși, fata cu portocale a ținut pentru ea însăși cele două zile pe care i le datoram. Eu cred că a făcut asta mai mult ca să mă tachineze, dar poate și ca să îmi dea un exemplu. Trebuia să respectăm regulile în continuare, pentru că povestea nu se terminase, ci abia începuse. Povestea ne cuprindea din ce în ce mai mult, astfel încât mereu apăreau noi reguli după care să ne ghidăm, îți amintești ce ți-am spus despre astfel de reguli? Poți să respecti sau nu aceste reguli esențiale, dar nu este neapărată nevoie să le înțelegi. Nici măcar nu este nevoie să vorbești despre ele.

La Oslo Veronica a închiriat o garsonieră cu chichinetă tot de la o doamnă în vârstă. Singurul lucru pe care trebuia să-l facă în contul chiriei era să tundă peluza vara sau să curețe zăpada iarna și să o ajute la cumpărături de câteva ori pe săptămână. În fiecare săptămână trebuia să cumpere câte o sticlă de vin de la Vinmonopolet' (*Magazin specializat în vânzarea de băuturi alcoolice în Norvegia, unde statul are monopol asupra comercializării acestora (n. tr.)*) Bătrâna

doamnă Mowinckel, căci așa se numea, accepta ca și eu să fac aceste servicii. Asta era excelent, deoarece a fost mai ușor pentru ea să accepte ca, din când în când, să rămân peste noapte în camera cea mică. Plătisem deja chiria.

Când a venit Crăciunul ne-am dus din nou la slujba de la Catedrală, am considerat că ne datoram aceasta unul altuia. Veronica s-a îmbrăcat cu același palton negru și în păr și-a pus aceeași agrafă minunată de argint. Acum eram și eu parte a acestei povești, a aceleiași inexplicabile enigme. Anul acesta, bineînțeles că am stat pe aceeași bancă și nu mai îmi păsa în ce parte se întorceau bărbații din biserică. Puteau foarte bine să se întoarcă să se uite după Veronica, și unii chiar o făceau. Eram mândru de ea. Veronica strălucea toată, era fericită. Bineînțeles că și eu eram fericit. Poate că era și ea un pic mândră de mine.

Ieșind de la slujbă am mers exact pe același drum ca și anul trecut, așa cum ne înțeleseserăm. Aveam deja tradițiile noastre. Ne-am îndreptat pașii spre Parcul Palatului Regal fără să scoatem aproape nici o vorbă. Deși nu ne-am înțeles să păstrăm tăcerea, am făcut-o instinctiv.

Ne-am oprit și ne-am îmbrățișat exact în locul unde luase ea taxiul cu un an în urmă, pentru că și anul acesta urma ca drumurile noastre să se despartă. Veronica trebuia să se întâlnească cu tatăl ei la o mătușă bătrână care locuia în cartierul Skilebekk și să meargă cu mașina împreună până în Asker, unde locuiau părinții ei. Eu trebuia să sărbătoresc Crăciunul în Humleveien anul acesta, împreună cu părinții mei și cu unchiul Einar.

A urmat aceeași scenă ca și cu un an în urmă. Trebuia să ne luăm la revedere aici în Wergelandsveien imediat ce apărea un taxi liber pe care Veronica urma să-l ia. Oare ce se va întâmpla după venirea taxiului? Se va termina oare aventura noastră? Se va destrăma oare vraja? Despre asta nu discutasem nimic. Fuseserăm împreună în fiecare zi în ultimele șase luni, în afară de cele două zile când fusesem aspru pedepsit. Fata cu portocale își ținuse promisiunea solemnă. Ce reguli urmau oare să fie valabile anul viitor?

Era mai frig în acest an decât anul trecut și Veronica tremura de frig. Am luat-o în brațe și am frecat-o pe spate. I-am spus atunci că Gunnar trebuia să se mute după Anul Nou din micul apartament pe care-l împărțeam. Urma să-și continue studiile în Bergen. I-am spus că trebuia să găsec un alt student care să stea cu mine.

Am fost atât de laș, Georg. Cred că și ea gândea la fel. S-a cam enervat. Urma Gunnar să se mute? Trebuia să găsec un alt student care să se mute în apartament? Planificasem oare toate acestea fără să vorbesc cu ea? S-a cam supărat. Mi s-a făcut frică să nu ne despărțim certați tocmai acum de Crăciun. Dar apoi mi-a spus:

— Asta înseamnă că mă pot muta eu la tine. Vreau să spun că ne putem muta împreună. Nu-i așa că putem, Jan Olav?

Era exact ceea ce îmi doream și eu. Numai că eu nu am avut curaj să-i spun. Îmi era frică să nu încalc regulile.

Curând am căzut de acord ca ea să se mute în apartamentul meu din Adamstuen la începutul lui ianuarie. Mi s-a părut că strălucea ca un portocal din Plaza de la Alianza. Anul viitor urma să fim împreună nu numai în fiecare zi, ci și în fiecare noapte. Acestea erau noile reguli.

Deodată pe fața ei s-a ivit o expresie îngrijorată, o umbră de îndoială. M-am gândit că poate avea totuși o rețineră. Să fi avut poate vreo speranță în legătură cu ceva despre care ezita să vorbească?

— Ce te frământă, Veronica? Am șoptit. De-acum o cunoașteam.

— Deci camera lui Gunnar rămâne liberă, a spus ea.

Am încuviințat, deși nu înțelegeam de ce menționa din nou acest lucru. Spusesem doar că Gunnar urma să se mute.

— Că doar nu o să dormim separat! A spus ea.

— Bineînțeles că nu, am răspuns, dar tot nu înțelegeam la ce se gândea.

Nu a mai ezitat deloc și a trecut direct la subiect.

— Atunci voi putea folosi camera lui Gunnar ca atelier.

Mi-a aruncat o privire fugară ca să vadă cum reacționez. Eu am pus mâna pe agrafa ei de argint și i-am spus că mă simțeam grozav de mândru să locuiesc împreună cu o pictoriță.

Câteva minute mai târziu a venit și taxiul ei. Ea a întins brațul și l-a oprit. S-a suit în mașină, dar de data asta s-a întors și mi-a făcut semn cu mâna plină de voioșie.

Când te gândești că trecuse deja un an! Nu mai trebuia să mă uit după vreun pantof de bal uitat după ce a plecat

taxiul. Nu mai erau restricții în această poveste. Nu mai depindeam de niște zâne grijulii și de niște reguli de neînțeles privind ceea ce era permis și ceea ce era interzis. Acum fericirea era a noastră.

Dar ce este omul, Georg? Cât valorează o ființă omenească? Suntem noi doar țărână luată de vânt și spulberată în cele patru zări?

În timp ce scriu aceste rânduri telescopul Hubble se rotește pe orbita lui din jurul Pământului. Este acolo de patru luni și de la începutul lui mai a reușit să ne trimită multe imagini valoroase ale Universului, adică al acestui colosal spațiu din care până la urmă descindem și noi. S-a descoperit însă imediat că telescopul are un grav defect de fabricație. Se vorbește deja să se trimită o navetă spațială cu un echipaj care să repare acest defect, pentru ca noi să putem avea o mai bună înțelegere a spațiului cosmic.

Știi ce s-a mai întâmplat cu telescopul Hubble? A fost reparat vreodată?

De multe ori mă gândesc la telescopul spațial ca la Ochiul Universului. Pentru că ochiul care poate scruta întregul Univers, capătă dreptul de a fi numit Ochiul Universului. Înțelegi ce vreau să spun? Însuși Universul a produs acest complex instrument. Telescopul Hubble este un organ de simț cosmic.

Ce este această mare aventură pe care fiecare dintre noi o trăiește doar o scurtă perioadă? S-ar putea ca acest telescop să ne ajute într-o zi să înțelegem ceva mai mult din natura

acestei aventuri. Acolo în spațiu, în spatele galaxiilor se găsește poate răspunsul la întrebarea: ce este omul?

Cred că am folosit cuvântul „mister” de multe ori în această scrisoare. Încercarea de a înțelege Universul s-ar putea compara cu rezolvarea unui uriaș joc puzzle. Totuși poate fi vorba în aceeași măsură despre un mister mental sau spiritual și se poate întâmpla să avem chiar în noi răspunsul la această enigmă. Pentru că, la urma urmei, suntem aici. Noi suntem acest univers, noi.

Poate că nu suntem încă desăvârșiți. Dezvoltarea fizică a omului trebuie să precedă dezvoltarea lui psihică. Și poate că această natură fizică a Universului ipii este doar ceva exterior, un material absolut necesar pentru înțelegerea întregului Univers.

Îmi vine o idee trăsniță. Newton a înțeles deodată că există o gravitație universală. Bine! Tot la fel, Darwin și-a dat seama că a avut loc o dezvoltare biologică pe această planetă. Excelent! Apoi Einstein a descoperit că există o relație între masă, energie și viteza luminii. Splendid! În 1953 Crick și Watson au descoperit structura moleculei de DNA, adică codul genetic al plantelor și animalelor Extraordinar! S-ar putea ca într-o zi – și încă ce zi, Georg!

— Da, într-o zi să apară un suflet cugetător care într-un moment de clarviziune să dezlege chiar misterul Universului. Îmi imaginez că ceva asemănător ar fi posibil într-o bună zi. (Mi-ar plăcea să lucrez în acea zi ca redactor-șef la un mare cotidian!) îți amintești că am început această scrisoare prin a-ți spune că doresc să te întreb ceva? Este foarte important

pentru mine ce vei răspunde la această întrebare. Dar a mai rămas ceva de povestit. ”...

Telescopul Hubble! Ne-am întors din nou la el. Acum eram sigur că importanta întrebare pe care tata vroia să mi-o pună avea ceva de-a face cu spațiul cosmic.

M-am sculat din pat și m-am uitat pe fereastră. Continua să ningă cu fulgi mari și deși. M-am gândit că nu are, de fapt, nici o importanță. Chiar dacă este înnorat pe pământ, telescopul Hubble poate capta imagini foarte clare ale galaxiilor aflate la multe miliarde de ani lumină depărtare de galaxia noastră. Calea Lactee. Și asta o face 24 de ore din 24. A realizat deja sute de mii de imagini și a investigat mai mult de zece mii de obiective astronomice. În fiecare zi telescopul spațial Hubble transmite pe Pământ atât de multe informații, încât ar fi suficiente să ocupe toată memoria unui calculator personal.

Dar de ce scria tatăl meu despre telescopul spațial? Nu înțelegeam ce legătură avea cu fata cu portocale. De fapt, nici nu mai era chiar așa de important. Cel mai important lucru era că tatăl meu știuse de telescopul Hubble. Și-a dat seama cât de important era acesta pentru omenire. A ajuns să înțeleagă acest lucru înainte să se îmbolnăvească și să moară. Era unul dintre ultimele lucruri care îl preocupase.

Ochiul Universului! Niciodată nu m-am gândit la Hubble în acest fel. Mă gândisem la el ca la o fereastră a omenirii către Univers. De fapt nu era nici o exagerare să numim telescopul spațial „ochiul universului”. Nu m-am gândit niciodată la Hubble în acest mod.

La timpul său admirația excesivă pentru prima cale ferată dintre Christiania și Eidsvoll a fost un pic cam exagerată, în Norvegia locuiește a mia parte din populația Pământului și de-a lungul acestei căi ferate, în 1850, locuia aproximativ o zecime din a mia parte. Datorită telescopului Hubble, toți locuitorii planetei pot călători prin tot Universul. Atunci când a fost lansat pe orbită, șase luni înainte ca tata să moară, costul telescopului s-a ridicat la 2,2 miliarde de dolari. După calculele mele asta înseamnă circa 4 coroane de fiecare locuitor, ceea ce cred că este un bilet foarte ieftin pentru posibilitatea de a călători de-a lungul și de-a latul Universului. Pentru a face o comparație, un bilet de la Oslo la Eidsvoll și înapoi costă astăzi circa două sute de coroane. Nu este prea ieftin și dacă cineva nu este mulțumit de aceasta, să se plângă la NSB (*Căile ferate norvegiene (n.tr.)*). (Nu că vreau să spun ceva rău despre NSB sau despre micul tren care făcea pe vremuri legătura dintre Christiania și Eidsvoll, dar vreau să subliniez că telescopul Hubble este mai important pentru omenire, poate chiar și pentru țăranii din Romerike. Nici măcar nu este prea exagerat să numești telescopul Hubble „Ochiul Universului”. La fel considera și tata, chiar dacă nu trăit să vadă cum telescopul a primit ochelari noi!) „Telescopul Hubble este un organ de simț cosmic”, scrisese el. Cred că înțelegeam ce vroia să spună cu asta. Putem susține că a fost un mic pas pentru omenire să plaseze telescopul Hubble pe orbită în jurul globului pământesc, pentru că în 1990 aveam atât telescoape puternice, cât și o navetă spațială. Dar a fost un salt uriaș

pentru Univers! Oamenii încearcă să găsească un răspuns la întrebarea ce este această materie și energie din tot spațiul cosmic și fac aceasta în numele întregului Univers. Nici mai mult, nici mai puțin! Au trecut aproape cincisprezece miliarde de ani până când Universului i s-a grefat ceva atât de esențial ca un ochi cu care să se poată privi singur! (Am folosit o oră pentru a scrie această propoziție. De aceea am subliniat-o.)

Mă apropii acum, m-am gândit, este fierbinte sau foc, cum spun copiii în jocurile lor. M-am grăbit să citesc mai departe și curând am fost martor la propria mea naștere. A fost cu totul deosebită. Nu toți copiii au parte de o petrecere cu șampanie atunci când se nasc.

Dar povestește mai departe, tată. Nu am vrut să te întrerup. Tu ai întrebat ce se mai întâmplă cu telescopul Hubble, și acum cel puțin am răspuns la această întrebare.

„De acum înainte am să fiu concis, nu am încotro, timpul mă presează. Măine am o întâlnire importantă. Te duce mama la grădiniță. Am locuit patru ani împreună în micul apartament din Adamstuen. Veronica a absolvit Academia de Arte Plastice și după cum știi, a continuat să picteze, iar după un timp a început să-i învețe și pe alții această artă, ca profesoară de desen la liceu. În ceea ce mă privește, eu mă aflam la începutul perioadei de internat ca medic stagiar. Trebuia să lucrez într-un spital timp de doi ani.

Sunt sigur că știi că bunicii sunt născuți la Tonsberg și exact în această perioadă au vrut să-și realizeze un vechi vis de a se pensiona și de a se muta înapoi acolo, într-o zi ne-au

spus că și-au cumpărat o casă mică și romantică în Nordby. Fratele meu, adică unchiul Einar, tocmai plecase pe mare ca marinar. Cred că a fugit de o decepție în dragoste. Așa s-a întâmplat că Veronica și eu am preluat casa cea mare din Humleveien. A trebuit să facem un împrumut destul de mare, dar acum aveam im venit sigur.

Primul an în care am locuit în Humleveien ne-am ocupat mult de grădină. Am păstrat, bineînțeles, cei doi meri, părul și vișinul, care au avut nevoie doar de puțin îngrășământ. Am mai tăiat din crengi, dar am păstrat vechile tufișuri de zmeură și nu am avut inima să scăpăm nici de agrise, de coacăze și nici de rubarbă. Am plantat liliac, rododendroni și hortensii. Veronica hotăra totul. Eu locuisem acolo aproape toată viața, dar acum trebuia să devină grădina ei. Când era cald își scotea șevaletul în grădină și picta flori.

O dată, când culegeam zmeură, am văzut un bondar uriaș care a decolat de pe o floare de trifoi și s-a îndepărtat în viteză. Mi-a venit ideea că un bondar poate zbura mult mai rapid decât un jumbo jet, vreau să spun în raport cu dimensiunea propriului corp. I-am spus aceasta Veronicăi și imediat am făcut o socoteală simplă. Am luat în considerare faptul că un bondar poate cântări în jur de douăzeci de grame și că zboară cu o viteză de cel puțin de zece kilometri pe oră. Acum despre jumbo jet. Zboară cu o viteză de opt sute de kilometri pe oră, deci de optzeci de ori mai rapid decât un bondar. Dar optzeci înmulț cu douăzeci de grame nu fac mai mult de 1,8 kilograme. Și eu și Veronica am căzut de acord că un Boeing 747 cântărește mult mai mult. Raportat la

greutatea corpului său, bondarul a atins o viteză de mii de ori mai mare decât un jumbo jet. Un Boeing 747 are patru motoare cu reacție, ceea ce nu este cazul bondarului. Un bondar nu este decât un simplu avion cu elice. Ne-a umflat râsul. Am râs pentru că un bondar poate să zboare atât de repede și am râs pentru că locuiam în Humlevei.

Veronica m-a învățat cum să-mi dezvolt capacitatea de a percepe nenumăratele detalii ale naturii. Când culegeam vreo albăstrea sau vreo vioare, stăteam mult timp ca să studiem mica minune. Nu este oare lumea o unică și extraordinară aventură?

Acum, la ora la care scriu, mă întristez când mă gândesc la zborul bondarului și la aceste secunde care zboară și ele în această după-amiază când stăm afară în grădină și culegem zmeură. Eram atât de devotați unul altuia, Georg, atât de sinceri și lipsiți de griji.

Sper că și tu ai moștenit o receptivitate pentru asemenea mici mistere care sunt la fel de captivante ca stelele și galaxiile din Univers. Cred că îți trebuie mai multă înțelepciune să crezi un bondar decât să faci o gaură neagră.

Pentru mine această lume a fost întotdeauna o lume magică, încă de când eram mic și mult înainte de a începe să urmăresc o fată cu portocale pe străzile orașului Oslo. Am încă senzația că am văzut ceea ce nimeni altcineva nu văzuse încă. Este greu de descris această senzație în cuvinte simple, dar gândește-te la această lume înainte de agitația modernă din jurul legilor naturii, al legilor dezvoltării, al atomilor, al

moleculelor de ADN, al biochimici și al celulelor nervoase – da, înainte ca acest glob pământesc să înceapă să se rotească, înainte de a fi fost categorisit ca o „planetă” în spațiul cosmic și înainte ca mândrul corp omenesc să fie compartimentat în inimă, plămâni, rinichi, ficat, creier, sistem circulator, mușchi, stomac și intestine. Mă refer la vremea când omul era om, vreau să spun că era un om întreg și mândru, nici mai mult, nici mai puțin. Pe atunci lumea nu era decât o aventură strălucitoare.

Un cerb se ivește deodată dintr-un crâng și te privește intens o secundă – apoi dispare. Ce suflet pune animalul în mișcare? Ce forță colosală decorează pământul cu flori în toate culorile curcubeului și împodobește ceamă noapții cu o dantelă somptuoasă de stele scânteietoare?

Un asemenea simț al naturii simplu și firesc se găsește în creațiile populare, de exemplu în basmele fraților Grimm. Citește-le, Georg! Citește vechile saga islandeze, miturile grecești și nordice, citește Vechiul Testament.

Privește lumea, Georg, privește liimea înainte să tocești prea multă fizică și chimie.

Chiar în această clipă turme mari de reni sălbatici gonesc peste întinderile bătute de vânturi ale platoului Hardanger. Pe île de la Camargue, între brațele fluviului Rhone, își fac cuibul mii de păsări flamingo roșii. Ciurde de gazele zvelte și grațioase aleargă în salturi magnifice peste savana africană. Mii și mii de pinguini regali stau laolaltă și pălăvrăgesc pe o plajă rece ca gheața din Antarctica și nu suferă de frig, ba chiar se simt bine. Nu întotdeauna însă contează numărul.

Un elan singuratic și melancolic iese din pădurea de brad din Ostland. Acum un an un elan s-a aventurat chiar până în Humleveien. Un popândău speriat aleargă printre scândurile din magazia de la Fjellstolen. O focă dolofană sare în apă de pe una dintre micile insule din fața orașului Tonsberg.

Nu veni să-mi spui că natura nu este un miracol. Nu veni să-mi spui că lumea nu este o aventură. Cel care nu a înțeles acest lucru este în pericol să înțeleagă numai în momentul când aventura este pe punctul de a se termina. Atunci are o ultimă șansă de a-și smulge ochelarii de cal, o ultimă ocazie de a se freca la ochi de uimire, o ultimă posibilitate de a se abandona acestui miracol de la care acum își ia rămas bun, pentru că îl va părăsi.

Mă întreb dacă înțelegi ceea ce încerc să spun, Georg. Nimeni nu s-a despărțit în lacrimi de geometria lui Euclid sau de sistemul periodic al elementelor. Nimeni nu a vărsat vreo lacrimă pentru că va fi decuplat de la Internet sau pentru că va părăsi tabla înmulțirii, îți iei rămas bun de la lume, de la viață, de la aventură, îți mai iei la revedere de la un gmp mic de oameni pe care îi iubești cu adevărat.

S-a întâmplat să-mi doresc să fi trăit înainte ca tabla înmulțirii să fie descoperită, oricum înainte de fizica și chimia modernă, înainte să înțelegem totul, sau aproape totul – mă refer la LUMEA MAGICĂ, AUTENTICĂ! Dar în acest moment viața mea se rezumă la a sta în fața calculatorului pentru a-ți scrie aceste rânduri. Eu însumi sunt un om de știință și nu resping vreuna dintre științe, însă am în același timp o percepție mitică a lumii, aproape animistă. Nu l-am lăsat

niciodată pe Newton sau pe Darwin să stirbească însuși misterul vieții. (Dacă sunt unele cuvinte pe care nu le înțelegi, caută-le într-un dicționar. În hol găsești un dicționar modern. De fapt, este acolo la ora la care scriu, dar nu știu dacă îl mai putem considera modern.) Îți voi dezvălui un secret: înainte de a începe să studiez medicina, aveam două alternative pentru viitor. O alternativă era să devin poet, deci o persoană care slăvește prin cuvinte această lume magică în care trăim. Mi se pare că am amintit deja acest lucru. Cea de-a doua alternativă era să devin doctor, deci o persoană care slujește viața. Pentru mai multă siguranță, m-am hotărât să studiez mai întâi medicina.

Nu am ajuns să devin poet, dar am ajuns să scriu această scrisoare pentru tine.

Să vin acasă de la serviciu și să găsesc acasă o fată cu portocale care stătea afară în grădină și picta flori de vișin, asta însemna pentru mine o împlinire deplină a tuturor visurilor pe care le avusesem vreodată. O dată, când am venit acasă, m-am simțit atât de fericit să o văd afară în grădină, încât am luat-o în brațe și am dus-o până sus în dormitor. Ea râdea, și cum mai râdea! Am așezat-o pe pat și am făcut dragoste. Nu îmi este rușine să te inițiez și în acest aspect al fericirii noastre. De ce mi-ar fi? Este firul roșu în această povestire.

După ce am renovat casa timp de câteva luni, primul lucru pe care l-am hotărât atunci când ne-am mutat a fost să nu mai folosim nici o metodă de contracepție, pentru că ne

doream un copil. Asta am hotărât încă din prima noapte când am dormit aici. Din acea noapte am început să te concepem.

Georg, te-ai născut la un an și jumătate după ce ne-am mutat în Humleveien. Am fost atât de mândru când te-am ținut în brațe pentru prima oară. Aveam un băiat. Dacă ai fi fost fată, aproape sigur că te-ai fi numit Ranveig, căci așa o chema pe fetița fetei cu portocale din închipuirile mele.

Veronica era obosită și palidă după naștere, dar era fericită. Nu se putea să fim mai fericiți de atât. Acum începea un nou capitol ce avea noi reguli.

Am să-ți dezvălui încă un secret. La spital lucra un medic, un fost coleg de facultate. A venit la noi la maternitate cu un pahar de șampanie atât pentru mamă, cât și pentru proaspătul tată. Nu era voie, de fapt era strict interzis. Dar am tras mica perdea de la fereastra ce dădea spre coridor și am ciocnit toți trei pentru viața pe care tu ai început să o trăiești pe pământ. Tu nu ai primit șampanie, bineînțeles, dar ai fost pus curând la pieptul Veronicăi, care băuse și ea câteva înghițituri de șampanie.

Din păcate, atunci când fata cu portocale m-a condus la autobuzul de aeroport la Sevilla, am văzut în șanț un porumbel mort. Era un semn rău. Poate pentru că nu respectasem toate regulile.

Îți amintești că am fost la cabana noastră de Paște? Aveai aproape trei ani și jumătate. Probabil că ai uitat totul. La medicină studiem și puțină psihologie. Am citit că nu poți să-ți amintești prea mult din cele întâmplăte înainte de a fi împlinit patru ani.

Îmi amintesc că noi doi ne-am așezat cu spatele lipit de peretele cabanei și am mâncat o portocală împreună, în timp ce Veronica ne-a filmat cu camera video, de parcă ar fi știut că ceva se apropia de sfârșitul drumului. Ce-ar fi să o întreb dacă mai are acea casetă video, Georg? Poate că i se va părea dureros să o vadă, totuși întreab-o.

După Paște mi-am dat seama că sunt grav bolnav. Veronica nu a vrut să creadă, dar eu știam. Mă pricepeam să interpretez simptomele. Puteam pune un diagnostic.

Așa că m-am dus la un coleg, același medic care ne-a dat șampanie la spital când te-ai născut. Mai întâi a luat niște probe de sânge, apoi am făcut o tomografie CT, care este un fel de examinare Roentgen. Colegul meu a fost de acord cu mine, am ajuns la același diagnostic.

Viața noastră de zi cu zi s-a schimbat total. A fost o catastrofă pentru Veronica și pentru mine, dar trebuia cel puțin să încercăm să te ferim pe tine de efectele acestei catastrofe. Dintr-o dată regulile s-au schimbat din nou. Cuvinte ca dor și răbdare au căpătat un nou înțeles. Nu ne mai puteam făgădui unul celuilalt că vom fi împreună în fiecare zi în anii care vor veni. Nu ne mai puteam promite absolut nimic. Deodată ne-am trezit săraci și goi împreună. Pronumele „noi doi”, care ne mergea la inimă, a căpătat o fisură urâtă. Nu mai puteam solicita nimic unul de la celălalt, nu mai puteam împărtăși aceleași speranțe de viitor.

Acum, după ce ai citit aceste rânduri, cunoști câte ceva din povestea vieții mele. Îmi face plăcere să știu acest lucru.

Într-un fel tu mă cunoști mai bine decât mulți alții, chiar dacă noi doi nu am mai stat de vorbă între patru ochi de când aveai doar patru ani. Eu nu am comunicat la fel de deschis cu alți oameni așa cum mi-am deschis inima către tine în această scrisoare. Sunt sigur că înțelegi cât de greu mi-a fost să accept noile reguli. Eu îmi cam dădeam seama încotro ne îndreptam și trebuia să mă obișnuiesc cu gândul că te voi părăsi pe tine și pe fata cu portocale.

Dar trebuie să te întreb ceva, Georg. Mă tem că nu mai pot aștepta. Aș vrea mai întâi să-ți povestesc ceea ce s-a întâmplat aici în Humleveien acum câteva săptămâni.

Veronica este plecată la școală în fiecare dimineață și îi învață pe elevii ei să picteze portocale. I-am spus că nu-i dau voie să stea cu mine acasă toată ziua. Suntem doar noi doi și ne luăm micul dejun împreună. Te duc la grădiniță și apoi dispun de restul timpului, mă așez la calculator și îți scriu această lungă scrisoare.

Adesea trebuie să fac echilibristică prin cameră pentru ca nu cumva să-ți deranjez trenulețul BRIO. Ai descoperi imediat că ceva a fost deranjat de la locul său.

Uneori se mai întâmplă să dorm puțin la această oră a zilei și asta nu pentru că mă simt rău, ci pentru că nu reușesc să mă liniștesc noaptea, căci atunci mă copleșesc gândurile și mă chinuie cel mai cumplit. Exact când să adorm pătrund mult prea adânc în toate aceste triste enigme, în marea și urâta poveste care nu are zâne bune, ci doar presentimente negre, stihii neînduplecate și strigoi întunecați. Atunci este mai bine să renunț la somnul de

noapte și să dorm pe canapea dimineața, când este lumină afară.

Nu mi se pare prea greu să stau treaz când știu că tu și Veronica sunteți acasă, când știu că amândoi sunteți în pat și dormiți. Mai mult, știu că o pot trezi pe Veronica ca să stea cu mine și de câteva ori chiar am făcut asta. S-a întâmplat, e drept că nu prea des, să stăm împreună toată noaptea. Nu vorbeam prea mult, ci doar stăteam împreună. Ne pregăteam câte o cană de ceai și mâncam o felie de pâine cu brânză. Așa a fost să fie, Georg. Acestea sunt noile reguli.

Puteam să stăm ore în șir și să nu facem altceva decât să ne ținem de mână. Uneori admiram mâna ei atât de catifeiată și de frumoasă, apoi priveam și mâna mea, mă uitam doar la un deget sau poate doar la o unghie. Oare cât timp voi mai avea acest deget, m-am gândit. Altă dată i-am ridicat mâna la buzele mele și am sărutat-o.

M-am gândit că această mână pe care o țin acum, o voi ține până în ultima clipă, poate într-un pat de spital și poate multe ore în șir, până când în cele din urmă îmi voi da ultima suflare și voi părăsi această lume. Ne-am înțeles că așa vom face, mi-a promis deja acest lucru. Într-un fel este reconfortant să mă gândesc la aceasta, dar în același timp este nespus de trist. Când voi părăsi acest univers, voi lăsa în urmă o mână caldă și plină de viață, mâna fetei cu portocale.

Gândește-te, Georg, gândește-te, dacă ar fi o mână pe care să o apuci și pe lumea cealaltă! Dar eu nu cred există altă lume. Sunt aproape sigur de asta. Tot ceea ce există

durează doar până când se sfârșește. Ceea ce ține omul pentru ultima dată este de cele mai multe ori o mână.

Am scris că unul dintre cele mai contagioase lucruri pe care le cunosc este râsul, dar și mânia poate fi contagioasă. Cu totul altfel stau lucrurile cu teama. Teamă nu te molipsește la fel de ușor ca râsul sau mânia, ceea ce nu este rău deloc. Când te temi ești aproape întotdeauna singur.

Îmi este frică, Georg. Mă tem că voi fi dat afară din această lume. Mă tem că nu am voie să trăiesc nopți ca aceasta.

Dar într-o noapte te-ai trezit, asta voiam să-ți spun. Stăteam afară în grădina de iarnă și deodată te-am văzut în sufragerie venind tiptil din camera ta. Te frecai la ochi și te uitai în jur. În mod normal te-ai fi dus sus în dormitorul nostru, dar acum ai rămas în picioare în sufragerie, poate pentru că ai văzut că toate luminile erau aprinse. Am intrat în sufragerie și te-am luat în brațe. Ai spus că nu puteai să dormi. Poate ai spus asta pentru că ne-ai auzit vorbind uneori despre faptul că tata nu putea să doarmă.

Trebuie să îți mărturisesc că am fost bucuros că te-ai sculat, că ai venit la tatăl tău atunci când avea mai multă nevoie de tine. De aceea, nici nu am încercat să te culc la loc.

Îmi doream atât de mult să vorbesc cu tine despre toate acestea, dar în același timp știam că nu puteam să o fac, erai mult prea mic. Erai totuși destul de mare pentru a mă consola. Dacă erai în stare să rămâi treaz, îmi doream tare mult să stau împreună cu tine în această noapte. Era una

din nopțile când probabil aș fi sculat-o pe Veronica. Acum ea putea dormi liniștită.

Afară cerul era senin, plin de stele, văzusem aceasta din grădina de iarnă. Acum eram în cea de-a doua jumătate a lunii august și tu nu văzuseși poate niciodată până acum ceral înstelat, în nici un caz nu în această perioadă de vară când se întunecă atât de târziu. Cu un an înainte fuseseși prea mic. Ți-am pus un pulover gros și niște pantaloni tricotați, am luat și eu o canadiană și ne-am așezat amândoi afară pe terasă. Stinsesem luminile în casă și acum am stins și luminile de pe terasă.

Mai întâi ți-am arătat luna, o semilună subțire care era jos pe cer către est. Era o seceră cu fața spre dreapta, deci era în descreștere. Ți-am spus toate acestea.

Stăteai la mine în brațe și parcă absorbeai toată grija și dragostea de care erai înconjurat. Am absorbit și eu acea siguranță pe care tu o emanai la rândul tău. M-am apucat să-ți arăt toate stelele și planetele acolo sus pe firmament. Doream atât de mult să-ți povestesc despre tot, despre întreaga aventură din care eram și noi o parte, despre acest enorm puzzle în care tu și eu eram niște piese minuscule. Și această poveste avea legi și reguli pe care nu le puteam înțelege, fie că ne plăceau sau nu, dar indiferent de acest lucru trebuia să ne plecăm în fața lor.

Știam că s-ar putea să te părăsesc în curând, dar nu puteam să-ți spun asta. Știam că probabil eram pe cale să ies din marea aventură pe care noi doi o priveam acum, dar nu puteam să-ți destăinui acest lucru, în schimb, am început

să-ți vorbesc despre stele, mai întâi pe înțelesul tău, dar curând m-am înflăcărat și după un timp am început să-ți vorbesc liber despre spațiul cosmic, ca și cum ai fi fost un băiat mare.

Tu m-ai lăsat să vorbesc, Georg. Îți plăcea să mă auzi povestind, chiar dacă nu erai în stare să înțelegi toate lucrurile despre care vorbeam. Poate că înțelegeai ceva mai mult decât aveam eu impresia. Oricum, nu m-ai întrerupt și nici nu ai adormit. Parcă înțelegeai că în această noapte nu mă puteai lăsa singur. Poate simțeai că, la urma urmei, nu eu stăteam cu tine. Tu erai cel care stătea cu mine, tu aveai grijă de mine.

Ți-am spus că era noapte deoarece globul pământesc se rotise în jurul axei sale și acum era cu spatele către Soare. Ți-am explicat cum putem vedea că globul pământesc se învârtește ca o minge, numai prin faptul că soarele răsare sau apune. Poate că înțelegeai aceasta, deși din când în când cântam un cântec de leagăn care începea așa: „Acum soarele închide ochii, curând îi închid și eu pe-ai mei”... Îți amintești?

Ți-am arătat planeta Venus și ți-am spus că acea stea era de fapt o planetă care se învârtea pe orbită în jurul Soarelui la fel ca Pământul. În această perioadă a anului puteam vedea planeta Venus în partea de jos a cerului către est, deoarece Soarele o lumina la fel ca pe Pământ. Apoi ți-am dezvăluit un secret. Ți-am spus că mă gândeam la Veronica de fiecare dată când zăream această planetă, deoarece „Venus” era un cuvânt vechi ce însemna dragoste.

Aproape toate punctele luminoase pe care le vedeam pe cer erau stele adevărate, îți explicam eu, și ele luminau singure la fel ca Soarele, căci fiecare mică stea de pe cer era un soare arzător.

— Dar nu ne bronzăm de la stele, ai spus.

Fusese o vară superbă, Georg, și a trebuit să te ungem pe tot corpul cu o cremă cu factor ridicat de protecție. Te-am strâns la piept și ți-am șoptit:

— Asta doar pentru că sunt foarte, foarte departe.

În timp ce eu stau și scriu aceste cuvinte, tu mergi în patru labe pe podea și construiești ceva nou cu cuburile de la trenulețul BRIO.

Aceasta este viața de zi cu zi, m-am gândit. Acesta este realitatea. Dar ușa care duce dincolo de realitate este larg deschisă.

Sunt atât de multe cele de care trebuie să ne despărțim! Este prea mult ceea ce rămâne în urmă. Nu demult ai venit la mine și m-ai întrebat ce scriam la calculator. Ți-am spus că scriu o scrisoare către cel mai bun prieten al meu.

Probabil ți s-a părut ciudat că aveam o voce atât de tristă când am spus că scriu o scrisoare către cel mai bun prieten al meu.

— Este pentru mama? M-ai întrebat. Am dat din cap că nu.

— Mama este iubita mea, am spus. Este cu totul altceva.

— Atunci cine sunt eu? M-ai întrebat.

M-ai făcut să cad într-o capcană. Te-am luat însă în brațe acolo, în fața calculatorului, te-am strâns la piept și ți-am spus că tu erai cel mai bun prieten al meu.

Din fericire, nu ai mai întrebat nimic. Nu puteai crede că scrisoarea era pentru tine. Mie mi se părea ciudat să-mi închipui că într-o bună zi o vei citi.

Timpul, Georg. Ce este timpul?

Am continuat să-ți povestesc – chiar dacă știam că tu nu mai aveai cum să înțelegi ceea ce spuneam.

Spațiul cosmic este foarte vechi, am spus, poate să aibă cincisprezece miliarde de ani, și totuși nu există nimeni care să înțeleagă modul în care a fost creat. Trăim împreună într-o unică și uriașă aventură, pe care nimeni nu o înțelege. Dansăm, ne jucăm, discutăm și râdem într-o lume care nu putem pricepe cum a apărut. Am spus că acest dans și acest joc sunt muzica vieții. Le găsești oriunde se află oameni, tot așa cum în fiecare telefon sună tonul.

Ți-ai dat capul pe spate și te-ai uitat la mine. Ai înțeles că era un ton în toate telefoanele, pentru că îți plăcea să ridici receptorul și să asculți.

Și astfel, Georg, ți-am pus o întrebare și este aceeași întrebare pe care ți-o pun și acum, când ești de fapt capabil să o înțelegi. Din cauza acestei întrebări ți-am scris lunga povestire despre fata cu portocale.

— Gândește-te că ești undeva, gata să treci pragul către marea aventură acum multe miliarde de ani când totul a fost creat. Puteai alege dacă doreai să te naști și trăiești pe această planetă. Nu urma să știi când vei trăi și nici cât timp

urma să fii aici, dar oricum nu ar fi fost vorba decât de câțiva ani. Ai fi știut doar că dacă ai fi ales ca vreodată să vii pe lume, atunci când se împlinea sorocul, cum se spune, sau „când a venit împlinirea vremii”, (*Epistolă către Galateni 4, 4 (n.tr.)*), trebuia să te desprinzi și să părăsești totul. Aceasta avea să-ți provoace o suferință adâncă, pentm că mulți consideră că viața în marea aventură este atât de minunată, încât le dau lacrimile doar când se gândesc că într-o zi va lua sfârșit. Când te simți atât de bine aici, gândul că la un moment dat nu vor mai veni alte zile provoacă o durere cumplită.

Stăteai la mine în brațe nemișcat ca un șoricel și te-am întrebat:

— Georg, tu ce ai fi ales în caz că ar exista o autoritate supremă care să-ți dea posibilitatea de a alege? Ne-am putea închipui că există o astfel de zână cosmică în marea și misterioasa aventură. Ai fi ales ca odată să trăiești o viață pe Pământ, scurtă sau lungă, peste sute de mii sau peste sute de milioane de ani?

Am respirat adânc de câteva ori înainte de a continua, iar apoi am rostit apăsător:

— Sau ai fi refuzat să participi la acest joc, pentru că nu acceptai regulile?

Continuai să stai tăcut la mine în brațe. Mă întrebam la ce te gândeai. Erai un miracol viu. Mi se părea că părul tău cel blond răspândea o aromă de mandarine. Erai un înger în came și oase, viu și strălucitor.

Nu adormiseși, dar nici nu spuneai nimic.

Sunt sigur că auzeai ce îți spuneam, poate chiar ascultai. Dar nu puteam ghici ce se petrece în mintea ta. Stăteam lipiți unul de celălalt. Cu toate acestea, între noi doi se afla o distanță supărător de mare.

Te-am strâns și mai tare în brațe, poate ai crezut că o făceam ca să nu îți fie frig. Dar în clipa aceea te-am trădat, Georg, pentru că am început să plâng. A fost o reacție involuntară și am încercat imediat să mă stăpânesc. Dar am plâns.

Îmi pusesem aceeași întrebare de multe ori chiar în cursul ultimelor săptămâni. Aș fi ales eu să trăiesc o viață pe pământ știind bine că urma să fiu smuls de acolo, poate chiar când eram în culmea fericirii? Sau aș fi refuzat chiar de la început să iau parte la tot acest joc fără cap și coadă, joc de-a „na-ți-o ție, dă-mi-o mie”. Pentru că venim în lume doar o dată. Suntem lăsați să intrăm în marea aventură. Și apoi, gata.

— Aventura s-a terminat!

Nu, nu eram chiar așa de sigur ce aș fi ales. Cred că aș fi refuzat să particip în aceste condiții. Poate că aș fi mulțumit politicos și aș fi spus că nu accept oferta de a vizita marea aventură, dacă era vorba doar de o scurtă vizită. Poate că nici măcar nu aș fi răspuns atât de politicos. Poate că aș fi răcnit că această dilemă era un rahat și că nu voiam să mai aud nimic despre ea. Cred, ba chiar sunt sigur, că aș fi refuzat acea ofertă, în momentul acela când stăteam cu tine în brațe afară pe terasă.

Dacă aş fi ales însă să nu intru niciodată cu capul înainte în marea aventură, nici nu aş fi ştiut ce pierdeam, înţelegi ce vreau să spun? Uneori este mai rău pentru noi, oamenii, să pierdem ceva drag, decât să nu-l fi avut niciodată. Ascultă: dacă fata cu portocale nu şi-ar fi ținut promisiunea de a ne vedea în fiecare zi în acele şase luni după ce s-a întors din Spania, atunci ar fi fost mai bine pentru mine să nu o fi întâlnit niciodată. La fel se întâmplă şi în alte poveşti. Crezi că Cenuşăreasa ar fi ales să vină la palat ca prinţesă, dacă ar fi ştiut că nu avea voie să ia parte la joc decât o săptămână? Cum crezi că s-ar fi simţit atunci când ar fi trebuit să se întoarcă la sertarele cu cenuşă şi la vătrai, la mama vitregă cea rea şi la surorile vitrege cele urâte?

Dar acum este rândul tău să răspunzi, acum tu ai cuvântul. Atunci când stăteam amândoi afară sub cerul plin de stele m-am hotărât să îţi scriu această lungă scrisoare. M-am hotărât să o fac atunci când am izbucnit în plâns. Nu am plâns doar pentru că ştiam că va trebui poate să mă despart de tine şi de fata cu portocale. Am plâns pentru că erai atât de mic. Am plâns pentru că noi doi nu puteam sta serios de vorbă.

Te întreb din nou. Tu ce ai fi ales dacă ai fi avut posibilitatea? Ai fi ales să trăieşti scurt timp pe Pământ, pentru ca numai după câţiva ani să fii smuls de acolo, fără ca vreodată să te poţi întoarce? Sau ai fi refuzat?

Ai doar aceste două alternative, căci aşa simt regulile. Dacă alegi să trăieşti, atunci alegi şi să mori.

Promite-mi că te vei gândi serios înainte să răspunzi.

Poate că acum te rănesc prea adânc. Poate că te expun prea tare. Și poate că nu am nici un drept să fac asta. Este extrem de important pentru mine ce răspunzi tu la această întrebare pe care ți-am pus-o, având în vedere că eu sunt direct răspunzător pentru faptul că tu te afli acum aici. Tu nu ai fi venit pe lume dacă eu nu te-aș fi conceput cu mama ta.

Mă simt oarecum vinovat pentru că am contribuit și eu să te aducem pe lume. Într-un fel, eu ți-am dat viață, sau mai bine zis, eu și fata cu portocale. Dar în același timp tot noi suntem răspunzători pentru că odată o vei pierde. A da viață unui copil nu înseamnă doar a-i da marele Dar al Lumii. Înseamnă și a-i lua înapoi același Dar incomprehensibil.

Voi fi sincer cu tine, Georg. În ceea ce mă privește, aș fi refuzat probabil oferta unei asemenea excursii în marea aventură. Refuz această excursie iute ca fulgerul, cu tema „să cunoaștem viața pe Pământ”. Și dacă tu gândești în același mod ca mine, mă simt vinovat de contribuția mea la aducerea ta pe lume.

M-am lăsat ademenit de fata cu portocale, m-am lăsat ispășit de dragoste, m-am lăsat sedus de gândul de a avea un copil. Acum urmează remușcarea și nevoia de a ispăși. Oare am greșit? Resimt această întrebare ca pe un sângeros conflict de conștiință. În același timp, apare și nevoia de a lăsa lucrurile în ordine.

Dar, Georg, acum poate să apară o nouă dilemă care nu este la fel de dificilă – sau de malignă – ca prima. Dacă răspunzi, în ciuda tuturor celor povestite, că ai fi ales să

trăiești, chiar dacă numai pentru o scurtă perioadă, atunci nici eu nu am voie, în fond, să-mi doresc să nu mă fi născut.

Deci se poate realiza totuși un fel de balanță în această contabilitate, astfel încât cele două rubrici să se echilibreze. Bineînțeles, asta și sper. Da, de aceea îți scriu.

Tu nu îmi poți da un răspuns direct la marea întrebare pe care ți-am pus-o. Dar îmi poți răspunde indirect. Poți răspunde prin felul în care alegi să-ți trăiești această viață pe care ai început-o la maternitate când eu, Veronica și un doctor neconformist am ciocnit un pahar de șampanie în cinstea ta. Sunt sigur că doctorul cu pricina a fost o bună ursitoare pentru tine.

Acum poți să lași la o parte acest mesaj de la mine. Acum este rândul tău să trăiești.

În ceea ce mă privește, mâine mă internez în spital. Așa ne-am înțeles. Acum mama te va duce la grădiniță.

Trebuia să scriu și aceasta. Trebuie să adaug că nu îți pot promite că mă voi mai întoarce vreodată acasă în Humleveien.

Georg! Am o ultimă întrebare: pot oare să fiu sigur că nu mai este vreo altă existență după aceasta? Pot eu să fiu pe deplin convins că nu mă voi afla într-un alt loc atunci când tu vei citi aceasta scrisoare? Nu, nu pot fi complet sigur. Căci simplul fapt că lumea există arată că granița dintre probabil și improbabil a fost deja depășită. Înțelegi ce vreau să spun? Sunt atât uimit că această lume există, încât nu mai am loc pentru și mai multă uimire, în caz că s-ar dovedi că există și lumea de apoi.

Îmi amintesc că acum câteva zile noi doi am pierdut câteva ore cu un joc pe calculator. Poate că acest joc m-a distrat mai mult pe mine, căci aveam atât de multă nevoie să mă deconectez. Dar de fiecare dată când „muream” în acest joc, apărea imediat un nou nivel, și începeam din nou. Cum poate cineva să știe că nu există un astfel de „nou nivel” și pentru sufletele noastre. Eu nu cred, nu cred asta. Dar a visa despre ceva improbabil are un nume al său. Se numește speranță.”...

ÎMI AMINTESC ACEA NOAPTE AFARĂ PE TERASĂ! Mi se grefase pe măduva spinării. Era tatuată pe inima mea. Când am citit, am simțit de mai multe ori cum mă trec fiori de gheață.

Pot să spun că până acum uitasem totul, căci nu mi-aș fi amintit niciodată de acea noapte înstelată dacă nu aș fi citit despre ea, dar acum mi-am amintit totul extrem de clar. POATE CĂ ACEASTA ESTE SINGURA AMINTIRE REALĂ PE CARE O AM DESPRE TATĂL MEU.

Nu reușeam să mi-l amintesc de la cabana noastră de la Fjellstolen. Indiferent cât de mult mă străduiam, nu reușeam să-mi amintesc nici de plimbările din jurul lacului Sogn. Îmi aminteam însă de noaptea fermecată petrecută afară pe terasă. Vreau să spun că mi-o amintesc într-un mod cu totul diferit. Îmi amintesc totul ca pe o aventură sau ca pe un vis în culori vii.

Mă trezisem. Tata a venit de pe verandă și m-a ridicat în brațe. Mi-a spus că ne vom duce afară și vom zbura. A spus că ne vom uita la stele. Vom ieși afară și vom zbura în spațiul

cosmic. Trebuia să mă îmbrace cu haine groase, pentru că în spațiul cosmic era un frig pătrunzător. Tata trebuia să-mi arate acum stelele pe cer. Trebuia să o facă. Era ultima șansă pe care o aveam și trebuia să profităm de ea.

Știam că tata era bolnav! Dar el nu își dădea seama că eu știam. Mama îmi încredințase acest secret. Ea îmi spusese că era posibil ca tata să se interneze în spital și de aceea era atât de necăjit. Parcă îmi amintesc că-mi spusese totul în după-amiaza aceea. Poate că de aceea mă trezisem, poate că acesta era motivul pentru care nu puteam dormi.

Acum îmi amintesc foarte bine lunga călătorie spațială pe care am făcut-o împreună cu tatăl meu noaptea, afară pe terasă. Cred că am înțeles că era posibil ca tata să ne părăsească. Acum însă, trebuia în primul rând să îmi arate unde pleca.

Și așa, în timp ce călătoream în spațiul cosmic – și mă trec fiori de gheață când stau și scriu despre aceasta – tata a început deodată să plângă. Eu știam de ce plânge, dar el nu își dădea seama de asta. De aceea nu puteam spune nimic. Trebuia să stau nemișcat ca un șoricel. Ceea ce urma să se întâmple era mult prea înfricoșător și nu puteam vorbi despre asta.

Mai mult decât atât: începând din acea noapte am știut că nu putem avea încredere în stelele de pe cer în orice caz, ele nu te pot ajuta cu nimic. Într-o bună zi ne vom desprinde și le vom părăsi și pe ele.

Când eu și tata eram afară și navigam împreună prin spațiul cosmic, iar tata a început deodată să plângă, am înțeles că nu putem avea încredere în nimic pe lume.

După ce am citit ultimele pagini din scrisoare, mi-am dat seama în sfârșit de ce eram atât de preocupat de spațiul cosmic. Tata mi-a deschis ochii spre acest orizont. El m-a învățat să privesc spre stele, și nu spre agitația de zi cu zi. Fusesem un mic astronom amator cu mult înainte să îmi dau seama de aceasta.

Prin urmare, nu mai era nimic ciudat că atât eu cât și tata eram interesați de telescopul Hubble. De la el aveam această pasiune! Eu nu am făcut decât să continui de unde s-a oprit el. A fost un fel de moștenire. Dar oare nu a fost așa întotdeauna? Primele pregătiri pentru telescopul Hubble au fost făcute în epoca de piatră. Ba nu, lucrările preliminare s-au efectuat chiar la câteva microsecunde după Marea Explozie când au fost create timpul și spațiul.

Există ceva care se cheamă a sădi o sămânță. Acest lucru a reușit tata să-l facă înainte de a muri. Într-un fel, el mi-a dat tema lucrării de sfârșit de an. Nu cred că tata era prea preocupat de fotbalul englezesc. Din fericire, nu a apucat concertele formației Spice Girls și nici nu știu ce gândea el despre Roald Dahl.

Terminasem de citit. Am stat puțin și m-am gândit. Mama a bătut din nou la ușă.

— Georg? Atât a spus.

I-am răspuns că am terminat de citit.

— Atunci vino și tu la noi.

I-am răspuns că o rog pe ea să vină înăuntru.

Apoi am deschis ușa și am lăsat-o să intre. Din fericire, a închis repede ușa după ea.

Nu eram nici un pic stânjenit pentru că aveam lacrimi în ochi. Și mamei îi dăduseră lacrimile atunci când îl întâlnise pe tata. Acum eu eram cel care îl întâlnește.

Am îmbrățișat-o pe fata cu portocale și i-am spus:

— Tata ne-a părăsit.

Mama m-a strâns în brațe. Și ea plângea. Am stat amândoi un pic pe marginea patului. Apoi a început să mă întrebe ce îmi scrisese tata.

— Trebuie să știi că sunt foarte emoționată. Sunt și oarecum speriată. Aproape că îmi este frică să o citesc.

I-am spus că tata scrisese o scrisoare de dragoste, dar mama a crezut bineînțeles că era o scrisoare de dragoste pentru mine. Trebuia să o iau cu binișorul. I-am explicat că tata scrisese o scrisoare de dragoste pentru ea, pentru fata cu portocale.

— Eu am fost cel mai bun prieten al lui. Dar tu ai fost iubita lui. Este cu totul altceva, i-am spus mai apoi.

A rămas stând pe marginea patului mult timp fără să spună nimic. Era încă tânără. După ce citisem lunga povestire despre fata cu portocale, am văzut cât era de frumoasă. Este adevărat că semăna puțin cu o veveriță. Dar acum semăna mai mult cu un pui de pasăre. Parcă îi tremura ciocul.

— Cine a fost tata? Am întrebat-o.

A tresărit. Ea nu știa exact ce citisem eu atâtea ore.

— Bineînțeles că Jan Olav, mi-a răspuns.

— Dar cine era? Cum era, vreau să spun.

— Aăă.

Un mic zâmbet à la Mona Lisa i-a apărut în colțul gurii. S-a uitat lung la mine cu o privire voalată. Acum am remarcat și eu ceea ce tata observase de atâtea ori. Am remarcat cât de tare se concentra. Am văzut cum ochii ei căprui se mișcau de colo-colo, într-un dans neliniștit.

— Era foarte, foarte dulce. Un om cum rar întâlnești. Era un mare visător, un creator de mituri și legende. Tot timpul spunea că viața este o aventură și cred că într-adevăr avea un fel de viziune aproape magică asupra vieții. Mai mult decât atât, era un mare romantic. Dar, de fapt, amândoi eram romantici. Apoi s-a îmbolnăvit subit și nu îți voi ascunde faptul că s-a stins cu o tristețe fără margini în suflet. A fost foarte dureros să văd asta, extrem de dureros. Mă iubea foarte mult, ca și pe tine, de altfel. Da, te adora. Nu accepta să ne piardă pe niciunul dintre noi. Dar nici nu avea putere să reziste bolii, a fost smuls dintre noi brusc, chiar brutal am putea spune. Nu s-a împăcat niciodată cu soarta lui, nu, niciodată, nici chiar în ultimele clipe. De aceea i-am simțit atât de mult lipsa. Așteaptă un pic, caut un cuvânt potrivit.

— Am destul timp.

— Era un entuziast. Asta vroiam să spun.

Acum era rândul meu să zâmbesc. I-am spus:

— Mai mult, era cinstit. Și avea și o capacitate deosebită de introspecție. Nu era lipsit nici de autoironie. Nu toți oamenii au această calitate.

Mama a ridicat spre mine o privire întrebătoare.

— Se poate, dar de unde știi tu asta?

I-am arătat manuscrisul.

— Când ai să citești tot, ai să înțelegi ce vreau să spun. Fata cu portocale și-a șters din nou o lacrimă. Nu mai puteam rămâne aici în camera mea să ne smiorcăm amândoi. Ce o să creadă Jergen? Nu îl invidiam.

— Trebuie să ne ducem la ceilalți, am spus.

Ieșind în sufragerie, m-am simțit mult mai matur decât fusesem cu câteva ore în urmă, când am luat cu mine scrisoarea de la tata și m-am dus în camera mea. M-am simțit atât de matur, încât nu m-am mai sinchisit de toate privirile curioase care m-au întâmpinat.

Pe masa mare din sufragerie erau gustări reci: pui, șuncă, salată Waldorf cu felii de portocale și un castron mare cu salată verde. N-am așezat toți cinci, iar eu m-am așezat în capul mesei.

Când sunt mulți la masă, mama obișnuiește adesea să spună: „acum cineva să preia regia”. Asta simțeam eu acum, eu eram cel care preluase regia. În orice caz toți ochii erau îndreptați asupra mea. Într-un fel, eu devenisem personajul principal.

Când ne-am așezat la masă, i-am privit pe toți patru și am spus:

— Am citit lunga scrisoare pe care tata mi-a scris-o chiar înainte de a muri. Înțeleg că toți sunteți curioși să aflați ce a scris.

S-a făcut liniște deplină în cameră. Ce voiam să le spun? Cum să continui?

— Această scrisoare mi-a fost adresată mie. Însă noi toți l-am iubit pe tata. Și acum am o veste bună și o veste proastă. Voi începe cu vestea bună. Toți cei de față vor avea permisiunea să citească scrisoarea în întregime. Chiar și Jorgen. Vestea proastă este că nimeni nu va citi scrisoarea în seara aceasta.

Bunica stătuse încordată și se aplecase peste masă. O umbră de dezamăgire i se așternu pe față. Acea umbră dovedea că ea nu citise încă scrisoarea de la tata nici acum și nici cu unsprezece ani în urmă. Scrisoarea stătuse într-adevăr unsprezece ani în căptușeala vechiului cărucior sport.

— Trebuie să las scrisoarea de la tata să stea puțin înainte ca toți să înceapă să discute despre ceea ce a scris el.

Aș mai avea nevoie de ceva timp pentru a mă hotărî ce să-i răspund la o întrebare importantă. Și nu în ultimul rând, trebuie să mă gândesc cum să-i răspund.

Era clar că toți au fost de acord cu ceea ce spusese. Nimeni nu m-a mai sâcâit întrebându-mă ce scrisese tata. Jorgen s-a ridicat de la masă și a venit la mine. M-a bătut prietenește pe umăr și a spus:

— Pare rezonabil, Georg. Cred că faci bine că aștepti puțin.

— Se apropie miezul nopții. Se apropie momentul să ne odihnim un pic, am spus.

Mi-am dat seama cât de matur și de solemn vorbisem. Eram destul de matur acum.

În noaptea aceea, însă, nu am închis ochii. Mult după ce s-a făcut liniște în casă, am rămas întins pe pat și am privit peisajul alb. Ninsoarea se oprise de mult.

Pe la miezul nopții m-am îmbrăcat, mi-am pus canadiana, căciulă, fular și mănuși. Apoi am traversat grădina de iarnă și am ieșit pe terasă. Am curățat de zăpadă banca de fier forjat și m-am așezat. Stinsesem luminile de afară.

M-am uitat în sus la cerul presărat cu stele și am încercat să recreez aceeași atmosferă ca atunci când stătusem în brațe la tata. Cred că îmi aminteam cum mă strângea în brațe ca nu cumva să cad din nava spațială. Apoi bărbatul acela zdravăn cu vocea răsunătoare a început să plângă.

Am încercat să mă gândesc la întrebarea serioasă pe care mi-o pusese, dar nu am reușit să mă hotărâsc ce să răspund.

Pentru prima oară în viața mea mi-am dat seama că și eu, la rândul meu, mă voi despărți de această lume și voi părăsi totul. Era îngrozitor să mă gândesc la asta. Era insuportabil. Și tocmai tatăl meu îmi deschisese ochii. Totuși, nu mi se mai părea îngrozitor. Nu era rău să știu la ce să mă aștept. Era ca și când ai ști câți bani ai în bancă. Mai mult, gândul că aveam doar cincisprezece ani era foarte plăcut.

Și totuși, poate că ar fi fost mai bine să nu mă fi născut niciodată, pentru că eram deja cumplit de trist la gândul că la un moment dat voi părăsi această lume. Însă m-am hotărât să fac așa cum îmi recomandase tata în scrisoare. Trebuia să nu mă grăbesc să răspund la întrebarea dificilă pe care mi-o pusese.

Mi-am dat capul pe spate și m-am uitat la toate stelele și planetele. Am încercat să-mi imaginez că stăteam într-o navă spațială. Am văzut stele căzătoare de mai multe ori în acea noapte. Am rămas mult timp așa.

După mai multă vreme am auzit o ușă. Mama a ieșit pe terasă. Tocmai începea să se lumineze.

— Aici erai? Întrebă ea, deși vedea bine unde eram.

— N-am putut dormi, doar atât am spus.

— Nici eu.

M-am uitat la ea și i-am spus:

— Pune ceva mai gros pe tine și stai și tu aici cu mine. S-a întors repede. Își pusese pe ea un palton negru pe care îl avea de când mă știam. Totuși, nu puteam fi sigur că era paltonul pe care îl purtase la Catedrală. Când s-a așezat jos pe bancă, i-am spus:

— Acum îți lipsește doar agrafa de argint în păr. Ea și-a pus mâna la gură. Apoi a spus:

— A scris el și despre asta?

I-am răspuns la întrebare arătându-i o planetă mare care tocmai începuse să se ridice pe cer înspre est. Eram sigur că era o planetă pentru că nu strălucea la fel ca toate celelalte stele. Eram aproape sigur că era Venus.

— Vezi tu planeta aceea de acolo? I-am spus. Este Venus. Unii o numesc Luceafărul. De fiecare dată când tata vedea această planetă, se gândea la tine.

Când mintea îți este plină de gânduri serioase, poți spune câteva cuvinte, sau poți păstra tăcerea. Mama a rămas tăcută. După o vreme am spus:

— Am stat aici împreună cu tata toată noaptea înainte de a se interna în spital. Poți citi mai mult despre asta în scrisoarea de la el. Dar acum noi suntem cei care stăm aici.

— Georg, a spus mama atunci. Mă bucur să citesc scrisoarea, dar pe de altă parte mă și îngrozesc. Aș vrea să fii acasă când o voi citi. Îmi promiți?

I-am promis aceasta. Consideram că era important pentru ea să mă aibă în apropiere când citea scrisoarea de la tata. Nu ar fi fost normal ca Jorgen să fie cel care să o consoleze pe fata cu portocale atunci când ea citea scrisoarea de la Jan Olav. Trebuia să fie mulțumit că scăpa așa de ieftin.

— În noaptea aceea, pe când stăteam aici afară, tata mi-a spus că ne va părăsi.

Ea s-a întors brusc spre mine și mi-a spus:

— Știi ceva, Georg. Acum nu cred că pot vorbi mai mult despre asta. Cred că ar trebui să respecti acest lucru. Nu îți dai seama că deschizi răni vechi? Chiar nu-ți dai seama?

Mi s-a părut că era supărată. Se supărase.

— Ba da, am spus. Înțeleg.

Am stat acolo câțva timp, fără să vorbim prea mult. Am stat aproape o oră. Eram impresionat pentru că mama se plângea întotdeauna de frig, dar acum nu spunea nimic.

De fiecare dată când vedeam ceva nou pe cer, îi arătam și ei. Curând stelele s-au făcut tot mai palide și mai palide înainte de a dispărea complet, pe măsură ce se lumina.

Înainte de a ne duce fiecare la treburile noastre, am arătat din nou sus spre cer și i-am spus:

— Acolo sus plutește un ochi uriaș. Cântărește peste unsprezece tone, este la fel de mare ca o locomotivă și se mișcă cu ajutorul a două panouri solare ca niște aripi larg deschise.

Am văzut că mama a tresărit. Nu înțelegea ce voiam să spun cu asta.

Nu aveam intenția să o sperii și nici nu mă gândisem să-i spun vreo poveste cu stafii. De aceea, pentru a o liniști, m-am grăbit să adaug:

— Telescopul Hubble. Este Ochiul Universului.

A afișat un zâmbet tipic de mamă, înainte de a întinde o mână ca să mă mângâie pe cap. Am reușit să mă feresc la timp. Mă socotea încă un copil. Poate credea că mă gândeam la lucrarea de sfârșit de an.

— O dată vom reuși să înțelegem rostul tuturor lucrurilor, am spus eu.

În ziua aceea mi-au dat voie să nu mă duc la școală. Bunica a fost de părere să-i spun profesorului ce se întâmplase. Trebuia doar să-i spun că promisem o scrisoare de la tatăl meu care murise cu unsprezece ani în urmă.

Bunica a adăugat că este bine să ai un pic de răgaz în situații mai deosebite.

Da, în situații deosebite, m-am gândit. Nu cred că este o situație prea obișnuită să primești o scrisoare de la părinți de mult dispăruți.

Bunicii au trebuit să se întoarcă la Tonsberg fără să fi citit scrisoarea. Le-am promis că o vor citi cel mai târziu într-o săptămână. Bunica s-a cam supărat pentru că trebuia să aștepte atât de mult. De fapt, ea găsisese scrisoarea și ea hotărâse să vină la Oslo. Dar bunicul i-a amintit ce spusese Jorgen.

În acea zi Jorgen a trebuit să se ducă devreme la serviciu așa că nu l-am văzut decât puțin, însă atât eu, cât și mama am rămas acasă. În cursul dimineții am ațipit puțin pe canapeaua galbenă, fiindcă nu închisesem ochii toată noaptea. Când m-am trezit, am auzit forfotă în pod.

O rugasem pe mama să scoată toate lucrările ei de la Sevilla. Din fericire, nu aruncase niciuna, deși a ținut să remarce că „a depășit faza lor”. A spus asta exact în timp ce aducea vechiul portret al tatălui meu, cel pe care îl pictase din amintire. Niciunul dintre noi nu a făcut vreun comentariu, însă eu am tresărit atunci când l-am văzut. Nu mai văzusem niciodată într-un tablou o privire de un albastru atât de intens. M-am gândit că a pus mult cobalt pentru a obține acel albastru strălucitor. Și m-am mai gândit că acei ochi văzuseră ceva ce nimeni altcineva nu văzuse.

— Doar nu ai depășit și amintirea lui, am spus.

Nu a fost o întrebare. Am rostit aceste cuvinte mai mult ca un ordin.

Am rugat-o să pună la loc în hol vechiul tablou cu portocali. Am dat jos un alt tablou și am pus pe perete acest vechi tablou, exact acolo unde fusese atunci când tata scria la calculatorul său. Pe vremea aceea el trebuia să pășească cu grijă pe podea, ca să nu se împiedice în șinele trenulețului BRIO. Totul se petrecuse într-un alt timp decât cel care se desfășura acum.

Mi se părea că tabloul cu portocali stătea exact acolo unde trebuia, și nici nu era prea rău. Jorgen trebuia să se acomodeze și el cu această mică schimbare, căci așa fusese înainte. Am rostit aceste cuvinte cu voce tare.

Am găsit trenulețul BRIO în pod într-o cutie mare de carton. Am găsit și vechiul calculator. L-am cărat jos în hol, am conectat cablurile la monitor și la calculator și am încercat să pornesc procesorul de text. Era un calculator vechi bazat pe DOS și programul se numea Word Perfect. Tatăl unui coleg folosea încă o asemenea piesă de muzeu și de multe ori am văzut cum îl pornește.

Programul avea însă și o parolă de maximum opt caractere pentru a permite accesul la documentele pe care le scrisese tata. Tocmai acest cuvânt nu reușiseră să-l ghicească acmn unsprezece ani.

Mama stătea în spatele meu în timp ce eu lucram la calculator. Mi-a spus că încercaseră multe cuvinte diferite, până și cifre, de exemplu zile de naștere, mmiere de mașină, chiar și codul numeric personal.

Bănuiam că nu folosiseră prea multă fantezie. Imediat am încercat următorul cuvânt: P-O-R-T-O-C-A-L. Atunci calculatorul a făcut „plâng” și am intrat direct pe tabela care lista așa-numitele „directorate” din memorie.

Ar fi prea puțin să spun că mama a fost impresionată. Și-a dus mâna la frunte și era gata-gata să ieșine.

Pe calculatoarele vechi <dir> corespunde la ceea ce numim „fișiere” la calculatoarele modeme. Și acestea aveau nume de maximum opt caractere. Unul dintre ele se numea „Veronica”. Am folosit săgețile și am apăsat pe ENTER. Calculatoarele vechi nu aveau mouse. Un singur document a fost listat, și anume georg.scr. Am apăsat din nou ENTER și imediat am văzut exact același text pe care îl citisem în camera mea cu o seară înainte: „Stai confortabil, Georg? Ar fi bine să stai jos, pentru că am să-ți spun o poveste palpitantă”... Am apăsat HOME, HOME și săgeata verticală pentru a parcurge tot documentul. A durat o veșnicie, cu siguranță vreo zece secunde. Și iată ultima propoziție din document care era: „Dar a visa despre ceva improbabil are un nume al său. Se numește speranță.”..

Era formidabil că găsisem scrisoarea de la tata pe vechiul calculator. Când m-am hotărât să scriu această carte împreună cu el, mă așteptam la o serioasă muncă de editare cu foarfecă și lipici. Acum întregul proiect devenea mult mai simplu decât crezusem, pentru că aveam acces la vechiul document și puteam să inserez partea mea oriunde doream în text. Astfel am trăit cu adevărat sentimentul că scriam o carte împreună cu tata.

După ce am bâjbâit nițel am pus în mișcare și vechiul printer. Este o așa-numită mașină electrică de scris, atât de neobișnuită, încât mi s-a făcut frică ca nu cumva să vină niște agenți secreți de la Muzeul Tehnic și să o ia. Face la fel de mult zgomot ca un uragan și are nevoie de patru minute pentru a scrie o pagină. Necesită așa de mult timp pentru că un mic ciocănel trebuie să lovească fiecare caracter, care presează o bandă colorată, care la rândul ei imprimă pe hârtie. Și când te gândești că acest echipament era modern acum unsprezece ani, când a murit tata!

Stau și scriu la vechiul calculator acum. Adică acum. Ultimul lucru pe care l-am scris a fost: „Stau și scriu la vechiul calculator acum. Adică acum”...

Mama are o melodie preferată care se numește Unforgettable Este o înregistrare cu totul unică, deoarece în această melodie Natalie Cole cântă în duet cu tatăl său, renumitul Nat „King” Cole. Nu pare nimic prea deosebit, dar poanta este că Natalie Cole cântă în duet cu tatăl său care murise de aproape treizeci de ani. Din punct de vedere tehnic nu a fost atât de greu de realizat. Natalie Cole trebuia doar să cânte peste înregistrarea lui Nat „King” Cole, realizată cu patmzeci de ani în urmă. Se poate spune că ea ridică vocea tatălui său pe un nivel superior.

Deci din punct de vedere tehnic nu a fost vreo realizare deosebită să cânti în duet cu un om care murise de aproape treizeci de ani. Putem vorbi mai degrabă despre o realizare sufletească. Acest duet este minunat. Este unforgettable.

Nu are nici un rost să lungim această poveste. Au mai rămas doar două lucruri de spus. Unul este răspunsul pe care trebuie să-l dau tatălui meu la dificila întrebare pe care mi-a pus-o. Și mai este un lucru. Voi începe cu acesta, pentru că m-am hotărât ca răspunsul la dificila întrebare să fie ultimul lucru despre care voi scrie în această carte.

După ce ne-am ocupat de tablouri vechi și de un calculator antic, mama s-a dus la bucătărie și a început să pregătească prăjituri cu glazură de nucă de cocos. Știa că îmi plac foarte mult și de aceea s-a apucat să le facă tocmai în această zi. Și Miriam se dă în vânt după ele.

M-am dus la bucătărie când mirosul de prăjituri proaspăt coapte a început să se răspândească în hol. M-am gândit să cer o prăjitură caldă. Dar mai voiam să o întreb ceva pe mama. Era vorba despre o chestiune rămasă nelămurită în povestea fetei cu portocale. Mama nu o citise încă.

Tocmai începuse să pună glazura de zahăr peste prăjituri. Pe bufet era o pungă cu nucă de cocos rasă pe care urma să o presare peste glazura subțire de zahăr.

— Cine era bărbatul din Toyota albă? Am întrebat-o.

I-am pus această întrebare mai în glumă, mai în serios.

Era mai mult ca să o tachinez. De fapt, știam că era vorba de un fost iubit. În orice caz, așa îi spusese ea tatei.

Dar acum a rămas total interzisă. Mai întâi s-a întors spre mine, albă la față ca o coală de hârtie, cum se spune. Apoi s-a așezat.

— A scris și despre asta? a oftat ea.

— Cred că a fost un pic gelos, am spus.

Deoarece ea nu a mai spus nimic, am întrebat-o din nou:

— Nu poți să-mi spui cine era în Toyota albă?

Ea m-a privit rigidă și gânditoare, de parcă se hotărâse să treacă printr-un zid de oțel, chiar dacă acesta avea să o sfâșie. Apoi a spus cu o voce stinsă:

— Era Jorgen.

Am simțit că mă ia amețea.

— Jorgen? Am spus.

A dat din cap. Am simțit cum mă ia și mai tare amețea. Am luat punga cu nuca de cocos și am început să o presar pe jos. Apoi am răsturnat punga și am împrăștiat-o peste tot.

— Ninge, am spus.

Mama a rămas nemișcată la masa de bucătărie. Era oricum prea târziu ca să mă oprească. A spus doar:

— De ce ai făcut asta?

— Pentru că tu ești o nucă de cocos sărită de pe fix, am țipat la ea. Aveai doi iubiți în același timp!

Ea a negat acest lucru foarte hotărât;

— Nu a fost așa! Din clipa în care l-am întâlnit pe Jan Olav, a fost numai el.

Tot mi se părea că mirosea un pic a ars și nu mă gândeam la prăjituri.

— Și în clipa în care Jan Olav a murit, a fost numai Jorgen?

— Nu, a spus ea. Nu a fost nici așa. Au trecut mulți ani până să-l întâlnesc din nou pe Jorgen. În toți acei ani nu am fost decât tu și cu mine. Știi asta doar când l-am reîntâlnit pe

Jorgen, m-am îndrăgostit din nou de el. A durat mult până să ne hotărâm dacă să ne facem un viitor împreună, mult timp.

Aproape că îmi era milă de puiul de pasăre acum. Era încă alb ca hârtia. Totuși, am spus:

— Poate că se cuvine să întreb pe care dintre cei doi domni l-a iubit mai tare fata cu portocale.

— Nu, mi-a răspuns ea tăios. Nu se cuvine să întreb asta.

Nu era supărată, dar era categorică. Apoi a început să plângă.

Am preferat să las întrebarea pentru mai târziu, deoarece am învățat ceva de la tata: nu aveam nici un drept să mă amestec în ceea ce nu era al meu. Trebuia să mă feresc să mă apropii prea mult de o poveste ale cărei reguli nu mă priveau.

În același timp, însă, aveam dreptul să am propriile mele păreri.

Nu îmi plăcea ceea ce auzisem. Pentru că, totuși, bărbatul din Toyota albă a câștigat în cele din urmă. Nu era vina lui. Poate că nu era vina nimănui. Eram însă bucuros că tata nu a aflat niciodată.

În cele din urmă, poate că totul se întâmplase din vina lui. Nu reușise să respecte regulile. Nu reușise să o aștepte timp de șase luni pe fata cu portocale. De aceea nici nu a trecut mult timp până când a văzut un porumbel mort în șanț. Mai mult, era un porumbel alb.

Întotdeauna mă voi gândi la tatăl meu ca la un porumbel alb. Dar nu sunt foarte sigur că există o soartă. Nu sunt

sigur nici că tata credea în soartă. Atunci nu ar fi fost atât de preocupat de telescopul Hubble.

Mai târziu în acea după-amiază am mâncat prăjituri cu glazură de ciocolată împreună cu Jorgen și cu Miriam. Am avut chiar și două prăjituri cu glazură de zahăr pudră. Acestea au fost pentru Jorgen și pentru Miriam. Aveam impresia că le datoram asta.

Câteva zile după aceea eu continui să stau aplecat asupra vechiului calculator. Trebuie să mă hotărâsc ce voi răspunde la întrebarea dificilă pe care mi-a pus-o tata. Am stabilit un „dead-line” și acesta expiră mâine. Până acum nimeni nu a avut voie să citească scrisoarea de la tata. Însă mâine, duminică, vin bunicii la masa de prânz. Atunci expiră termenul.

Aproape că nu m-am mai gândit la altceva în ultimele zile decât la dificila alegere pe care trebuia să o fac. Am citit scrisoarea de patru ori și de fiecare dată m-am gândit: bietul, bietul tata. Îmi pare nespus de rău că nu mai este printre noi. Dar ceea ce a scris nu este valabil numai pentru el. Este valabil pentru toți oamenii din întreaga lume, atât pentru cei ce au fost aici înaintea noastră, pentru cei care sunt aici acum, cât și pentru cei ce vor veni după noi.

„Suntem în lume doar o singură dată” a scris tata. El scrie în repetate rânduri că suntem aici doar pentru o scurtă perioadă. Nu sunt sigur că am exact aceeași părere. Eu sunt aici de cincisprezece ani și, de fapt, nu mi se pare că acești ani au fost doar „o scurtă perioadă”, totuși cred că înțeleg ce vrea să spună tata.

Viața este scurtă pentru toți cei care reușesc într-adevăr să înțeleagă că într-o bună zi întreaga lume se isprăvește de tot. Nu toți oamenii înțeleg aceasta. Nu toți au capacitatea de a pricepe ce înseamnă în realitate să dispari pentru totdeauna. Este prea multă zarvă și trudă oră de oră și minut de minut, pentru ca oamenii să-și dea seama de aceasta.

Gândește-te că ești undeva gata să treci pragul către marea aventură acum multe miliarde de ani când totul a fost creat, a scris tata. Puteai alege dacă doreai să te naști și trăiești pe această planetă. Nu urma să știi când vei trăi și nici cât timp urma să fii aici, dar oricum nu ar fi fost vorba decât de câțiva ani. Ai fi știut doar că dacă ai fi ales ca vreodată să vii pe lume, atunci când se împlinea sorocul cum se spune, sau „când a venit împlinirea vremii”, trebuia să te desprinzi și să părăsești totul.

Nu reușesc încă să mă hotărâsc. Dar încep să fiu de acord cu tata. Poate că aș fi refuzat întreaga ofertă. Scurta perioadă în care eu aș fi pe lume este minusculă comparată cu timpul scurs înaintea vieții mele, cât și cu veșnicia care va urma.

Dacă aș ști că ceva are un gust excepțional de bun, poate că totuși aș refuza să mănânc dacă bucățica pe care aș avea voie să o iau nu ar cântări decât un miligram.

Am moștenit o durere adâncă de la tatăl meu, o durere legată de faptul că într-o zi voi părăsi această lume. Am învățat să mă gândesc la „nopti ca aceasta pe care nu am voie să le trăiesc”. Am moștenit însă și capacitatea de a aprecia cât de fantastică este viața. La vară mă voi apuca să

studiez serios bondarii. (Am un cronometru. Ar trebui să se poată măsura exact cât de repede zboară un bondar. Bondarul ar mai trebui și cântărit.) Nu aș avea nimic nici împotriva unui safari prin savana africană. Mai mult, am învățat să-mi ridic privirea spre cer și să mă minunez de tot ce se află acolo, în spațiul cosmic, la multe miliarde de ani lumină. Am învățat asta înainte de a împlini patru ani.

Dar nu pot începe cu spațiul cosmic. Ar trebui să încerc să pornesc dintr-o altă direcție. Poate că ar trebui să fac această alegere în felul meu personal.

Dacă povestirea despre fata cu portocale ar fi fost un film și eu aș fi stat în sala de cinema pe un rând din spate și aș fi văzut acel film, știind bine că nu m-aș fi născut pe această planetă dacă Jan Olav și fata cu portocale nu s-ar fi întâlnit – atunci cu siguranță că aș fi strigat, i-aș fi încurajat și aș fi sperat să nu treacă doar unul pe lângă celălalt. Aș fi stat cu sufletul la gură. Aș fi avut emoții ca nu cumva unul dintre ei să fie un ateu atât de fanatic, încât să refuze să intre în biserică la slujba de Crăciun. Poate aș fi plâns văzând-o pe fata cu portocale că apare deodată în Plaza de la Alianza însoțită de un danez! Când Veronica și Jan Olav au ajuns în sfârșit să fie împreună, m-aș fi speriat îngrozitor la cel mai mic semn de ceartă. Pentru mine o ceartă serioasă ar fi luat rapid proporții cosmice.

Lumea! Eu nu aș fi venit pe lume niciodată. Nu aș fi fost martor la marele mister.

Spațiul cosmic! Eu nu m-aș fi uitat niciodată la un cer plin de stele strălucitoare.

Soarele! Eu n-aș fi pus piciorul niciodată pe stâncile șlefuite și călduțe de lângă Tonsberg. Nu m-aș fi bălăcit niciodată în apa mării.

Acum înțeleg acest lucru. Dintr-o dată îmi dau seama de amploarea pe care o au toate acestea. Pentru prima oară înțeleg din adâncul sufletului ce înseamnă a nu exista. Mi se pune un nod în gât. Mi se face greață. Dar mă și enervez.

Mă înfurii când mă gândesc că într-o zi voi dispărea și nu voi mai fi, nu o săptămână sau două, nu patru sau patru sute de ani, ci toată eternitatea.

Mă simt ca o victimă înșeiată și păcălită, ca și cum mai întâi ar veni cineva și ar spune: „Poftim, ai aici o lume întreagă în care să te distrezi. Uite jucăria sunătoare, uite trenulețul BRIO, uite școala unde vei începe la toamnă”. Pentru ca mai apoi să râdă: „Ha, ha, te-am păcălit!” întreaga lume se năruie în fața mea.

Mă simt înșelat în toate privințele. Nu am nimic de care să mă agăț. Nimic care să mă poată salva.

Nu pierd doar lumea și nu pierd tot și toate care îmi sunt dragi. Mă pierd pe mine însumi. Una-două, am dispărut!

Sunt furios. Sunt atât de furios încât îmi vine să vărs. Căci l-am privit pe diavol în ochi. Dar nu îl las pe diavol să aibă ultimul cuvânt. Întorc spatele Răului înainte ca el să capete putere asupra mea. Aleg viața. Aleg acea mică parte a Binelui care este spre folosul meu, căci poate totuși există cineva care să se numească Binele. Cine știe dacă nu există un Dumnezeu care este deasupra tuturor.

Știu că există un Rău, pentru că am ascultat a treia parte a Sonatei Lunii de Beethoven. De asemenea, știu că există și un Bine. Știu că se înalță o floare minunată între două prăpăstii și că din acea floare își ia zborul sprinten un bondar plin de viață.

Ha! Am spus-o. Din fericire este și un allegretto vioi în această socoteală. Nu vreau să mă lipsesc de amuzanta piesă pentru teatrul de păpuși care este jucată între două tragedii. Doresc să mizez totul pe partea a doua din Sonata Lunii. Există ceva care se numește bucuria de a trăi, și la urma urmei ignor cele două prăpăstii. Ele nu contează, ele nu există pentru mine. Ceea ce contează este un allegretto vesel.

Trebuie să mărturisesc că acestea mi se par niște gânduri extrem de profunde. Franz Liszt a numit partea a doua a Sonatei Lunii „o floare între două prăpăstii”. În această clipă mi-a venit ideea că am dezlegat marea dilemă cu grijă și iscusință' (*Joc ce cuvinte intraductibil: în textul original autorul folosește „Liszt” în loc de „list” – iscusință, inventivitate (n.tr.)*). Încerc din nou să mă întorc în timp cu câteva miliarde de ani. În acest moment trebuie să mă hotărâsc dacă să trăiesc o viață pe pământ peste câteva sute de milioane de ani sau dacă să refuz pentru că nu accept regulile. În orice caz, acum știu cine vor fi părinții mei. Acum știu cum a început povestea. Știu ceva despre cei pe care îi voi îndrăgi.

Acum urmează răspunsul. Acum fac alegerea solemnă.
Scriu:

„Dragă tată! Îți mulțumesc pentru scrisoarea pe care mi-ai trimis-o. A venit ca un șoc și m-a tulburat, dar m-a și bucurat în același timp. În cele din urmă am făcut dificila alegere. Sunt foarte sigur că aș fi ales să trăiesc o viață pe pământ, chiar dacă numai pentru „scurtă vreme”. Așa că acum poți în sfârșit să scapi de toate aceste frământări. Poți „să te odihnești în pace”, cum se spune. Îți mulțumesc că ai căutat-o pe fata cu portocale!

Mama este la bucătărie și pregătește masa de seară. Este un fel de mâncare inspirat din bucătăria franceză, după cum spune ea. Jorgen urmează să se înapoieze curând de la ceea ce el numește „turul de jogging de sâmbătă”, iar Miriam doarme. Astăzi este 17 noiembrie și mai sunt doar cinci săptămâni până la Crăciun.

Mi-ai pus câteva întrebări interesante despre telescopul Hubble și adevărul este că tocmai am scris o amplă lucrare de sfârșit de an chiar despre acest telescop!

Acum îți voi spune un mare secret: cred că știu ce cadou voi primi de Crăciun! Jorgen a făcut niște aluzii, în orice caz, mi-a arătat niște fotografii grozave dintr-o revistă și pe scurt: am o mică bănuială că voi primi un telescop! Dacă bănuiala mea se adevărește, atunci este nemaipomenit. Jorgen a citit și el lucrarea mea de sfârșit de an, ba încă de două ori, deși nu este tatăl meu adevărat. A spus că era mândru de mine. Cred că ține la mine la fel de mult ca la Miriam, în orice caz aproape la fel de mult și, sincer vorbind, nu cred că pot pretinde mai mult. Îl apreciez aproape la fel de mult ca pe un tată adevărat.

Dacă voi primi un telescop de Crăciun, îl voi duce la Fjellstolen pentru că aici în Oslo este prea multă „poluare optică”, cum spun astronomii. M-am hotărât ce nume să-i dau acestui telescop. Va purta numele Telescopul JAN OLAV! Poate că o să i se pară puțin cam ciudat lui Jorgen, dar va trebui să accepte aceasta, dacă vrea să rămânem buni prieteni.

Când luna nu este sus pe cer, se pot vedea atât de multe stele peste Fjellstolen, încât ne putem întreba de ce este atât de necesar un telescop spațial. Nu, tată, nu sunt de fapt atât de naiv cum poate crezi tu. Știu că în Univers stelele nu clilesc! Totuși, uneori poate fi palpitant să stai pe fundul unui bazin de înot câteva secunde și să te uiți în sus către marginea bazinului. Ceva tot vezi și bineînțeles că poți ghici ce se întâmplă peste oglinda apei. Oricum, ar trebui să fie posibil să văd craterele de pe Lună, sateliții lui Jupiter și inelele din jurul lui Saturn. Am să văd mai mult dacă voi ajunge vreodată într-o navă spațială adevărată!

Cu toată dragostea, Georg, cel care se ține tare aici în Humleveien și știe că are cu cine semăna.

PS. După ce am citit lunga ta scrisoare îmi voi face curaj să vorbesc cât mai curând cu fata cu vioara. Poate o voi face chiar luni. În orice caz, am niște subiecte serioase de discutat cu ea. Poate că o să-mi arate vioara.”...

O strig pe mama. Vine acum. În timp ce scriu la calculator această propoziție, îi dau scrisoarea de la tata. Îi dau vechiul manuscris.

— Acum poți să citești scrisoarea de la tata, îi spun.

Cartea pe care am scris-o împreună cu el o va putea citi altădată. Poate după Crăciun. Și asta doar dacă într-adevăr voi avea propriul meu telescop, pentru că am introdus deja telescopul JAN OLAV în această povestire.

Mă cam deranjează gândul că cineva va citi despre fata cu vioara. Doar un pic. Mă înfior puțin și când mă gândesc că mama și Jorgen vor citi că i-am văzut sărutându-se în dormitor. Doar un pic.

Mama a luat scrisoarea de la tata și s-a așezat pe canapeaua galbenă de piele din sufragerie. A spus că vrea să apuce să citească un pic înainte ca Jorgen să vină acasă de la turul de jogging de sâmbătă. I-am promis să fiu prin apropiere și acum o zăresc un pic prin ușa deschisă. Din când în când o și aud, o aud că suspină. Interpretez aceasta ca pe un semn că nu l-a uitat de tot pe Jan Olav.

Dar mai am ceva de scris: Mai am un așa-numit P. S. pentru tine, cel care citești această carte. Este doar un mic sfat confidențial: întreabă-i pe părinții tăi cum s-au întâlnit. Poate îți vor povesti o istorie palpitantă. Întreabă-i pe fiecare, de fapt, pentru că nu este sigur că îți vor povesti același lucru.

Nu trebuie să fii uimit dacă deodată se vor arăta timizi, cred că este normal. Aceste întâmplări la care mă refer nii sunt niciodată exact la fel, dar am început să înțeleg că toate au reguli mai mult sau mai puțin delicate, despre care este dificil să vorbești. Poate că ar trebui să ai grijă să nu te apropii prea mult de aceste reguli. Nu este întotdeauna ușor

să le exprimi în cuvinte, pentru că există ceva care se numește „tact”.

Cu cât o asemenea istorie este mai detaliată, cu atât este mai palpitant să o asculți, cred eu, căci dacă ceva s-ar fi întâmplat doar un pic diferit de ceea ce s-a întâmplat de fapt, tu nu te-ai fi născut! Pariez că sunt o mulțime de amănunte care ar fi putut schimba totul astfel încât nu ai fi avut nici cea mai mică șansă să vii pe lume.

Sau ca să împrumutăm o vorbă înțeleaptă de la tata:
VIAȚA ESTE O LOTERIE GIGANTICĂ UNDE NUMAI
LOZURILE CÂȘTIGĂTOARE SUNT VIZIBILE.

Tu, care citești această carte, ești un asemenea loz câștigător. Lucky you!

SFÂRȘIT